

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعالیٰ میں اس فیض اقتباس محبت و سیاس مالک الملک و مد کا جلت
 راہ شمس تری را با وصف اتحاد ماہیتہ افراد داشتہ اک مود و صحت بخوای
 میں صوم و تنوعه و اطوار مختلفه و انحاء متکثره حسن و جود خلق و بحکون نعم
 آتہا کہ اللہ اَحْسَنُ الْخَالِقِینَ و پس از تقدیم قواکم آلاصلوآہ
 تمنا گاہ اما نصح العرب بعجم مضمون لا اُخْصِئُ سَاءَ عَلَیْکَ اَبَتْ
 تَمَّا اَنْبِیَتْ عَلٰی نَفْسِکَ رَفِیعُ الْقَدْسِ کہ چون محضر توتش و بر حسب
 مکارا علیا رسید و بہ شاره سبابہ فیض شہادت محمد را و ہمہ بریہ
 محی کہ ذات واجب الوجود خود را عاقل جمال جہاں آیش شدہ
 خطاب اترن بریان فصل موجودات لمعطیصلون و صلیعہ مضارع
 متعلق گردانیدہ صلوآہ اللہ و سلامیہ و علی آلہ و اصحابہ المعزین

وکل من تابعه رافعه الیه اما بعد این عزت ذات قضا انقباض
خلیل حمد المشهور خلیل الرحمن ابن چوهری ممتاز احسان چوهری
سرمه از احمد رد و لوی تعلقه وارتقله برئی پرگنه رد و لوی ضلع نواکج باز
سبح الله دجا لهم و ذکرهم الیه بالخیر آمین رب العالمین بر ضمیر باب
عرفان و خاطر صجاب یقان و شتر و احتجاب نخواهد بود که در معرض مدت
سجاط فاطر این چهران از فوط عقیدت و اداوت بازرگان بوسیله خلاص
حسن گمان چنان عبور نمود که موقوفه شریف مولفه حضرت شاد و عبودیت
گنگوئی است قدست اسراریم المشهوره التوار العیون سپر دستگیر
خوش التوالمین ناصر الحق والدین منبع اسرار احدیت و وحده معدن اسرار
کیفیات الذاتیه حضرت شیخ العالم مخدوم شاه احمد عبدالحق رد و لوی
قدس الله روحه طبع کنانیده بیایه شهرت و اشتیاد و آرم مانع تمام سجاخص علم
حاید گرد و لاجرم هر قدر که از دست اخلاق و احقاد آن زبده خاراگاهان قدسی
صفیات و قدوده و اصلان کشف مقامات در دست این عقیدت سمات
در آن و بعد حج آن بی کم و کاست و ملا تخریق و اسقاط و آیات زیور طبع پوشان
زیادت و تهنیت بوجه لاعلمی و عدم دست یابی آن اما بگناه بدست سهاجم

کلیل الاحمام نسوم دی سجامه ملکیت معاوہ پیر لعل این حسن بیت و صفائی یکتو
 سر قلیل الضاعیت اریس العباس تبرک زنگاں دیں کہ سلسلہ وارادت آخرت
 آتیج فخر الملتہ والیدین حضرت تمام شیخ محمد الیدین لقاء اللہ الی یوم الدین کہ اگر کمال صفائی
 حضرت شاہ محمد امجد صاب اللہ الی یوم الدین عمرتہ قائم الیام المبعوث فی السعوت
 والارضین مشرف شدہ ائمہ فوج و سیا آخرت ابر الی مرید حق محمد و آلہ الاحباب علیہ
 سہ فی سلیقہ کثیر غلیفہ عظیم الادراک و مہم الاخلاق الیہی ہنہ فوید الیہ
 انسانی مولوی عبد الواسع القوی مدبری سیدن یوری کہ از فقدان استعداد
 سر کیمیت ہدایت مودودہ کہ بنیادیتل بل افضل و کمال برمی آرد محض امتثالاً
 لامر العالی عنی لہوت ہاس المذبح کل لسان و المحبوب فی کل جہان و الشرف
 الاشیل جبری تعظیم و التحیل جناب غلیل احمد الشہرہ حلیل الرحمن سلسلہ الرحمان بن
 جملہ مبارکہ الزمان اتفاق الیہ خطبہ ہدایت و الہ المستعان ہر چند ویر عہد
 ہنہ فوید الیہ یام ہادانی غلام علم شکاس بایستہ ماضی خیر داری و نوراد
 و ظلمت تواری ارباب لطق معدودہ ارباب ہون و گردول مری جہر دول
 لکن الامر فوق الادب کا آوردہ شدہ کہ کام حاصل حلیل جزا شک تشوق گوی
 از گردش صحیفہ استغفار را تہجد و اتصال ندارد کہ کام حاصل الیہ کہ غرض و مقصود

جام کام از رخ فتوح مالایان نثار و چنانکه این ننگ بصری گفت زمان قیامت فرج بفرستد

بسیار دکل دی حق جھول بالجملة تاریخ طبع ملفوظہ از سبب طبع مینماید

چون فارغ شد فرید از نقل ملفوظ

سروش آواز در گوشش سانی

برای سال تارخیش کربت

کرامات و سبب حق است

چون

چون

چون

چون

چون

چون

چون

چون

چون

چون

شجرة مباركة حضرت خاندانِ حبيبیه بر سرِ اسماء **رحمة الله علیہا**

الحمد لله الہی ذو رواد العارین یا ذوال الدات والفی وجود العارین یا ذوال الصفا
 والعلی علی عوین القصورین یا ذوال التحلیات والظہر عن تطویر الحقیقین أمیر الحبیات
 زین العجائب المحرمین بصیاء الخلال ولین قلب التستائین بصیاء الوصال والصلو
 والسلام علی صبیہ کاشف الرقہ ہادی النور ولا کرار تحیل والہ واصحابہ کرام العبد
 صلی اللہ تعالیٰ علی خیر خلقہ محمد وآلہ واصحابہ اجمعین اے اللہ
 تحرمت رازیا ربک شجر المبارک حضرت سادہ القات احسن سماء اللہ ما الملوک والہی
 بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک حضرت سادہ زولن احسن قدس تودہ بالود است الہی
 بحرہ ما رازیا ربک حضرت سادہ علی احسن قدس تودہ بالود است الہی بحرہ ما رازیا ربک حضرت
 سادہ فقیر احسن قدس تودہ بالود است الہی بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک شجر مبارک
 صاحب الجوہر سیدی وملائی قصوف قیمہ علی احمد ما فی قدس تودہ بالود است الہی
 بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک شجر مبارک شجر مبارک شجر مبارک شجر مبارک
 الہی بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک حضرت سیدہ شریفہ علیہا السلام قدس تودہ بالود است
 الہی بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک حضرت سیدہ شریفہ علیہا السلام قدس تودہ بالود است
 الہی بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک حضرت سیدہ شریفہ علیہا السلام قدس تودہ بالود است
 الہی بحرہ ما رازیا ربک شجر المبارک حضرت سیدہ شریفہ علیہا السلام قدس تودہ بالود است

حضرت شیخ حمید قطب الدین قدس سره بائوداشت الهی بحر مہر دار
 نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ حاجی قطب الدین قدس سره بائوداشت
 الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ پیر اولیاء قدس سره بائوداشت
 الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ صدیقی ولیاقدس سره بائوداشت
 الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ محمد بن حارث احمد قدس
 سره بائوداشت الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ محمد بن احمد
 بن حضرت شیخ احمد عیدالحی قدس سره بائوداشت الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ
 شیخ المشائخ شیخ العالم دستگیر مکیان حضرت شیخ احمد عیدالحی قدس سره
 سره بائوداشت الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ جلال الحق
 والدین پانی بی قدس سره بائوداشت الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ
 حضرت خواجہ شمس الدین رکن صاب و لایت پانی بی قدس سره بائوداشت الهی
 بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ محمد بن علی الدین علی احمد صفا قدس سره بائوداشت الهی
 بحر مہر دار نیاز تیکہ شیخ المشائخ حضرت شیخ الدین شکر گنج قدس سره بائوداشت الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ
 شیخ المشائخ حضرت خواجہ قطب الدین محمد علی اویسی قدس سره بائوداشت الهی بحر مہر دار نیاز تیکہ
 شیخ المشائخ حضرت خواجہ معین الحق والدین حسن سنجری قدس سره بائوداشت

شیخ زہد
 علیہ السلام

[illegible]

تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَارْتَوِ بِرَأْسِهِ
 مُحَمَّدٌ بْنُ خَيْرٍ يُزِيدُكَ اللَّهُ الْعَالِي وَالْقُصُودُ وَالْمُطْلُوبُ كُلِّ طَالِبٍ مُبِيرٌ لِكُلِّ
 عَمَلٍ بِإِذْنِ طَالِبٍ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ بِأَوْدَاشَتِ الْإِنِّ جُزْءٍ رَأَى مُزَايَرَةَ
 سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ خَائِمَةِ النَّعِيمِينَ سَقِيحِ الدَّرِينِ سَيِّدِ الْمَكُونِينَ جَبِي الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
 حُجَّاجِ عَالَمِ أَحْمَدِ حُكْمِ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ وَآلِهِ

بر کراچا و پاجینیت النادی

شجرہ مبارکہ حضرت خاندان قادریہ
قدس اللہ اسراہم

بسم الله الرحمن الرحيم

اَللّٰهُ بِحُجْرَتِهِ دَاوُدَ نِيَا زِلَهُ كُنْجِي الْمَسِيحُ حَضَرْتُ شَاهِقِيْ اَحْمَدُ قُلْتُ
 سَوَّاهُ بِالْوُدَّاسْتِ اِلٰهِيْ حُجْرَتِهِ دَاوُدَ نِيَا زِلَهُ كُنْجِي الْمَسِيحُ حَضَرْتُ سَوَّاهُ
 شَاهِقِيْ اَحْمَدُ قُلْتُ سَوَّاهُ بِالْوُدَّاسْتِ اِلٰهِيْ حُجْرَتِهِ دَاوُدَ نِيَا زِلَهُ كُنْجِي الْمَسِيحُ
 حَضَرْتُ سَوَّاهُ بِالْوُدَّاسْتِ اِلٰهِيْ حُجْرَتِهِ دَاوُدَ نِيَا زِلَهُ كُنْجِي الْمَسِيحُ حَضَرْتُ سَوَّاهُ
 قُلْتُ سَوَّاهُ بِالْوُدَّاسْتِ اِلٰهِيْ حُجْرَتِهِ دَاوُدَ نِيَا زِلَهُ كُنْجِي الْمَسِيحُ حَضَرْتُ
 سَوَّاهُ بِالْوُدَّاسْتِ اِلٰهِيْ حُجْرَتِهِ دَاوُدَ نِيَا زِلَهُ كُنْجِي الْمَسِيحُ حَضَرْتُ

فی حرمتی ایست حضرت شیخ ابراهیم و امیر علی قدس سره با خود
 ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ ابوسعید الحسینی قدس سره
 با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ طاهر الدین علی
 قدس سره با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ محمد
 قاسمی قدس سره با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ
 حضرت شیخ محمد القاسمی قدس سره با خود است ایست حرمت راز
 باریکه حضرت شیخ دهرانی قاسم ادری قدس سره با خود
 است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ بدیع الزمان قدس سره
 با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ باجمل قدس سره با خود
 ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ جلال الدین بخاری قدس سره
 با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ محمد بن عبد العزیز
 بن محمد قدس سره با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ
 قدس سره با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ ابوالکلام
 قدس سره با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت شیخ طاهر الدین
 نقیب بن جمال قدس سره با خود است ایست حرمت راز باریکه حضرت

شمس الدين علي ابن ابي نعمان قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ
 شمس الدين علي الحداد قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ الفاضل عبد الواحد بن عبد العزيز
 سيد القادسي قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو سعيد الخدري قدس سره
 سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو الحسن علي التستري
 قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو الفخر طوسي قدس سره
 بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو الفضل عبد الواحد بن عبد العزيز
 نعمتي قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو الحسن علي التستري
 مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو الفخر طوسي قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ
 سري سقطي قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ المشير
 حضرت معروف كرمي قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت
 بنحو اورد كالي قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ حبيب
 قدس سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله حضرت شيخ ابو سعيد بن يوسف قدس سره بائوداشت
 هي مجتهد رانيازيله سيدنا الله العالم به المصطفى العارف حضرت علي رضي الله
 سره بائوداشت الهي مجتهد رانيازيله سيدنا رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم
 عالم حبيب محمد صلى الله عليه وآله وسلم بائوداشت الهي

تاج شاه جهان

طبع در کتابخانه سلطنتی
موزه ملی ایران

۱۳۰۲

موزه ملی ایران

مردان خدا را نباشند لیکن چند اجساد نباشند

شجره دیگر بدران چشت اهل بهشت رضوان الله علیهم

هرگز راجا و پیر باید چپت الما و کشت
هر زمان بصدق خواند شجره پیران چست

الحق بحرمه رازيار نيك حضرت شاه طاهر صاحب قله الحق بحرمه رازيار نيك

مُتَّعًا بِمَا عَمِلَ مِنْ خَيْرٍ

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ مَا بَيْنَ أَيْمَانِهِ هَذِهِ وَأَوَّلُ ذِكْرِ نِعْمَةِ رَبِّكَ لِلْبَشَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَبِّهِمْ فَظَمَرُوا الْفَيْحَ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي الْفُلِ الْمَكِينِ

وَلَمَّا قَضَىٰ بِرَأْسِ الْوَيْلِ قَالَ أَعْلَىٰ جَبَلٍ رَاسًا يٰمَعْشَرَ الْإِنسَانِ أَطِيعُوا أَمْرًا ذِكْرًا ۚ

[illegible][illegible]

حضرت شمس المصطفیٰ شاہ کدلی احمد بن محمد الدین بن علی بن ابی طالب بن عبدالمطلب بن ہاشم بن عبدمنظف بن قحطان بن مالک بن کنانہ بن خزیمہ بن معدنہ بن عدنان بن اسماعیل بن ابراہیم بن اسحاق بن یوسف بن یعقوب بن اسرائیل بن ابرام بن تارح بن خلیل بن ارم بن نوح بن سام بن نوح علیہ السلام

مَا هَذَا بَعْثَ الْمُتَنَبِّئِينَ يَا قَوْمِ لِيَأْتِيَهُمْ هَذِهِ السَّاعَةُ الَّتِي كُنْتُمْ تُزَكَّرُونَ

هو قلب بن حشيش بن علي بن محمد بن ابي بكر بن ابي رازي بن ابي حشيش بن علي بن حشيش

سید الشہداء علی المرتضیٰ و ائمه اطهار و خاصۃً شیخنا محمد بن حسن و صاحب السیف

[illegible]

Decorative floral border with calligraphic text.

[illegible]

مشقه وزرعی انجمن کمالی
واقع کائنات زیر البری در دره

حیثی و متدی می میرد و یات که ملک و اگر تم قو بر ما

ایماندار عالم امر که عبادت این مکتوب است از جواهر ارواح و احصای نامحصور و
بافتنای بی وجود و آبرود و هر یک موجودی را بر امور مصالح او حکم اخلاقی و
حکمتی که حکما و مشایخ که سر او را نوشته در آورده و هر یک گروهی را مقصود
آورده اند که حال و نمایی که در جنب ممالک و مخرج و چنانچه حضرت
قطب الاقطاب و الیکشایح حضرت شیخ نظام الدین قدس سره و در
ریان پذیر بار که پیران جوئی فرمود مصراع هر قوم راست را بی تو ایست
نفس و جان که برگزیده آن قطب سبحان بود مصراع دوم را در ملک نظام
گردانید و با تمام رسانید مصراع پس قبله راست کروم بیست و پنج کلامی
و در بر روی درگاه وجود انسان را حکم تقد حلقا الاکسان فی الحسین و تو
برخت خلافت تو قیام فی الحاصل فی الاذن حلیفه رسانید و در طاعتی را

کَافِرَاتٍ وَیُجَاهِدْنَ لِحُجَّتِ اللَّهِ حَتَّى رَیَ الْإِسْلَامَ
حَاجَّ از ظلمات نفس اماره ان النفس الامارة بالسوء یعنی اسلام
گرفتند و میجنگیدند و منتهی را که خوبتر روح بندهگان را از اثر اجسام و بجز او بامم گزید
و شناسا و آشنای خود میگرداند و مباد شاهی را که قلبش بر این حضرت شکر
خویش اجدت کرده و محبت الاله بجا و بکماله تصفیه او و نفسی غیر از این کرد
و در ممالک توحید الاله از غلبه لشکر غیر باغی و تسلط جنود شیطان طامعی
و در حصن امن و امان بزنا ید و شهو و لیس و جود الاله است بنشیند و در منزل
فی مقعد صدیق عند ملیک مقرب و تمکن او تا ایشان از رحم و وی که آن
عالم خیر و شرف و نور و ظلمت این کفر است همین گشتند آنچه عده به فرمود و نقد و قوت
ایشان شد پست دیگران را وعده گرفت و ابودیه یکبار از نقد بپای بود
و در دو بسیار و آفرین بسیار و سروریرا که قافله سالاران و اهل دنیا است و مشاغی
باز که زیور شهر لغت او و هر چه جز این بسیار است و مساکلی را که هیچ سبب و کمال و مآ
نزلع البصر و ما طبعی است و در صوفی را که مقام او قاتب قوسین او آدنی
نسبت چنانچه از زبان در بابا گویند شمار خود رسول صلی الله علیه و سلم پیغمبر مایه که
ادق من ذنبه کتفایه الی کتفایه الی کتفایه آدم و آو میمان و عالم و عالمیان در

یحرمیم ایندو نمائیم که او را بدود و ولد و مر تلخی را که حضرت حل شد و عزم بوالعزم
 لا اله الا الله را خرمال محمد رسول الله علیه و سلم زیب جمال و کسبت
 کمال بخداد و مر حمال بنایی را که محمد رسول الله علیه و سلم خطاب و ست و دلا
 نبی الشیف طلوع آفتاب دولت اوست و از مشرق تا به مغرب ملک است اوست
 قال علیه السلام سر و تنی لا رقیب ملکوت متار و قها و معارها سبیلع ملک
 امین اتحدیت مادی بی میها و مرال او را که بر کام لایمیشه آله المظهر
 که کبریا نصیبه قانت که ایستات الله محبت این و بی الطهرین که گاه ایستاد الی
 احسن الحسنه زیاده طهر او ایستاد امین که بیداری او ایستاد و مر حمال او را که توفیق
 خلافت و کرم شرح پرست بود اندک شدگان تبه حلال راه هدایت می نموده اند که انحنای
 کالکحوم الیه همدان یتما هتد یتما لوی ایستاد یشتران الله تعالی کلیم
 اتبعین و لبع میگوید بقیه حقیر با دم فقرا و الله و معتقرا حصار الله جبار
 بن اسماعیل بن صفی الحنفی العزوی خاکروب خانقاه قطب الاقطار ح الاولیا
 یادی الاصلیا سلطان العارین بر مال الواصلین حضرت شیخ العالم شیخ محمد
 عبدالحق اودوی صاحب قدس الله سره العزیز که چون مدتی خود را در خانقاه ترک
 در وصیه مظهر آنحضرت که روضه من باض الحنفیه و حدیثه من الیقین ذات لهجه تودده است

بهجاءات شديده و رياضات مديده بگذراختم و زار و زار ساختم و بگرنگی تشنگی و سختی
 و در ساختم چنانچه دراج معیت و در مقام محبت بر آمد و بیل جان از بوستان جن
 با خود بخود و در نرم آمد و با دوست هم از بهر سازگاری و گفتگو محبت اخبارها بآن سرتک آید
 که اسیر بر زو استم تا بعضی از حقایق و وقایع عارفان این راه و مقامات و حالات
 و اصلا این درگاه بر بان حال در محفظه مقال به بیان سپارم و در مسلک رساله
 سنسلیک گردانم الگاہ جاذبه وقت دل را متوجه بدان کرده که منافی حضرت
 شیخ العالم بر تبرک و التمسیم و تقدیم و برائی قبولیت و افادت این رساله
 بدان وسیلت آمدم حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ بدین
 چون نرسد شیخ العالم قدس سره بر حکم فرمان یا ایها النبی جاهد
 الکفار و المنافقین و قال النبی صلی الله علیه و سلم جُفَا
 مِنَ الْجَاهِدِ الْأَصْغَرِ إِلَى الْجَاهِدِ الْأَكْبَرِ و متابعت و موافقت رسول
 حضرت صمدیت به تیغ خوشنوار آید بر اعدای قلوب طالبان احدیت و سالکان
 صمدیت را در پشت خون نشاندی و در ملک یا ایها النفس المطمئنة ارجعی الی
 سرتک راضیه و مرضیه و آوروی و دمار از دیار اغیار پر آوروی و جهان
 و جهانیان را بطعنه امر ملک ملک قل هذین سخطوا علی الله بصیرة انما

و چون شیخ سنا و احدیت و اشا و صمدیت نظر فرستد بعبار میگردانید و حیدر را
 سواهی الحق سطر را حیدر همت باطن که همت او از ملکات فلک برگشته بود و
 و هر چه دلال را حیات القاس که آسین میخیزد و نمیشد و در میان واحد و یاسین
 و عا سبانی قوت را بساک متا و همت در بطوق تفاوت مسکات حکما ر می رسد
 هویت صمدیت الال را از حضرت لاز فال تبار لازیل بودی و اویخ نیا
 بغیرت جباریت یاروی و دم کل من یخلم و دم زدی و ارا عایت تنو ق تبار
 ذوق بزبان مساک او متبادر و تنو و باطن این ثنویات اکثر اوقات امیر شمس
 ثنوی سیران کون غافل از وی یک زبان ستاد و راندم کافر ست اما نمحان

مبارک افاسی که پیوسته باشد	و اسلام و روسی بسته باشد
حضورم نخست ساری پرور گاهم	که من غایت شدن طاقت مدام

خواستیم که تار بعینه سابق حضرت پیر و سنگیر شیخ و لیدیر و واهی را
 عسیر که از حضرت عظیم خطاب کریم عید الحق یافته و در متابعت سید الاولین
 و الاخرین بکمال شرافت لاجرم او را بعد و رسول گفته اند و این را بعد الحق
 کمال که در متابعت میرتال یافته و سبب همت در میان حمال و خاصه کمال
 از اشیاء هیچ مقامی بدست نمی آید و وادام که در مقصد حقیقی رفته و ثانی کام و بی

و در دو مقام به نشان بگوشش پیش بے سمع آواز غمگینانه لا اله
 الا الله الا انا بشین و بدید بے بصیر و کمال نخلی جلال و جمال حق نیست
 و از آن خیر و گزینته و بیقرار حق پوئسته باشند می شود که حضرت شیخ العالم
 پیر و تنگ حضرت شیخ احمد بد الحق قدس اندر روح چنان مستغرق (الاحوال
 و احوال) می بودند که اگر کسی از قرابتی باز همسایه و یا آشنای پیش
 پیر و تنگ حضرت شیخ العالم قدس اندر می آمدی یا می بودی نمی شنید
 شیخ العالم چون از عالم حق به عالم خلق می آمدند و چشم بسته بطن لطیف
 میکشوندی و نظریه آنکس افتادی و می پرسید که تو کیستی او فرمادستی که من
 فلان ام حضرت شیخ العالم باز پرسید که فلان کیست او عرض میداشت که من فلان
 فلانم باز حضرت شیخ العالم پرسیدند که فلان کیست او عرض میداد که فلان این عالم است
 در میان سوال و جواب میگذاشتی تا چون حضرت شیخ العالم قدس اندر
 روئید معلوم میکردندی و می فرمودند که فلان از آن ماست و از حضرت
 شیخ العالم قدس اندر و صدور حال نباطن استغراق میرفتند بآن شیخ العالم
 قدس سره چون بهوش می آمدی هم بر آنچنان بگامی پیش میبرد و حضرت
 شیخ العالم قدس سره کرات کرات می پرسیدی زهی خال زهی کمال که در راه

بهر خود حضرت سید الاولین والآخرین بحال سیده و محبیل مقامات کرده و در حدیث
 که اسأل رسول الله صلى الله عليه وسلم عن عائشة رضى الله عنها حين جاء
 في حال الاستبراء من امت و قتل ان رسول الله صلى الله عليه وسلم سألها من امت بعد لنا
 و لم يقدره و الفرق بين التذكير و الساتر لعلنا الحال نقا عائشة
 رضى الله عنها انا عائشة فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم عائشة فعالت اباسا في كبر
 فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم او ذكرك فقالت او مكرس فحاشية فقال رسول الله
 صلى الله عليه وسلم فمهرت عائشة رضى الله عنها من بين يدي رسول الله صلى الله
 عليه وسلم و قالت عائشة رضى الله عنها لو لم مهرت من بين يدي
 لا مهرت و اذ اخرجت من محرمته فعدت في بابها و نهى خواص اصحاب
 الرسول صلى الله عليه وسلم من الدخول بتيته و قالت لفرس محمد
 قد عسق ربه و اذ اخرج رسول الله صلى الله عليه وسلم من محرمته و افاق من حاله قال
 عائشة رضى الله عنها من الرسول اعلم فقال الرسول صلى الله عليه وسلم
 لي مع الله وقت لا يسعي فيه ملكي مهرت ولا تبقي مني و ذلك
 فصل الله يؤنيه من يشاء و الله ذو الفضل العظيم ثم انجز بعض كلامه
 و حالات مقالات و كرامات و اراوات حضرت شيخ العالم رحم استماع دارم

در ملک نثر این مختصر منتشر گردانم تا مگر قاریان و سامعان اهل عصیانرا
 اغتباهی و توبه پدید آید و در زمرة ثانیان کما للتائب من الذنب کما لذل
 له درآرند و حضرت تواب توبه ایشان قبول فرماید که انده هو الیوم
 و مذنبان وقت را از برکت مناقب حضرت شیخ العالم قدس سره جا
 مغفرت بود که انده هو الغفور الرحیم و طالبان حق را قوتی و یثی
 در طلب حق میفراید و سالکان ابن راه را شوقی و وجدی در ترناید آید
 و کسالت دل و فشرگی احوال بگسلاند و زنگار طبیعت بمصقله طریقت بزداید
 تا اگر نامرد بومرد آید و اگر مرد بود در مردی مرد بآید انشاء الله تعالی ناچار
 ابیات شور انگیز این فقیر نربان شوق آو نیز میگوید و چون مایه بی آب
 درین راه بمرور ایام و گزور اعوام طپان و پریشان باشد ابیات نیست

ابیات

جز تو برج حور نشاید مرا
 در همه فاق همانم گرفت
 روشنی و زب از قهر یافت
 زان سز زلف است جانم گرفت

نقش تو تادریل جانم گرفت
 شوق خست چونکه جانم گرفت
 جز تو نیافر نظم نهیست
 هر فیه نور روانم گرفت
 عشق تو تادریس جانم گرفت

نقش گردوی پنهانم گرفت
 مشکل تو شبست چشم چنان
 بحر وجود تو جهانم گرفت
 غلته شب که بگیرد جهان
 زلزله در جله جهانم گرفت

نقل است که حضرت شیخ العالم را بر ادوی بوده شیخ تقی الدین نام و تهر
سکونت داشتند و دانشمند بودند و حضرت شیخ العالم بخدمت ایشان قصد تعلیم
علم میکردند چون شیخ تقی الدین چیزی علم ظاهر حضرت شیخ العالم را میخواستند
نمیخواندند و میفرمودند که ما را علم معرفت خداست تعالی بیا موزاید چون
شیخ تقی الدین را از حضرت شیخ العالم را پیش میسرسند در روز جمعه دست گرفته
پیش استادان و ولی بودند و التماس کردند که این بچه مرا می رنجانید
و میگویند که ما را علم بیا موزانید چون با چیزی می آموزانم نمی خواند شما
هم این بچه را بفرمایند بیا موزانند تا مگر گفته نمایان در گوش کند استادان
و ولی کتاب نیز آن پیش حضرت شیخ العالم آوردند و سبق گفتن آغاز کردند چون
بصرف ضرب ضرب رسیدند و معنیش او کردند که ضرب المزد و حضرت شیخ العالم
فرمودند در راه خدا زون و زده شدن این راه اکرام خاص و عام
به موجب انتقام حضرت شیخ العالم باز فرمودند که مرا به خواندن این علم کافریت
مرا علمی بیا موزانید که معرفت خداست تعالی حاصل کنم و جزا و رادوست ندارم
استادان بزرگان لطف فرمودند با باقی الدین در خیال این بچه خفته
این بچه خوانده حضرت آیت حضرت شیخ العالم قدس الله روحه باب تمام

بیت استادان دلی استاده شدند و فرمودند که ای استادان که

عرضی است اگر اشارت فرمایند عرض دارم و استادان دلی

و تعقیب عظام لبسان کلام فرمودند که ای بچه بگو چه میگوی حضرت شیخ

قدس الله روحه بشوق کمال و وجه لایزال بزبان مقال از سر حال این

بیت شود انگیز فرمودند بیت

صرف مگر روز قیامت خواهی کرد

استادان دلی و آنکه در جمع

ایشان بودند هر همه از خود بجز دستند و از بار بگریزند دست

قدس الله روحه را بعد از خواهی پیش آمدند و پائی حضرت شیخ

و فرمودند که الحمد لله حمد فی طمانینه حضرت شیخ العالم

روح از انجا برون آمد و جمال بکار خود باز گشته نقل است

شیخ العالم قدس الله روحه بر اهل بیت بر او خود شیخ تقی الدین

کوشش می نمودند و گلاب بر او خود میگرداند که برادر

وزن شیخ تقی الدین گفتند که شما میان احمد را چه تعلیم

که شماست اگر شما تعلیم نمیکید بر که رو شیخ تقی

تعلیم بکنم که او در طلب ولی خود از خود بجز دست و خبر ندارد و اکنون

ماتر از حال او خبر دهم شیخ تقی الدین شیخ العالم قدس الله وجهه را پیش
 خود طلبیدند و از کسب خود یک سهرسم کشیدند و بخدمت شیخ العالم دادند و فرمودند
 که ای احمد این بر خود بدار حضرت شیخ العالم آن مراد محلی از سخن فلان دین کردند
 بعد ساعتی شیخ تقی الدین از خدمت شیخ العالم قدس الله وجهه آن مراد طلب فرمودند
 حضرت شیخ العالم فرمودند بهما صبر کنید برادر مرا چنین می بخاند بمن کی
 داده است که می طلبید شیخ تقی الدین فرمودند که من ترا داده ام و تو در
 سخن خانه دین کرده حضرت شیخ العالم قدس الله وجهه فرمودند که مرا خبریت
 اگر دین کرده ام بر دید پستانید شیخ تقی الدین اشارت بر زن کردند
 ویدی حال ای که هم در ساعت فراموش کرد این علم از ما چگونه بخواند این
 در علم مستغرق است که از ما و از علم پز انداز نقل است که حضرت شیخ تقی الدین
 از بیت کافیه حضرت شیخ العالم قدس الله وجهه در محلی پیغام می کردند و قریب بود
 که خواستگاری کند حضرت شیخ العالم قدس الله وجهه بشنیدند که خواستگاری برین ادر
 میخواهد که بکند حضرت شیخ العالم قدس الله وجهه بر و را نکسان گفتند
 که شما را دخرند بهید که من مرو عینی ام نقل است که حضرت شیخ العالم قدس الله
 وجهه در شهر دلی باشا هزاره محبت داشتندی و در خطا و ملا هر کس عشق حق

ابو سید قاسم بن علی بن ابی طالب
 شیخ العالم قدس الله سره بای ایتان گرفته نشست میرفتند در آن اتنا
 آن شاهزاده رسیدند که حضرت شیخ العالم قدس الله سره بای برادر خود
 شیخ قاسم بن ابی طالب را داشت میبرد شاهزاده و غضبش گفت که ای شیخ
 قاسم بن ابی طالب تو بگویدی باید که تا این بارگاه اولیای حضرت الله
 بای احمد گیرند و در سلک عبودیت او در آیند نقل نشست که خیر شیخ عالم
 قدس الله سره اندر آنجی بحار و عطش باطن در طلب بر وقت که کبریا
 است و سبب او بحر صبر است چنانچه گفت بهیت پیره کبریا خمر الله
 سینه او بحر احضار است از شوق کمال و وجود ذوق الایمال
 و گرد عالم بنگردیدند و ناله بر آشیاء خویش نمی یافتند تا گاه در
 مقام پانی است بای بوی حضرت شیخ السائح قطب الاولیا حضرت جلال
 و الهین قدس الله روحه حاصل شد شیخ السائح قطب الاولیا شیخ
 جلال الحق و الهین قدس الله روحه حضرت شیخ العالم را باذن حضرت صلی
 و اجازت حضرت احدیت قبول فرمودند و طایفه از سر خود گشتند
 بر سر شیخ العالم قدس الله سره نهادند و فرمودند که بگویم قرآن شد و زبان

کرم کردند که درختی نخلی در قریه ناکیه حضرت شیخ العالم قدس سره ایست
 شیخ المشایخ حضرت جلال الحق والدین قدس الله سره ممانی گرفتند و شیخ کباب
 آوردند و از بعضی مخلوط را بهم آوردند حضرت شیخ العالم را چون نظر بر مخلوطات
 افتاد و در حال تبری نمودند و فرمودند این چه شخصی است و هدران وقت
 بر شیخ المشایخ شیخ جلال الحق والدین آمدند و طاقیه باز کردند و انیدند
 در روان شدند بیرون شهر افتاد و سیر رفتند حضرت شیخ جلال الحق والدین
 نیز در عقب ایشان بیرون آمدند و استاد و نظر ایشان بودند ناگاه در
 بادی افتادند که هیچ راه در آن بادی نبی یافتند بر درختی نظر افتاد
 و بر آن درخت رفتند و بالای آن سوار شدند چه بیند که دو کس
 از دور می آیند حضرت شیخ العالم قدس الله سره از درخت فرود آمدند و
 جانب آن دو کس روان شدند و آن دو کس نیز جانب حضرت شیخ العالم
 می آمدند تا آنکه یکدیگر پیوستند حضرت شیخ العالم قدس سره آن دو کس پرسیدند
 که راه کدام طرف است ایشان جواب دادند که راه بر درخت المشایخ شیخ جلال الحق والدین
 که گویی حضرت شیخ العالم پرسیدند که چنین است آن دو کس گفتند چنان است باز
 حضرت شیخ العالم پرسیدند چنان است ایشان گفتند چنان است بکرت میان بر دو ایشان

و حضرت شیخ العالم قدس الله سره سال و جواب رفته و عاقبت بدست
 شیخ العالم قدس الله سره مقتضی التماس که التماس رسولان خداست
 که فرستاده حق برین فقیر آمده اند و بر خود فرمودند که ای احمد متصور و مقصود تو
 جز بر دست شیخ المشایخ شیخ جلال الحق والدین نیست از آنچه اراضی و درویش
 تو به کردند و در ریای انابت غسل کردند و مار کشند و سومی شیخ المشایخ
 شیخ جلال الحق والدین استقامت و شیخ المشایخ شیخ جلال الدین قدس الله
 سره ایستاده بفرستاده خود و منظر قدوم حضرت شیخ العالم قدس الله سره بودند
 مدام که حضرت شیخ العالم بر رسیدند و در ریای پیروان و افتاد شیخ المشایخ
 جلال الحق والدین قدس الله سره بتعظیم تمام و توقفت عظام دست
 کرامت شیخ العالم را کناره گرفتند و ملطف ظاهر و لطیف باطن بزبان
 مبارک فرمودند که ای احمد الحق امروز تو همان بنیادی هستی شیخ العالم
 قدس سره سر زمین بردند و با احترام عبودیت میستند شیخ المشایخ
 شیخ جلال الحق والدین خادم خویش افرمودند که امروز نه منی طعام
 که نمکن بابتد و از هر جنس مطواریت که مستعمل باشند موجود کن بجز آن
 طعام موجود شد شیخ المشایخ شیخ جلال الحق والدین شیخ العالم طلبیدند

و پیش خود نشانند و بعضی یاران که شایان آن بودند نیز حاضر شدند
 و خادم خویش را اشارت فرمودند که آنچه موجود کرده بیار الغرض
 بعد از دست بستن کند در می فراز کردند و طعام از چنین که موجود بود
 یگان یگان آوردند و بعضی مخطورات بهم آوردند و پیش نهاد شیخ
 شیخ جلال الحق و الدین از مطلع مقصود و شهود و مشهور و مشیر الی الله
 و متبشیر الی وحدت الله شیخ العالم را فرمودند که ای عبدالحق سهروردی
 که حضرت احدیت او جداوانی و بعد پنداری بران آورد دست من
 و از وی اعراض کن شیخ العالم را بجزو این اشارت نظر به جمال و
 حق افتاد و در پای آن فی خلق السموات و الارض و اختلاف اللیل و النهار
 عبرت و خوف و در داود و نوح علیهم السلام کلام و الا کذب و شیخ
 قدس سره را تا خست و از حضرت شیخ العالم از خود بیخود شدند و در عالم حیرت
 افتادند و زار میگذاشتند و شپهای خون چون چینه چمین از دوشم
 بباران حضرت شیخ العالم و آن شدند مدتی در زواید خایه جمال کمال
 پیوستگی خویش شسته شب روز میگذاشتند می نگریستند و از اطلاع
 ماسوی المدبیران بودند بعد از شیخ المشایخ شیخ جلال الحق از یگان با عظمت

و شفتت عید کرم فرمود و در وقت شمع العالم آمدند و فرمود مایه علی
چیری اختیار کن و پیش از آن حضرت شمع العالم از کمال درود آتش مایه
که بار آمدست از دل شمعیت و بهیچ حیر اختیار می افتاد و میزد و میزد
حایت نمیدادیم که چه میخورد و از کجا و کرا بخورد و اکنون چه خوردیم که
رو آخر م دارد که عرض کنم و فارق پاک نایاک چون شود چون شمع
شمع خلل الحق والدین کرات و مراتب فرمود و در وقت شمع مایه
شمع العالم در حضرت پیر و نگین خود عرض کرد که اگر قدری نان شام خود
بابتد این بده بخورد شمع شمع خلل الحق والدین و حال مایه
برون سهر فرستادند و شام آرایا المقصود مایه سبید و پاکیزه
از برج شام مذکور راست که مانده پیش حضرت شمع العالم آوردند
حضرت شمع العالم فرمود و این نان شام شام است نان شام
العصر قطب الشام شمع خلل الحق والدین حضرت شمع العالم را نان
و فرمودند ای عبد الحق جدای پاک است و پاک را پاک توان و از نایاک
پاک همیشه پاک ارد تو متوکل متوجه حضرت پاک یاک باش و خود را در
حال کار خود را از نایاک پاک و از نایاک پاک هیچ ننماید و انگاه برانی و نبی

که در دو جهان جز حضرت پاک هیچ نیست و هرگز نباشد انگاه شیخ العالم را
 تسکین قلب و اطمینان باطن پیش آمد و الحمد لله علی ذلک نقل است
 که شیخ العالم قدس اندر سره اندر آنچه در شام بودند عورتی سیوه نام او
 بی بی فاطمه بود و آن عورت پسران داشت که کسب سفید بافی میکردند
 و آن عورت مشغول بخت می بودی و ولیا ز اولیای حق بود و شیخ
 العالم قدس سره از دوست میداشت و بفرزند میخواست حضرت
 شیخ العالم را آن بی بی فاطمه محبت افتاده بود و در خانه بی بی فاطمه
 میماندی حضرت شیخ العالم میفرمودند که این فقیر از بی بی فاطمه هیچ وقتی
 در قیام شب بوقت نیامده است و هر وقتی که این فقیر میخواستی که بی بی
 مزاج است بنود این فقیر بی بی را شسته مشغول بخت می یافتی بی بی
 این فقیر را بلطف میفرمودند بزبان هندی بدینا احمد آب گرم موجود
 نباید که از آب سرد وضو کنی زهی عورت پارسا که دهنی بر سر مردان
 انداختی نقل است که در شام دیوانه بود حضرت شیخ العالم را آن
 دیوانه محبتی بود و او خالی و کمالی داشت و مسی می بودی و او فتاو
 می ماندی خلق او را طعام می آوردی و او آن طعام را جهت حضرت

شیخ العالم میباشی حضرت شیخ العالم چون می آمدی دیوانه میگشتی که ای
 احوال چیست حدیث بخورد و خوران حضرت شیخ العالم آن طعام خود خورد
 و در احوال می روزی از روزهای دیوانه خراسانی دراز قدمیدیت پیدا
 مای و دیوانه بقتب میگفت تو ولایت ما حرا کرده آیدی ایک ما
 ولایت تو حرا میکنم تو ندانی ناگاه شعی از شبالی بی فرمودند که می
 احوال متباین ضعیفه خواب دیده است که در حوضی ماهیان میزند حضرت
 شیخ العالم فرمودند که بی بی این فقیرم متب خواب دیده است
 که در حوض بزرگ که چون در راست و ماهیان بزرگ میزند چندانکه
 در عدد و حصر نیاید بعد از آن حضرت شیخ العالم تعبیر خواب فرمودند که خواب
 شما آنست که سیاهم خواب شود و خواب من آنست که شهر دلی خراب شود
 چند روز گذشته بود که شورا افتاد که مغلان سید دلی بی و یک طعام
 که بخری بپزیده هم برویدگان گذاشته در بازار حیت حیدرین رسیان
 رفته بودند بی از بازار بیاده بود که حضرت شیخ العالم در خیال بی بی
 سومی بازار رفتند چه ببید که زلزله روز قیامت افتاد است بای بی
 ملاقات نشد بعده در آن شهر رفتند چه ببید که آن دیوانه است سنا

باو شستند و یوانه گفت ای احمد قهر خدا نازل شده است حضرت شیخ العالم
 فرمودند که حال شما چیست و یوانه گفت ما بتری ایتم لجه حضرت شیخ العالم
 بازو نهانی بی آمدند چه بینند که در خانه بی بی کسی نیست و دیگر کپڑی
 همچنان بالای و یکدان است حضرت شیخ العالم یک لقمه از میان
 و یک برگرفتند و یکبار گفتند و از سر حیرت بزبان حال فرمودند
 لَیْسَ الْمَلِکُ إِلَّا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ و بیرون آمدند نقل است
 حضرت شیخ العالم قدس الله سره از ستام دریانی است آمدند بهر خود
 شیخ المشایخ شیخ جلال الحق قدس الله سره چه بینند که خدمتکاران شیخ المشایخ
 شیخ جلال الحق والدین س که خست می بندند و مسند میشوند و میخوایند که سوی کوهی
 روان شوند یک طبق برنج آوردند و شیخ المشایخ حضرت شیخ العالم را دادند
 و فرمودند که ای عبد الحق برو که قهر خدا نازل شده است حضرت شیخ العالم
 از آنجا روان شدند چند نفر از حاجیان مصاص شدند ایشان در ولی
 رفتند حضرت شیخ العالم فرمودند که قهر خدا برای ولی است اما در ولی
 رویم حضرت شیخ العالم در بدایون آمدند نقل است که شیخ العالم در ایام
 مسافرت شبی از شبها در سبزی فروود آمدند و آن شب جمعه بود مسلمانان

آید نه بخت مانگ نمازنی گفتند حضرت شیخ العالم را هم گفتند که ای مسافر
 تو هم مانگ نماز گوی است جمعیت حضرت شیخ العالم فرمودند ما را در گفتن
 مانگ نماز در شب جمعه حیثیت است تا ما بدانیم ایاتان گفتند که از آنکه
 تا از بخت هفت بار مانگ نماز که درین شب مستر که بگریید اللہ تعالیٰ بلامانع
 تمامی جمعیت از آن مقام و از آنندگان که در آن مقام اند و در کند
 و در امن و امان خویش گاه بار حضرت شیخ العالم فرمودند که مرا بیدار
 بست دست میدهد که تکرار مانگ نماز گویم ایاتان گفتند حیثیت است
 می در حضرت شیخ العالم فرمودند بیدار که خدا تعالیٰ را از جنت نیکی پسند
 و از بلا و دوری بخوبی آن بیدار بدو یکی است و بیدار خدا و بیدار خدا
 بود و منافع و اخلاص آنست که مطلوب مقصود او جز ذات حضرت
 صمدیت نباشد و اعتمد اللہ فحاصین له الدین ایاتان خیران بیدار
 که در و تیس آنچه میگوید نقل است که حضرت شیخ العالم درین روز فرمودند
 و خواستند که اکابران شهر ملاقات فرمایند پس رسیدند از کسی که درین
 شهر است و از همه فاضلتر و بزرگتر کیست آنکس خواست او که فلان و آن
 از همه فاضلتر و بزرگتر است حضرت شیخ العالم بران درین شب فرمودند

و ملاقات کردند و اشنند مشغول بسبق بود و طالب علمان میخواندند
 از مشغول بسبق قدری بایستاد و با شیخ العالم بحکایت مشغول شد حضرت
 شیخ العالم از علم معرفت ذات صمدیت حق تعالی طلب کردند فرمودند
 که شما و اشنند بزرگ آید و نامم نانگ شما بسبب سیارست از عظمش این
 طلب بر شما آمده ام از علم مذکور خبر کنید و اشنند از سخن را نیکتر حضرت شیخ
 از خود میخو و شد و بیتاب گشت بعد و بیری بهوش باز آمد و ستار و گلو
 کرده در پای حضرت شیخ العالم افتاد و گفت و الله که خدین علم
 تحصیل کردم و بندگان خدای تعالی بسبق گفتم اما ازین علم
 هیچ فهم نکردم و هیچ خبر نیافتم حضرت شیخ العالم بر آن اشنند شفقت
 فرمودند و باز گشتند نقل است که شیخ العالم قدس الله روحه در
 پند و در خانه کو قوال می ماندند و مادر کو قوال خدمت حضرت
 شیخ العالم قدس الله سره بسیار میکرد و اعتقاد و محبت تمام میداشت
 و با شیخ العالم قدس الله روحه یک بوانه بود و بر او بودی الغرض شبی
 سلطان سکندر بیابان پوشیده طریق شکستگان برون آمدند و حجت
 قلندر آن فرود آمده بود و آنحضرت فرمود که گوشت شست و قلندر آن طوام

نیز بد وقت خوردن سلطان را گفتند که ای فقیر در شود رطوبت
 ما نظر میکنی سلطان طریق شکستگان و غریبان شکستگی و غریبی میمورد
 و میگفت که من عزم از آن تنها چه میکنم شما بخورید ایشان بار مانند
 ما دام که سلطان را در و نکرده سلطان از آنجا روان شد حاجی
 رفت که جو گیان فرو داده بودند ایشان طعام آوردند و میان
 خود با قسمت برابر نهادند و یک بخش از آن سلطان بهم کردند
 و سلطان دادند سلطان گفت که ما از شما بیگانهم مرا یک بخش
 برابر چگونه باشد جو گیان گفتند که ای بابو مرا رسم است اگر سنگ
 باشد سنگ اتم هست برابر و اتم خاص که تو آدمی هستی ترا چناندهم
 سلطان چون باز آمد و در نزد فرمان شد که قلندران درویشان
 و در شهر مانها شدند و قلندران را می آوردند بر کشتی سوار کرده از آن
 لب آب می کردند و در شهر افتاده که سلطان قلندران درویشان از شهر دور میکنند
 حضرت شیخ العالم فرمود ای یوانه بیایا برو سلطان ویم و به بنیم که سلطان چون قلندران
 و درویشان از شهر دور میکنند ما در کوئال کوئال منع کردند که ای محمد و محمد و
 درویشان یک یک نفر کنایه از آن در شهر می میکنند و شیخ العالم گفته نشان گوشت

آن یوانه را بر خود برد سلطان بروند و نشستند و خاک بر سر انداختند
 مدتی در بنحال منتظر احوال بودند چون هیچکس شیخ العالم قدس الله سره
 را ندید پرسید که این کیست و چه میکند حضرت شیخ العالم قدس الله سره فرمود
 اسی دیوانه سلطان نوندان بی خبران را از شهر دور می کنند در اینجا
 را این سخن گفتند و بقرارگاه خود باز آمدند فصل است که حضرت شیخ العالم
 قدس الله سره در وزی در کناره لب آب در شهر سنند و استاد بودند
 خواستند که ملاقات شیخ المشائخ شیخ نورالحق والدین قدس الله سره
 بکنند در خاطر آوردند که بملاقات در ویش خالی نرودند گیاهی در بیابان
 سنند و دراز بر کرانه آب دیدند با خود گفتند که همین گیاه در بریم
 و ملاقات کنیم و از مطلوب مقصود بجوییم آن گیاه را بر گرفتند
 و بر شیخ نورالحق والدین بردند شیخ برآمده و فایده خود را بهی
 یاران شمسه بودند حضرت شیخ العالم آن گیاه را بر زانو حضرت
 شیخ نورالحق نهاده فرمودند که بابا صفاست شیخ نورالحق والدین فرمودند
 بابا عزت است هر دو اولیا با یکدیگر ساعنی مشاهده کردند و هیچ کلمه نرفتند

حضرت شیخ ابوالقاسم بعد از ساعتی بگفتند از کمال ابلتس باطن اگر چه خوب
 و جدت از دولت پرورینکیر حسین شیخ المستلح شیخ ابدال الحق الکر
 نوس میگردید فاما سپهر بنی سیدند و هر دم دم علی حق میروند می آید
 هر چند که چون بقامات کبری میگردند و عبور از بهمنی یافتند اما باید
 و فائده خود که طلب آن میگردند و قوی می یافتند و مستور گشته
 بر می آورند و میقتضای احمدیجا مثال شد که در گرد عالم میگردی
 و طلب ان حقیقی میکنی بمقصد ولی نرسیدی و در عالم کسی انبیائی
 که بمقصد و کنی ای احمدیجا به سال صلیح کردی نه مقصود یافتی
 و نه پرورش خود دشتی اکنون در بیوطن اصلی خود بجرام و تعم و لذت
 دنیاوی بیارامی اس ثبت از بهر حال نمیشد بیست از یک مقصود و دست
 فهم حقیقی و لا دین و لا دنیا بیکار بایدیم شد الغرض از اینست و
 بگفتند سوی وطن خود می آمدند و در شهر بهار میسند و در نجف
 و دیوانگان بودند یکی از سلطان علاء الدین می گفتند ای برهنه
 و دم را نیم لنگوئی می گفتند او را گوشتش دشتی و پس نمی افراشته
 ناگاه سلطان علاء الدین دیوانه چوبی دست گرفته بیدار

اورا حضرت شیخ العالم گرفت و شیخ العالم را در کنار خود بست و سر زد
 بابا احمد در آن یکسب برین وقت خوردن چراگه شمعند سه کسرت این نظر
 بر زبان خود راند و برقت بعد نهیم لنگوٹی هم پیش شد و همچنین اگر گفت
 شیخ العالم را در کنار خود کشید فرمود بابا احمد و روان و یکسب نیز وقت
 خوردن چراگه شمعند این سه کسرت نیز همچنین فرمود و رفت حضرت شیخ العالم
 با خود گفتند ای احمد و یوانگان حضرت صمدیت خبر بگویند و گواهی
 میدهند که مقصد و مقصود خود برسی و بر مایه و فائده خود وقت
 یابی انفس و رگی حال بگری حال افتادند و در طلب بهتر و دانا
 در نظر آورده رسیدند و در خاطر گفتند که ای احما از زندگان خبر مقصود
 نمی یابی مگر از قبر دگان هم میانی اکنون از مردگان بطلب حضرت
 شیخ العالم می رسد و در مقابل کابران در گورستان غریبان و در
 شتر و در میان تشنه و پرورد و و بقیار و انکم الحال و روز و شب
 سیکستند و سبقتند یا یابی یا یابی چون بیدیدید حضرت شیخ العالم این
 سر با خود گفتند که ای احما اکنون بهر چون مردگان هم بزرگی در قبر و را
 و من خود بعد حضرت شیخ العالم بزرگ خود قبری کاویدند و در آن قبر خود را

مروتان و من کنایه دارند و دنیا و اهل دنیا بداند و من کنایه دارند
 شش ماهه حضرت شیخ العالم در آن قبر بودند هر ماهی که از عالم باطن میگرفتند
 میکردند و میفرمودند که این عالم باطن است و این عالم باطن است
 عالم لائق بر سیدان باشد و این عالم باطن است و این عالم باطن است
 و در پای رسیدن که از کیفیت و کیفیت باک بود و از آنکه کمال الله
 که آنانی حریفی است از بی کام و از بی زمان شنیدند و خاضع شدند
 که اید اعلى الله تعالی صغ که و از خود و نموده و از آن قبر بیرون آمدند و دیگر
 محبوبیت و سرور و معیت افتادند و در معارج و دخول کمال رسیدند
 و با خلق بدعت و شیوع شغول شدند و نقل است که حضرت شیخ العالم
 قدس الله روحه و شهر او و دما و پیکان به زود بود و بعد از آن نادر
 سکین آورد و حضرت شیخ العالم قدس الله روحه طعام نیز پانی لایق
 آن نادر سکین کردند و همه کابران شهر را طلب فرمودند و فرمودند
 مقطع شهر بود و از این طلب فرمودند اکثر نیرگان و عامه خاق حاضر
 شدند طعام حج کردند بعد خیزد و در شیخ جمال الدین گوجری را با
 حضرت شیخ العالم ملاقات شد شیخ جمال الدین گوجری گفتند

اینم شما لعالم کردند و چنین خالق را طلبیدند اما ما را نه طالبیست نه
 حضرت شیخ العالم فرموده عزیزی سگ بود سگان را طالبیم ای جلال این
 توبه مجله آدمیان جتی توبه چون پنهانی سگ طالب کتم نیو کایت بمیان رگا
 او ده مشهورست نقل است که حضرت شیخ العالم قدس الله روحه روزی
 پیش شیخ فتح اعدا و دهی سایه خمر که بنده ی پوری گویند چون با وی
 بچکان گزاند شیخ فتح اعدا حیران شد هیچ گفتن نتوانستند دیگر روایتی است که
 این مرقوم برای دیگری کردند و حضرت شیخ فتح اعدا را این سخن فرمودند که این گوی
 که کار خود و بخت ساینده است شاید که مراد این باشد که شیخ فتح اعدا
 زاده وقت بودند و در روز پاک عاشقان و طالبان حق چون بازی
 بچکان است چنانچه قول علیه السلام علیه السلام علیکم و علی آلائه و اشارت بدین روایح
 شیخ العالم اشارت بدین کردند تا مگر شیخ فتح اعدا را شعوری پدید آید
 و روزی در شوق الهی یکشاید که گفته اند لا شغل بال العلو و المشرایه
 و تلاوة القرآن أم و عتده و کن شأن الطالبان آخر و اعدا علم را و این چه باشد
 و این نیز در او ده مشهورست نقل است که حضرت شیخ العالم به شیخ
 زین الدین اودهی گفتند و شیخ زین الدین را پرده دار بودستی اگر

اگر آینده چیری می آید روی میگردی داشته و گری می آید و میگذشتی دیده و حقیر شیخ را
 را میگذشت حضرت شیخ العالم باز آمدند و رسیده خود فرو و آوردند و دادند
 نیک و سعید بود و طبعی را از سنگ و کلون بر کرد و دستا
 به بالا ای آن انداختند و بر دست نهری دادند و باز بر دست رفتند
 پره و دادند که حضرت شیخ العالم را فی الحال گذشت حضرت شیخ العالم با شیخ
 زین الدین ملاقات کردند و با یکدیگر بحکایت مشغول شدند بعد
 چون شیخ زین الدین طبع و اگر کرد و سنگ کلون دیدند گفتند که
 این چیست شیخ العالم گفت اندر روضه فرمودند بر هر که این باشد را و
 میر نو باز پیش آید و هر که این نباشد او را باز نیاید بعد حضرت
 شیخ العالم قدس اندر روضه و و نه از تنگه زار شیخ زین الدین طلبه
 فرمودند و گفتند که قبر من است میطلبم اگر مدبری از آن شما خواهد داد
 و الا نه خواهند گرفت شیخ زین الدین گفتند که مادر تو شبانم بر مال کنجا
 انصرح شیخ العالم هر چند که است بین میگردند که بدین و الا نخواهند
 گرفت شیخ زین الدین مال نداده و شیخ زین الدین را مال کاره
 جمع شده بود و خود حضور بود و برادر زادگان طریق شاه او گمان

میمانند چندان درازان نگذشتند بود که شیخ زین الدین مریش شدند
 و بر حلت و حرمت حق پیوستند بعد نقل شیخ زین الدین قاضی
 رضی مطلق او و برادرزادگان شیخ زین الدین را گرفت و کل آنها
 از آنها گرفت و غلبه گذاشت و قتل است که شیخ انعام قدس را
 روح اندر آنچه سلطان ابراهیم در قصبه ایسوی فرود آمده بودند
 ملاقات کردند و فرمودند که اگر ابراهیم مسلمانان شود که امر و زبانشان
 است خلق عالم در اسلام در آیند و بعشق او و مرنند که الناس
 علی دین تکون و هر چنان قریب لشکر شدند قاضی رضی شدند که
 حضرت شیخ العالم می آیند استقبال کرد و برابر خود برد و وقت شب
 بود هم در شب پیش سلطان رفت و گفت ای خداوند عالم در وشی
 رسیده است که امر و زقطب وقت است و اولیا وقت همه در سلک
 عبودیت او منسلک اند سلطان ابراهیم گفت ای قاضی ملاقات
 کنم قاضی گفت خداوند عالم شایان ملاقات نیست که بعد ملاقات
 او انتظام باد شاهی ماند یا نماند که در وشی است که نخست استقبال
 کند سلطان گفت چه باید کرد قاضی رضی گفت که خداوند عالم فتوی

واستقامتی برای هیچ خاقانه او بکنید اگر قبول بکنید پس شایان ملاقات
 است والا نه پیش ایشان فتن خوب نیست سلطان گفت بزرگ
 باشد فی الحال نویسنده گان را طلبیدند و فرمانها و جتها چهار دیو
 و هزار بیگانه زمین در سواد قصبه دولی برای زراعت و این ساعت
 مرتب گردانید و در بغل خود انداخته و چیزی نقد و یک بارکش ملعام
 از خانه سلطان ابراهیم بر شیخ العالم قدس الله روحه قاضی رضی
 آورده و گفتند حضرت مخدوم امروز سلطان ابراهیم در حق شما
 چیزی کرده که کمتر در حق کسی کرده است و کمتر میکند شیخ العالم فرمودند
 ای قاضی رضی امروز سلطان در حق ما چه کرده است قاضی گفت
 حضرت مخدوم برای فرزندان شما چهار دیو و هزار بیگانه زمین و سواد
 قصبه دولی داده است و فرمان حجت از بغل کتیده و آنچه نقد بود
 پیش نهاد حضرت شیخ العالم فرمودند ای قاضی کلمه بگو لا اله الا الله
 محمد رسول الله که درین ساعت کافر شدی قاضی کلمه بر زبان راند
 و گفت ای مخدوم از ما چه کلمه که واقع شده است شیخ العالم فرمودند این کلمه
 کفر نیست که تو فایز ابراهیم خدایان دیگر ندیده اند که دعوی رزائی میکنند

خدا اینکه ابراهیم را و چشم ابراهیم را و اسپان ابراهیم را و فیلان ابراهیم را
 رزق میدهد و اسپان ترا و چشم ترا رزق میدهد بدینکه یک فقیر و گاه و بوم
 فرزندان مرا رزق نخواهد داد که تو را ابراهیم و میان آیند قاضی گشت
 این بیات را بستانند و عرض التماس این بنده قبول فرمایند هر چند که
 قاضی کوشش نمود حضرت شیخ العالم تبرافرمودند و اخذ تیار کردند و فرمودند

که اولاد قاضی فقیر نخواهند دانست که **الْفَقِيرُ حَسْبُكَ مَنْ كُنَّ لِلَّهِ تَعَالَى**
 بختیار مرید بود که ذاتش بچویش شود و آخرش شیخ العالم زبان
 هندی فرمودند و و بهره کثوا هو تو با طون هند که پاشن جای
 بار هو تو بر چون جیل که برین جائی بدو است شدند بختیار
 را کنار گرفتند همان ساعت روان شدند کسی را از خیال اطلاع
 نشد و برانده فائده مسکن بالوف خود باز آمدند و **تَقَرُّبُ سِتِّ سِتِّ سِتِّ**
 باری دیگر هم بدین قصد در شهر جوینور بر سلطان ابراهیم شرقی رفتند
 آنجا با صدر العلماء بدرالفضل استاد الشرق والغرب عالم ربانی نعمان
 ثانی مخدوم قاضی شهاب الدین گریانور العبد مرقد ملاقات شد
 یکدیگر بجا نیت مشغول نماز بنیت شیخ العالم قدس العبد روحه از اعظم حق

چیری میسر شود و محمد و قاضی شهاب الدین که بر اعرص گردید که ای شیخ
 قدس اندیشه ما را بطلبه صبر از علم شما که عالم اندست قاضی حضرت شیخ العالم
 فرمودند آری تو بخواه که بر یابی نرا ازین حال ازین مثال صبر العزیز
 محمد و قاضی شهاب الدین را اعتقاد تمام حاصل شد و اتفاق ایست
 که حضرت شیخ العالم را با سلطان مابراهم ملاقات دهانید و این حکایت بر سر صدر
 جهان گفتند که میر صدر جهان همچنین فرمود که ای محمد و قاضی شهاب الدین
 چون سلطان را با حضرت شیخ العالم ملاقات شد و شما این طبع از دل و
 دارید که با سلطان ما و شما و این (تنظیم بادشاهی بدین طریق آید)
 به این بیت حاشا و کلا حضرت شیخ العالم قدس البدر و صدر درویش است
 صاحب حال از اهل کمال که نظر او اکثر مطلق است که حال نجاتی را
 به حال فیهی در حال بدل گرداند و از تیر جهان ببرد و محمد و قاضی
 شهاب الدین فرمودند که باست است و دری حضرت شیخ العالم قدس
 روحه در شهر جوینور در میدان در و از دانشمندی بعضی عرض کرد و
 که این خانه مختص خان است او متقد حضرت شیخ العالم قدس البدر و روحه بود و
 خبر کردند که سچ العالم قدس البدر و روحه رسیدند اقداس و سوا این و

ساعتی درنگ شد رسیدن نتوانست شیخ العالم وان شدند چپینید
 که ملک خالص پاکبکه و وعبیه بجانب حضرت سلطان سوار شده بود پس
 در جلال انداخته و عنان را بر دست آورد و میرفت بعضی کسان عرض
 کردند ملک خالص سر و نظر حضرت شیخ العالم از ورافتا حضرت شیخ العالم فرمودند
 حال مختص آن حال خالص این تا حال او دیگران چه خواهد بود و
 باز فرمودند بیچارگان درستی شراب نیاچنان بد هوش اند که از خود بخود
 اند و از دیگران خبر ندارند بعد فرمودند ای احمد ملک خدای است کل
 مَلِیْسَ لَمَّا خَلَقَ لَهُ وَتَقْدِیرَ لَمَّا بَدَأَ قَتْلَهُ و هر که را خواند او خواند هر که را
 راند او راند لَا تَبْدِلُ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَبْدِیلًا باز گردد بر مانده و فائده خود
 بیاید مسکن مالوف خود قرار نما حضرت شیخ العالم قس العبد روحه چیزی میوه
 برستور بار کرده بودند و جامه لایق صحبت با و شاهان پوشیده رفته بودند
 فی الحال میوه را بفقیهان دادند و جامه فرو آوردند و زنده خود را در بر کردند
 و ماویان سواری برای میان خضر معروف بنجد اکو تو ال شهر قنوج آوردند
 دادند او در آن وقت فقیر بود و پیاده بعد از آن که برآمد تعالی در عمر خود گاه
 پیاده نشد و فراغت و عیشی چون ملوک آن داشت الغرض تبکیه فرمودند

و سرانجامه فایده خود باز آید که دلیل برست که زنی سه ساله غلبه نام دارد
 برای ملاقات حضرت شیخ العالم آمدند به تشریف العالم فاضل اندوه در شوش
 شیخ بریان که مریدی از مریدان حضرت شیخ العالم بودند گفت که در حضرت محمد مگویم
 که محمد خان آمده است مرا چیزی زمین بدید که تا زراعت کرده که خودم شیخ
 بریان حضرت شیخ العالم آمد ساکن یک عرصه کرد و حضرت شیخ العالم فرمودند که ای
 محمد خان این مرد که تبارت برده او را بود یا این مرد که آثارش شیخ بریان
 میگوید که بر بخند و مگویند که محمد خان آمده است مرا زمین بدید تا زراعت
 کرده بخورم الغرض چون محمد خان را گفتم که عالم حضرت شیخ العالم که نام
 میان جهان نشسته بود برای خود برود و منتهی داران خود را طلبیده مقتضای
 یکدیگر زمین در موقع کوه خود بزدانه نویسانیده و نشان کرده داد و تسلیم
 عهده داران کرده که تمام روز بروند بپایه و دانه و کرده و مرز بسته
 و آبادان کرده بدینند اما حضرت شیخ العالم خوتنان حضرت شیخ العالم آمد و
 این جنایت عرض کرده و گفت که روز محمد خان بر بسیار رحمت کرده
 حضرت شیخ العالم فرمود چیزی نوشته هم داد و این را ایشان گفتند آری نوشته ام
 حضرت شیخ العالم این سه را طلبیدند و از ایشان گرفتند و مریدی بود و برانام

پیش استاد و اوراق فرمود ای بهرام برو خواجه شیخ بسیار داد و در آن وقت
تمام بود بهرام چون بر خواجه شیخ رفت چو بنید که خواجه شیخ برابر زن در
بند و له سوار است و هر دو بهم شراب میخورند خواجه شیخ گفت ای بهرام
حضرت شیخ العالم فرمود که کذب نخواهد شد برو چنانچه می بینی همچنان ضر
کن بهرام آمد کیفیت خواجه شیخ اتمام عرض کرد حضرت شیخ العالم فرمودند برو
و او را بگو آن شراب که می نوشی بیارتا بینیم که کدام شراب است که
مینوشی بهرام باز رفت خواجه شیخ همچنان سبوح چنان شراب بردست بهرام
داد و پیش حضرت شیخ العالم آمد و سلام کرد و نشست حضرت شیخ فرمودند
از این شراب قحج پر کن بروم قحج پر کرد خواجه شیخ عرض کرد این شراب
غایت تیز است هر که اینقدر یکبار بنوشد در حال بیهوشی شیخ العالم فرمود
ای بهرام این سبوح شراب بر جای نیکه شست راه برون آمده باشد بشکن بهرام سبوح
شراب مذکور برد جای نیکه شست راه برون آمده بود شکست بهرام شیخ العالم
بردست خواجه شیخ بفرمودند که درین پروانه چه نوشته است
خواجه شیخ پروانه دید گفت حضرت محمد ویم محمد خان بسیار محبت کرده است
بقتصد بنگه زمین و موقوفه کلیه برای خرج خاندان حضرت بندگ و خور و دار است

حضرت شیخ عالم بسیار غضب آید و فرمودند این مرد کسیکو بد که محمد خان بسیار
 محبت کرده است و پروانه از دست او ستندند در حال پاره پاره کردن و فرستادند
 بی بهرام این کاغذ را بروی اندازند باید که پاره ازین کاغذ در خانقاه یا
 اقامت منقوس است به بیگانه و نه به دوست و یا قریب و نه به
 بنیاد نهاد بگذرد یکی را از بهرام مذکور میوه از بازار آرا میدهند و بدست
 بهرام دادند و فرمودند ای بهرام برو محمد خان چنانچه نامی که محمد خان
 او را بگوید محمد خان شما از گنجینه شما از گنج زمین یا متاع که در ولایتان
 می رجایند و بازی با مای کسی بهرام برو محمد خان منت و از او بگفته
 فرستاد که خادم حضرت مخدوم شیخ عالم استاد بهت محمد خان از دیار بهرام
 که آن خادم چون کسی است و آیه عرض کرد بچه است و او در آنوقت بچه
 عاقل و خوشایار بود و این فقیر که او را از زبان خود دیده است که پیش از این
 رانده بود و این حکایت این فقیر از زبان او شنیده است الغرض محمد خان
 بهرام را ورون طلبیدند و خود بالای ملک غلطیده بودند و وزیر ملک
 فرمود بچه فرستادند فی الحال محمد خان از ملک فرود آمده بزرگوار است
 بهرام میوه مذکور آن دیار داد و پیش محمد خان نهاد بهرام سلام و دعا

حضرت شیخ العالم رسانید آنچه حضرت شیخ العالم فرموده بودند بعینه عرض کرد محمد خان
 بلرزد و بهرام را نزدیک طلبید پیش خود نشاند و دست خود هر دو پا
 بهرام گرفت و گفت ای بچه تو چنین پاک حضرت شیخ العالم از جنت من بگیری
 و بگوی که محمد خان عرض کرده است مرا چه اندازه باشد هر چه فرمان حضرت شیخ العالم
 بود حکم بر جان ماست بهرام آمد و پیش حضرت شیخ العالم با ستاد هر دو دست
 برپا نشاند شیخ العالم داشت چنانچه محمد خان گفته بود عرض کرد حضرت شیخ العالم
 برگرفتند برخاستند و فرمودند که غائبانه بایران بیایان سیر کند نقل است
 که در ماندند حضرت شیخ العالم هر که در نیاز او ایل و نیاز او کردی از نیازان
 بلرزدی و زهره نبودی کسی که ذکر آن کند ای یومنا هذا که از نقل
 حضرت شیخ العالم آنجا سال گذشته است و نویم کرسی است استقامتی بچنان
 نشده است که اوقات گذاری تمام باشد و بی غمی حاصل آید و انصافاً
 یومنا اسم حضرت شیخ العالم و اسم فرزندان حضرت شیخ العالم و نیاز و نیازان
 و نیاز قوم نشده است و پیشتر معلوم نیست که شود یا نشود نقل است که حضرت شیخ العالم
 میفرمودند قصه دولی و ولایت شیخ صلاح درویش است و قبر ایشان بالای
 و گدایان که در کمرستان این درویش چون در مقام آمد اگر چه وطن قدیم

و مولد این فقیر بود اما اجازت سکونت تارتیج صلاح خود را در دست صلاح
 رفتم تا خود را در دست بر حضرت سالت یناه صلی الله علیه و سلم فرستادم تا
 دستم را طلب کردیم اگر مرا یک مسلی و یک پیوچه باندند اینجا سکونت گیرم
 از قریب شیخ صلاح آواز برآمد ای شیخ احمد در حوش کشته کن در آئی
 مصلی و پیوچه بزرگتر شیخ العالم با اجازت شیخ صلاح در حوش آمد و در آید
 و دست انداختند اول دست بر پیوچه افتاد و برگرفتند بعد
 دوم باز دست انداختند یک جمله چارپای کشته یافتند و فرمودند که
 مصلی همین باشد و هر دو برگرفتند و در خانه پذیر خود آمدند و آنجا در آن وقت
 جنگل کمولی بسیار بود آبادانی نصیب هیچ نبود و امروز مقام حضرت
 شیخ العالم ناقص بود ولی شده است نقل است که حضرت شیخ العالم و زوی
 در خانقاه خود نشسته بودند و طرف مشرق دیدند فرمودند که نصیب دلی
 چه آبادان است تا باغ تاجو آبادان نمی بینیم آن را روزی نصیب بود ولی ار
 قریب خانقاه حضرت شیخ العالم طرف مشرق آبادانی نبود بفرمان الله تعالی
 بنیدرج آبادانی پدید آمد تا باغ تاجو آبادانی سد بعد قصه دولی در شهر
 از قریب سلطان حسین چند کت خراب شد و آبادان گشت اکنون آن ای تمام

و رواج عظام هم در آن طرف است حضرت شیخ العالم فرمود و بودند نقل
 که در حدیث حضرت شیخ العالم و بیجا که موضع ناله بر قصبه دولی سوار
 شده آمده بود و شور و قهقهه افتاد که کافران آمدند حضرت شیخ العالم
 بر دست کرده بیرون شهر شدند و طرف شمال قصبه باغ قاضی سلیمان
 باغی بزرگ بود در آن باغ رفتند و عصاب بر تنه دختی از دخترهای باغ
 مذکور زدند و فرمودند که سر و بیجا بریدم بفرمان باری تعالی و بیجا
 از قصبه مشهور شد و طرف کریمیه رفت و برای کریمیه جنگ کرده و تهریت
 خود را کریمیه سر و بیجا کافر را در محکم و زیرید و در قصبه دولی فرستاد
 و تن آن گیر در شهر آورده فرستاد بعده شنیده شد که بعد از چند گاه آن باغ
 پنهان دیدند نوعی که هیچ علامتی آن باغ نمانده است نقل است که چارپا
 حضرت شیخ العالم قدس اندر وجه بفرمان گذاشته نو که آمده بود کسانیده بودند
 میزان سید قطب دیوانه در قصبه دولی ولی از اولیای حق بود و او را شربت
 میخورد میان خضر که معروف بجاست کتال قسوج شده بود و در آنوقت
 میان خضر آغاز جوان بود میزان سید قطب و اطلبیدند و گفتند ای
 این قلیح ایستاده و بر دایم شیخ احمد گو که بهم میان خدا بر خود لرزید و گفت

که کارسان شیران افتاده است بار از پیش این بی سلامت بیرون یکم قبح مذکور است
 سید گرفت و بر و آن شده بود خالقاه حضرت شیخ العالم آمد و بایستاد و بایستاد
 که پیش حضرت شیخ العالم قدس سره باین طریق مرد و حضرت شیخ العالم آنوقت نماز
 خود نشسته بود و فرمود که خداست میان جواب اولیای شیخ العالم فرمود چنانچه شیخی
 همچنان باین بیان افتاد و فرمود که این شیخ العالم را در عرض کرد که این سید غلط این ندید
 و آه اند و فرمود که در بر حضرت محمد و گویم که بر هم حضرت شیخ العالم افتاد از دست او
 بستیدند و نوشیدند و فرمودند بر و گویم که حاجت نیست یکده و ساعت نگذاشت
 که گماتش مذکور مرد و جنازه او بیرون آمد نقل است که حضرت شیخ العالم
 خالقاه بر مانده و فائده خود نشسته بودند و خواهی بود اسپر قاضی رضی الله عنه
 او ده آمد و اراقدی و لوله بود و دستی شراب نیاهم و دست آغار کرد که
 حضرت شیخ العالم می شوم که تمام میگویند که خدا ترا به زندگان خدای می نامد
 شیخ العالم فرمودند که خواهی میداو گفت آری خواهم دید اما هر چه میگفت
 بگستاخی میگفت حضرت شیخ العالم فرمودند بیژن او نظر کرد و به بنید که
 در خالقاه حضرت شیخ العالم ستور ایستاده است تاب آفتاب میگرد و حوج
 بدو گفت ای شیخ العالم ستور را خدای میگوئی و حال تمام در کلاه انداخته می

حضرت شیخ العالم باجمع مریدان بطریق حق میگفتند و میرفتند انحضرت
 چون حضرت شیخ العالم را نگذاشتند حضرت شیخ العالم در حال تان کفارت او پراویدند
 بروست شیخ برهان مرید خود را دادند و فرمودند این نان پیش قاضی
 رضی پیر قاضی بده شیخ برهان نان مذکور پیش قاضی رضی نهاد
 قاضی رضی را اگر سنگی بسیار بود در حال نان بگیرت و خواست که
 بخورد میران سید قطب حاضر بودند دست قاضی گرفتند و فرمودند
 قاضی مخور که حضرت شیخ احمد رضی الدین پسر ترا دادند و نان کفارت
 نه ستاره قاضی چون کل کیفیت معلوم کردند و تعجب نداشتند ساعتی
 نگذشته که خواجه بده مذکور بفزان الدین وفات یافت قاضی پیش
 شیخ العالم آمد گریه و زاری کرد که یک چشم دارم عفوف بایند فرمودند که
 چه کنم تیر بر دلت رسید قاضی عاجز شده باز گشت فصل است ملک گو
 شیخ فرید را که داماد حضرت شیخ العالم بود بسی گریا بیدار شدند و حضرت شیخ
 خبر کردند که میان شیخ فرید کسان ملک گو گرفته اند حضرت شیخ العالم با مریدان
 پیش ملک گو رفتند و فرمودند حضرت شیخ العالم شنیدند بلکه شیخ فرید را تعرض از
 سابق زیاده نمود و ظلم میکرد و بعد ملک گو سوار شده در میان آن خندق

که کار بیان فیضان الفتاوی زاندا و جست زده روان شد ملک کو
سید گرفت و در البیت شیخ العالم امین مصر و بربان هند می فرمود
که پیش شریعت جبل لیه بیت قبل لیه هر که جوئے آئے به تراز با
باز بستند و در خانقاه خود آندند بر بام بالا خانه بود شب بخواب
شدند الغرض چون روز شد طلق حجره و از کار روند چون بر میان
و مردمان دیگر آیدند بر سید نهادند بر طبق حجره و از بیت شیخ العالم
فرمودند امر و زیارت است الغرض دو پاس نگذاشته که طبق حجره از
شد شیخ بر بان را فرمودند ای بر بان بروید بین که جنازه در حرم
آید شیخ بر بان رفت چه بیند که جنازه ملک کو می آید و متورافت و
ملک ز کو امر و در موضع در و ده سپید شد شیخ بر بان آمد و بحضرت
شیخ العالم عرض کرد که جنازه ملک کو آید حضرت شیخ العالم از حجره بیرون
آمد و رفتند نماز جنازه ملک کو بگذارد و رفتند نقل است که حضرت شیخ العالم
و شیخ زکریا ابن شیخ سلیمان در مسجد جامع یکجا ایستاده بودند حضرت
شیخ العالم دایم در مراقبه می بود و از ماسوی الله تعالی می فرمود می
و بمشاهده جمال حق تعالی می بودند آنجا هم در خیال خود نشسته بود

شیخ زکریا تلاوت قرآن شریف با آواز بلند میکردند و شیخ العالم فرمودند
 آنهاست باید خواند و باز در خیال خودند الغرض شیخ زکریا دانستند که حضرت شیخ
 را خواب آمده است فرمودند برادر من شیخ احمد خواب میکنند یک و کورت
 همچنین فرمودند دوست خیر الان حضرت شیخ العالم نهاده بود بشیاء را کردند
 حضرت شیخ العالم فرمودند گویان پیش من خواهند نشست الغرض چون از
 نماز فارغ شدند باز گشتند پای شیخ زکریا بر زمین است نمی افتاد
 دست بر کتف مردمان انداخته میرفتند چون چند روز گذشت حضرت شیخ العالم
 با مردمان برای عیادت شیخ زکریا رفتند و طریق حضرت شیخ العالم
 می بود چون برای عیادت مریض میرفتند اگر چیزی او را میخواستند
 امید بر صحت و حیات مریض می شد الغرض چون پیش زکریا رفتند بسیار
 و آنچه استند که چیزی تناول بکنانند طبیب و عورتان همه مانع شدند که
 حضرت شیخ العالم فرمودند قدری آب بهم دهند ایشان آب بهم ندادند
 فرمودند مهلت تمام شد بفرمان احد تعالی جمع دوم نگذارند از دنیا
 به آخرت شتافتند و رحلت فرمودند نقل است که حضرت شیخ العالم ابابام
 در حجره خودش بود و در میز اقبال بود شراب خورده در خالق حاضر

حضرت عالم آمده بستی شرب میگفت حق پیرن پاک حق پیرن پاک
 یک هر چند باور منع کرد و نداد از آن خیال نمی گذشت چون بسیار شد
 شیخ عالم از بام فرود آمدند و فرمودند بگو پیر تو چگونه یک است که نیر تو
 بنده هست و بنده تمام نیست پاک چون شد پاک هر حق تعالی
 راست بجز او پاک راست نباید از پیش او از آن گفتن باز نمی آمد
 چنانچه میگفت همچنان میگفت شیخ عالم اعضا از زمین و در غنای
 شکست بستی شرب را و فرمود آه بستی امرگ و گرفت از خود بخود شد
 شیخ پیران گا و از خانه او و خانه استاد حضرت عالم آفر و عرض کرد که ای
 پیر و استگیر فرمان شود که تا گا و از آنج که در خارج و ماند حضرت شیخ عالم
 نمی فرمود و چون نهایت شد و کار بجایست رسید بر شیخ بختیار
 بزرگ حضرت عالم بود و بر همه مراجع شدند که شما عرض کنند شاید قبول افتد
 شیخ بختیار را مدبر زمین نهاد و تعظیم تمام پیش حضرت پیر و استگیر
 استاده شد و عرض کرد که فرمان شود تا گا و از آنج که کند او بجا باید حضرت
 شیخ عالم فرمودند ای بختیار شب و روز گاه بیجا آن است العزمت

حضرت لا اله الا الله من گشته شده بودم حالا تیریدون رسید کار باختر مجاهد
ای بختیار بگذر و بگذار الغرض سه روز نگذشت که آن مرید وفات یافت
و اوستی بهوشیاری شتافت نقل است که حضرت شیخ العالم قدس اسرار و
روزی با الهیت خود گفتند این فقیر در حضرت معبود خود بسیار گستاخی
کرد ای مادر گمروی هوشیار شود و اتحاد او کاخیر گمروی گوشش کن
که رسولان حضرت رب العزت چند بار برین فقیر بطلب آمدند که ای احمد
بپائی و ازین جهان فانی بمان باقی رحلت فرمائی و این فقیر هر بار اعتراض
نمود و میگفت یکسپهر وایم مادام که اعراس دنیا می بینیم هرگز نیامدیم
بسیار شد باید که ازین غافل نشوی و پسر حضرت شیخ العالم شیخ المشایخ
شیخ عارف احمد اتار اندر برمانه نام بود حضرت شیخ العالم از بسیار شفقت
گمروی میگفتند بعد ازین وزی از روزهای شیخ نورالدین بذاالی ظیف
میران سید موسی بودند با حضرت شیخ العالم اعتقاد تمام داشتند و با خلاص
می آمدند حضرت شیخ العالم فرمودند ای شیخ نورالدین دختر خود پسر این فقیر گمروی را
خوانی او شیخ نورالدین امجال اعراض نمائند فی الحال قبول کرد و در حضرت
بابی مردان و شیخ نورالدین در حال برتواند در وان شد که امر و عقد

کجا فارغ گردانیم حضرت شیخ العالم بروی شیخ نورالدین گفتند با سریدان است سندن
شیخ نورالدین بدون گفتند کل خلیفانه را طلبیدند و گفست تمام مشیخ را
گردانند هر یکی ساکت شدند فایا قاضی قاضی قاضی نورالدین مروی صاحب تنگ
بود قبول نکرد و حاضر هم نشد بلکه گفت که ما را باد و لیثان چه قدر است و
چه سستی مخصوص با چنین و بدین صاحب حال که کس اجمال نمی داند
که یک کله آتش دارد و یک کله آب الغرض نه آمد مدونه قبول کردند قاضی قاضی
شیخ نورالدین حضرت شیخ العالم الغنی را طین در یافتند مکه می طین در حقیقت
داشتند الغرض شیخ نورالدین با خلیفانه مشاورت کردند که این دختر
بچه حضرت شیخ العالم را در اویم بابی مکه حضرت شیخ العالم چند روز مهلت بماند
اگر استعدا کرده آید یا اتفاق خلیفانه چند دختر آراسته کرده پیش حضرت شیخ العالم
آوردند حضرت شیخ العالم فرمودند ای شیخ نورالدین این چیست شیخ نورالدین
عرض کردند البتة چیزی فرصت نخواهند تا عیاش و عیشین کرده امید
حضرت شیخ العالم شفقت در کار شد فرمودند شیخ نورالدین شش ماه مهلت بماند
بروید و استعدا او شود و الغرض حضرت شیخ العالم از آنجا باز گشتند و خاتفاق
خود آمدند حجره که بالائی بام بود و گفتند در آن مشغول شدند و عتی نگذاشت

که قاضی ثمن انون وان شد بحدیکه کار بجان رسید قاضی ثمن را
 در خانقاه حضرت شیخ العالم آوردند و کیفیت قاضی ثمن عرض کردند
 حضرت شیخ العالم قبول نمی فرمودند چون نهایت شد و کار بغایت رسید
 شیخ بختیار آمدند و عرض کردند ای پیر دستگیر قاضی ثمن! چند روز
 مهلت شود تا کار خیر حضرت شیخ عارف احمد با تمام حضرت شیخ العالم
 بختیار اختیار فرمودند که او مقبول آنحضرت بود و از بام فرو دادند
 و دوازده گز جامه آوردند تشریف پیش قاضی ثمن داشتند و فرمودند
 برو تا کار خیر گوری تمام فرصت دادیم بفرمان الله تعالی خون در حال
 باستان و قاضی ثمن راحت کلی شد و خانه رفت چون کار خیر حضرت
 شیخ عارف احمد انصرام شد و مقصود با تمام رسید باز خون همچنان میبارید
 قدیم روان شد پیش شیخ العالم عرض کردند و نجات خواستند فرمودند
 که تیر سبب رسید و کار بآخر انجامید محل گفتن نجات من نیست چند روز
 نگذشته که قاضی ثمن مذکور وفات یافت نقل است که در خانه حضرت شیخ العالم
 فرزندی تولد شد نام فرزند شیخ عبدالغفر بنامند بفرمان الله تعالی
 مجرد آمدن این جانب که لفظ حق بر زبان راند و همه خلق بگوش ظاهر شنیدند

شیخ عبدالعزیز و وزیر و وزیر بزرگ میشد و خوار قهای عارت از ایشان
نظار میشدند و ده مادی میشده بودند که همچو بچگان هفت و هشت ساله
حکایت میکرد و میسر و میسر و روان میشدند با بچگان بویستند
سیکست شریخ العالم فرمودند که چه ستورست در حضرت ماست و نشانی
از هستی بقیات بدل می باید بود و رفتند بیرون قسطنطنیه شرق
و گلی بر سر بلندی که میان وضع من و میان رودی سیاه
مقدوم بیکانه بالای حوض است فرمودند این مقام این بی اینجا است
الغرض چون در خانه آمدند از این شریخ العالم پرسیدند که چارفته بودید فرمودند
و بدین وقت بود و از این شریخ العالم پرسیدند که گفتند که الحانه و حله خیل خانه است
عزیز این صحبت سلامت اند مقام قبر برای حاجت شریخ العالم فرمودند شاید که برای
حاجت بود شیخ عبدالعزیز را قریبی است و جودی حادث شد بعد از سه روز
بقرآن البدر تعالی و وفات یافت شریخ العالم بجنود و خویش و یار و یار
و تهنیت و تکفین کرده جنازه ساختند و بر این جنازه بزرگ تهنیت و طعام
و شیرینی روان کردند بعد از وفات فرزند مذکور طعام و شیرینی و دیگر
و شربت به خارج فرمودند و باز گشتند لعل است که این شریخ العالم

برای این فرزند و فرزندان دیگر که سبزه برین طریق متولد می شدند و نشانه
 بر زبان می رانند بفرمان الله تعالی نمی زیستند و احمال سنگین
 و شیخ العالم میگفتند که شمایات پسران ما را در انبیا دارند و این
 ضعیفه را خراب بکنند حضرت شیخ العالم فرمودند تعلق کن یک فرزند
 هست ان شاء الله تعالی پرورده تو خواهم داد اما هنوز نخفته و پرورده
 نشده است و در سفر و بیم او را نخفته و پرورده کرده بپاریم و تسلیم
 نمایم بشرط آنکه تو او را هیچ نگویی و در رضای او باشی بزرگوار بود
 همان شب نوی و همان بکنی الهیست محمد و معترف گشتند و همه کلام
 قبول کردند الغرض باین چندگی و رخا نه حضرت شیخ العالم فرمودند
 شد شیخ عارف نام نهادند عارف ابی محسن سجانی کامل و اکمل اوست
 چنانچه باید و شاید ولی من و اولیاء الله تعالی شدند و در مقام حضرت
 شیخ العالم قدس الله روحه همین ایشان بودند و مواضع و کمال
 یافتند هر طایفه که با ایشان ملاقی می شدی میگفتند که چنانچه شیخ
 عارف احمد بابا محبت و الفت و شفقت پیدا شد نباید گری نیست این فقیه
 تمامت عمر خود کسی نشنیده که با ابا خضر شیخ عارف محبت نمود یا بر سر نشسته

اندک همچنان می گفت که چنانچه شیخ عارف را ما محبت و دوستی
 با دیگری نیست و این سنایت از کمال لایستایان بود و یکی
 وزیر و صدف اللغات حضرت شیخ عارف را میسر آمده بودیم بدین خصای
 افتاد و نقل است که حضرت شیخ العالم گاه بیگاه میفرمودند که مالک ثان بخیم
 ملک الموت نتواند که بی رخصت جان ما را قبض کند بیت
 در کوی تو عاشقان چنان جان بند کانی مالک الموت بگنجد هرگز
 موت من با اختیار من است اگر نخواهم میروم و اگر نخواهم نمانم الا باکم
 بدین طریق و بدین انظام بمانم مگر آنکه با حست یار خود
 برویم که او را خبر نباشد یا ما او را قبضه ماشم کسی سزاوارتن
 جد اگر دانند و این اشارت بر آن است که موت حضرت شیخ العالم پس از
 موت ظاهری بتوت یافته بود و كما قال النبي صلى الله عليه وسلم
 مَوْتُوْا قُلْ اَنْ مَوْتُوْا الْقُلْ سَتُحْيِي الْعَالَمُ قَدْ سَدَّ رُوحَهُ بِأَجْمَعِ
 مریدان مسافر شده بودند در جنگلی رسیدند در آن جنگل درختی
 پیکر یا با حسن وزیر بود وزیر آن درخت صحنه غایت
 صفا و مقام وفا داشت حضرت شیخ العالم پس سر آنجا نرسید و فرمود

و در کار و بار خود مشغول شدند ساعتی گذشته که مرغ
 جان پاک حضرت شیخ العالم از قفس قالب خاک به پرید
 و بمقصود حقیتی رسید مریدان در گریه و زاری شدند
 گفتند استوار نخواهد داشت که حضرت شیخ العالم از دار قفس
 به دار البقار حلت فرمودند بلکه گمان خواهند کرد که گفتار
 بزرگ رسیده باشد ایشان حضرت شیخ العالم را گشتند
 حضرت شیخ العالم همان زنده شدند و فرمودند که این مقام
 خوب باد و حال فقیر بود و فقیر را بغایت خوش آمده بود اما
 چون شما یان همچنان میگویند بپایید و برخیزید و روان شوید
 بعد از آن مقام روان شدند بسلامت در آمدند
 نقل است که حضرت شیخ العالم از خطبه بهار چون در شهر
 اوده رسیدند در شیخ پوره مسجد در کنار لب آب سرد
 بود آنجا فرود آمدند هوای سراسخت گرفت و بقیه نیزم شگوان
 مردگان کافران که آنجا افتاده بود حضرت شیخ العالم آن نیزم آوردند
 می سوختند و دفع سرمای ساختند سیدی بود از جهت زنده ماندن و چندی

که این درویش بنیرم ناپاک در سجده آورده است سیدمانکار ماکرم
 ای درویش این بنیرم ناپاک چه در سجده آورده ای حضرت شیخ العالم فرمود
 من موفیقلم جابنه ملازم مرا این بنیرم پاک است الغرض سید مذکور
 بعد از این نماز در خانه رفت شب او را حاجتی غسل افتاد و علی السبیل
 در لب آب غسل کرد چون در مسجد درآمد چنان سدا گرفت که در میان
 ملاک شدند و پاک این آتش آمد حضرت شیخ العالم فرمود ای سید چرا
 این آتش می آید شب میگفتی که این بنیرم ناپاک است سید آغاز کرد
 و پیش این آتش می ایستاده بود وقت پاک او عزیز تر از جان من است
 که حضرت شیخ العالم از اسرار و درویش جمال گوهری از نور محی صحرا بفرز آن پیر
 آن بنیرم تخلص میکردند بجای نیافتند و معمولی خدا را نکشتند و بوالصافی آن
 شیخ العالم بر دستا خود گرفتند و بوالصافی آن شیخ جمال گوهری بر دستا خود گرفتند
 آمدند و مکان شکر خدا متعالی سجده آوردند و گفتند حق سبحان الله
 بکرم خود این بنیرم را عزیز گردانیده و از ناپاکی بیپاکی او را کمر و سیال
 عزیز شده است که جائی نمی یابم و قدمه چنان بزرگه در آن ایام آن
 بنیرم را که قبول نمیکرد و جمله خلق با انکار او را رسیده اند

نقل است که حضرت شیخ العالم قدس اصدرو صومعه روزی در حجره خود نشسته
 بودند شیخ بختیار پیش بودند فرمود ای بختیار چیزی می بینی شیخ بختیار
 عرض کردند آری پیروستگرمی نیم فرمودند چیزی بینی التماس کردند که تمام حجره بزرگ
 از زری نیم فرمودند چیزی کار آمد شیخ بختیار بختیار آغا که دکای پیرو بزرگان
 اختیار مختار و بختیار را بختیار مختار ای شیخ العالم فرمودند یا بختیار
 چه بینی که حجره پاک همه از خاک است نقل است که شیخ العالم قدس
 اصدرو صومعه در مقام خود نشسته بودند شیخ بختیار مردی عبید سوداگر
 جوهری بود مولی اردوین قصبه برای سودا آمده بودند شیخ بختیار را
 حضرت شیخ العالم نظر افتاد و اعتقاد تمام حاصل شد و کمر خدمت بسته
 چنانچه مدام علی المصباح و الشام آمدی دستاه می ماندی سلام
 کرده می رفتی و باز در خدمت مولای خود می چوستانه
 هم برین طریق شش ماه گذشت حضرت شیخ العالم قدس اصدرو
 روحیه هیچ التفات نمی کردند و نمی گفتند که تو کیستی
 و از کجایی و چه کاری می آئی و بیدار می خواهی
 به ظاهر او نمی نگریستند بعد از مدت شش ماه

روزی در خاطر شیخ اختیار گفت که در دستش انجایت کامل و اصل حق
 اما از سبب نیازی حاجت کسی کم برآید مهران ساعت سرشج العالم
 بنظر ماطن بدیده ظاهر جانب شیخ بنیاد نظر کرد و در فرمودنیک که گوشتی
 بحر و نظر کردن شیخ بنیاد در دریای لی کنار است او را از خود بخود
 شد و لظاری زمین و آسمان بکدرت و در پیش و پیش و پیش و پیش
 تاگاه خود را در میان چکل موضع بیمار یافت و قدری درستیاری
 تنهافت و از آنجا جوی بردست گرفت و حضرت شیخ العالم انجایت در دست
 انجایت و حدت بگستاری کرد و میگفت ای محمد حسین نعمتی دارم
 و بزرگان خدایا محمد سیکندری شهنشاه عالم هر چند که سفره در دایمی بنیاد
 پیشم را در اوجانستی آن عالم گرفت که هر شیاری نمی بدید
 و از آن گستاخی بنگارشت حضرت شیخ العالم قدر آب نوبستانید و از
 بهوشناری آمد و در فرمودنای بنیاد پر و بر روی خود در ضاراد
 طالب و در کاذر بارباش شیخ بنیاد بر زمین نهاد و با تم در حالش
 افتاد و از آن شد و در شهر عظیم شهر جوینور سیکونث او بود پیش مولا
 جو در وقت سولی چو حال نده خیس دید و بندگی آن بنده

در زهد و گفت استسما بختیار براتی باید نه بدست تو کنم و در بندگی
 تو شوم ترا در راه و ملوی خود آزاد کردیم بر دهر جا که خواهی بسپاش
 شیخ بختیار در خانه خود آمد و سوز آتش باطن فنا فی ناگاه از هر
 چهار طرف آتش بر میخواستی و در نظر خود تمام عالم را سوخته میدید
 چون کار به ی رسید که تنش میسوختی و چالش میفریفتی نام پیر سنگی
 شیخ العالم میگفتی و یاد رسی خواستی در حال آتش فرو میشدی نجات
 یافتی همچو کلونج که در میان رنگ آب بینداند و در حال رنگ آب
 جدا شود و آب صاف پدید آید باز همچنان چنانچه بود بتر گرد و هم برین
 طریق باز آن آتش در گردنش می آمدی و میگفتی و فریاد از پیر سنگی
 خود میکردی و نجات یافتی هم برین جمله دنیا و دنیا را دایم الاحوال میگفت
 و قرار آرام از بختیار با اختیار و غیر اختیار از دست برفت که چون ناز
 حاکمیه افتاده بود که تحریر و تقریر از وی نیاید ناگاه آن سست حضرت الکنز
 از ماسدی آمد حضرت شیخ الشیخ تاج الاولیاء قدوه الاصفیاء
 سلطان الداصلین برهان العاشقین حضرت شیخ شرف الحق والدین
 پالی پتی قدس اندر وجه بر حضرت شیخ العالم بفریاد رسی بختیار با اختیار

در عالم اسرار بر سیدند و در مقام مشاهده انوار خیال بیکدگر مشرف
 میشدند و فرمودند ای احمد عبدالحق قدس العبد و حیدر اوج جهان
 کسی نمی شناسد و نمیداند که در حضرت مولی خود چه خیال باکمال و ارک
 بیکر سحار و بختیار اندک ترین کنشاسائی و آشنای حضرت تو گشت برهم
 چندین نباید کردی باید که بحاج حضرت خوسن الفرمائی ناباربان
 رحمت در زمین او بنبار و حضرت شیخ العالم شرفقت بهست باطن
 بر شیخ بختیار با اختیار مختار گماشتند حضرت شیخ العالم قصه پر دلی
 بود و او در شهر جوین و در حال همان زمان آتش سوزان اندوختی
 شد نجات تمام یافت و مرض بصحت مبدل گشت و ببقاری بقول
 پیوست و از کربت بفرحت و در آمد شیخ بختیار با اختیار مختار که
 او را بود بدالت که این ساعت پیوستگی شیخ العالم را قبول
 فرمودند و بنظر رحمت بگماشتند و در حال برخاسته همه خان و مان
 بر انداخت جانب حضرت پیوستگی خود بشتافت و آستانه یگان
 خود آمد و پیش پیوستگی سر بر زمین نهاد و بنده و اربابش حضرت
 شیخ العالم قدس العبد و روحه نظر رحمت فرمود مشفق باطن بطن هر کس

و فرمودند که ای بختیار چه اختیار مختار داری اگر میخواهی که خود را
در سلک مریدان این فقیر و آری زن را خواهی گذاشت بختیار حال
گفت گذاشتم باز حضرت شیخ العالم فرمودند رسول را خواهی گذاشت و فی الفور
گفت گذاشتم باز حضرت شیخ العالم فرمودند خدا را خواهی گذاشت او همچنان
فی الفور گفت گذاشتم حضرت شیخ العالم چون دیدند که او همه گذاشت و
لقوش کثرت از دل شست و کشتی خویش در دریای فنا انداخت و
در میدان ارادت مستحکم برخاست و آئینه دلش صفا کمال یافت تا از
عطش طالب به تحقاق تمام در صحرای تجلی جمال کمال پیروستگیر خود
شتافت و در حال بی طول حضرت شیخ العالم گویان میدان جان او
منزول فرمود و از افاق آسمان دل او تجلی بدو شد و تشریف بشارت
باشارت مشاهده بدو فرمودند و اے بختیار اینک خدا بر ایافتی
و در متابعت حضرت رسول صلی الله علیه و سلم شبنافتی که قل ان کنتم
تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ و هر دو جهان را زیر قدم گذاشتی
و بلند تر آمدی ملک کل شدی که مَنْ لَهُ الْمُلْكُ فَلَهُ أَكْثَرُ نَهْی پیروستگیر
باکمال که در ساعت احد مرید را بمقصود حقیقی رسانید و زهی مرید باجمال

که در زمان دانه سعادت ابدی پیوسته و عارف کامل و مصلحت
 چنانچه وصل کردگار شیخ فرید عطار منقذ بایندهیت ای زوصلت
 عارف مطلق شدیم به عارفی رفته و تمارت حق شدیم به نقل است حضرت
 فرمودند ای بختیار و صحن خانقاه من جای درین مقامی بایست که
 در حال کله آورده باز دیدن چاه مشغول شدی چون تمام کاویدی
 آب بروی آورده حضرت شیخ العالم بران آب تکبیر فرمودند و قسمت کرد
 باز اشارت شد که ای بختیار این چاه را امر و از خاک بیرونی بناید
 و از خاک این چاه چو تیره می بایست ساخت شیخ بختیار سیدی
 بر سر کردند و بنیادش چاه مشغول شد آنکه چاه تمام بهر آن روز
 از خاک بیرونی انباشته و پر کرده و از خاک چاه چو تیره بست و بچ
 نرسید که این چاه را از برای چه کاویدند و از برای چه انباشتند
 و این چو تیره بچ عرض بستند لاچار چون در ارادت پیر خاکی
 بود و از خود فانی بذات پیر بانی بود اگر چه در کتب نزد معلم گاهی
 گاهی حرف تهی هم از او استاد در تحت ظاهر خوانده بود و اما از
 دولت پیر و سنگیر حضرت شیخ العالم قدس الله سره مدعیان اندیشان گشته

که در نزد آن وقت حل مشکلات و مفصلات از وی میگزوند و او هر چه میبایست
 از کتاب خدا تعالی و از احادیث رسول صلی الله علیه و سلم بیرون گفته
 و علماء همه اعتراف مینمودند و در حال و کمال شیخ بختیار همه علماء
 حیران بودند این حالات ظاهرش بود و حالات باطنش چه بوده باشد
 نقل است که حضرت شیخ العالم روزی شنبه بودند شیخ بختیار آمد پیش
 استاد و عرض کرد که ای پیر دستگیر اگر فرمان شود این بنده در سوگاری
 رود و سابقا چیزی سودا بهم کرده بود و هر چه از سودا پیدا میگرد
 پیش دستگیری آوردم و هر چه پیر دستگیر قسمت دادی همان پسری
 و قوت خودیست حضرت شیخ العالم قدس سره فرمود برو اما بآن
 دریا برو که نادریای شهود ولایت این فقیر است شیخ بختیار برای سوگاری
 باذن پیران شد و هر جا که میرفتی بغیر اذن پیر دستگیر نمی رفتی
 و هر قدم که در راه میزدی بغیر اذن پیر دستگیر نمی زدی و هر کجا
 بغیر یاد پسری بر آوردی و احوال حشمت بهمانندی الغرض چون
 از سوداگری بازگشت قطع طریق اطلاع یافتند که برین مرد کمال
 نفیست و او مرد جواهری بود سودای مرد ازید و جواهر میگرداشت

برابر او آمدند تا که شیخ بختیار فرود آمدی ایشان نیز فرود آمدندی
 شیخ بختیار هم موصاف و سخته بود و ریاست که ایشان قاطع علی
 اند در خیال شده اند در مقامی بدکان نان نیز فرود آمدند ایشان هم
 اینجا فرود آمدند شیخ بختیار یک کپوری پرانیده و دروغن بادگاه داشت
 و قلع بالای آن دیگر است و گفت قدری مستراح کرده سپاه
 باین بهانه روان شد و آن یک کپوری و دروغن همچنان گذاشته ایشان
 ساعتی نشسته منتظرش بودند چون نیامد گفتند از ما فرار نمود و شتاب
 روان شدند تا گاه شیخ بختیار پیوستند و بیکدیگر مصاحب شدند
 بعد شیخ بختیار در مقامی آمدند کنیسی کی خریدند و خانه کرده تا بخانه
 ماندند ایشان نیز در آن مقام ماندندی در آن مقام ماندند و روز
 بخمسه شستن جلوه بیرون آمدند و کثیر کت همچنان گذاشته روان شدند
 موازنه نمی چل کرده و روز شب آمد چون شیخ شد زیر درختی نشست
 و با خود گفت که من چندین کرده آمدم ایشان کجا بمانند تا گاه
 بی آگاه ایشان سیدند و گرفتند و در زمین غلطانیدند و میخواستند
 که حافش بزنند از ترس ازین بد گفت شیخ بختیار نیز دستگیر خود را بید کرد

حضرت شیخ العالم عصا برست کرده فی الحال سیدند و فرمودند که ای بختیار
 بزین بزین ایشان بیست و نه روز گذارسته از وی جدا شده بالیتان
 حضرت شیخ العالم از پیش نظر غایب شدند بعد ایشان پرسیدند این مرد
 که بود و از آن تو که باشد شیخ بختیار گفت که این مرد پیر و تنگبرست
 برابر من باشد و من بقوت این مرد و در هر دو جهان خوف ندارم و از
 هیچکس باک نمی آرم ایشان حیران ماندند و گفتند آری تو هم بدین قوت
 تنها میگردی و سودای کالای نفیس میکنی که پیر تو چنین غالب است
 بعد ایشان پنج تنگه از خود کشیدند و شیخ بختیار را دادند و گفتند که
 این فتوح از جهت پاپیر خود را به بر خدمت ما برسانی و عذر ما بخواب
 شیخ بختیار آن پنج تنگه گرفت روان شد چون پیش حضرت شیخ العالم آمد
 پنج تنگه اول پیش نهاد و کیفیت تمام ماجرا شرح کرد حضرت شیخ العالم فرمود
 آری چنین بود چنانچه میگویی نقل است که حضرت شیخ العالم با بام در مشغول
 بودند فرزند خود حضرت شیخ عارف را طلبیدند و فرمودند پیر و بختیار را طلبید
 بنابر حضرت شیخ المشایخ شیخ عارف را خبر برد شیخ بختیار رفتند و دست دادند شیخ بختیار
 که باز حق صحبت کند و ایشان آن مرد که دخول کند فی الحال بختیاران کن بر جای کنایه

و داده فرو گرفته و پیش پیر و شکر خود آید سرزمین بناد و سدد و دار
 ایشان حضرت شیخ العالم فرمودند باز که شیخ بختیار سرزمین ساد و باز
 منقول است که شیخ بختیار شهوت کمال داشت بحدیکه بعضی وقت
 از غلبه شهوت سیر میزدی و الله اعلم مگر این طلب از جهت این
 باشد که او در آن وقت که متابعت استحکام دارد یانی نقل است
 که روزی حضرت شیخ العالم سماع کردند بعد از فراغ سماع کثیر که خود را فرستاد
 بر و از خانه چیزی بسیار مطربان را چیزی بده کثیر و در خانه رفت
 اهل بیت حضرت شیخ العالم فراج گرم کردند چیزی ندادند و گفتند بر
 بگو که در خانه چیزی موجود نیست حضرت شیخ العالم قدس الله سره
 را فرمودند که این کثیر را برید بعضی مریدان چند تن که داده
 کثیر که کور را مطربان را نماندند حضرت شیخ العالم چون در خانه رفتند
 نظر بر آن کثیر افتاد فرمودند چون این کثیر آمد ما نخواهیم ماند
 فی الحال از خانه بیرون آمدند شیخ بختیار را فرمودند ای شیخ بختیار
 تکیه بکنند تا از اینجا بیرون بچم و سفر کنم شیخ بختیار باذن پیر و شکر
 تکیه است و هر روز گواران روان شدند و در شهر آمده رسیدند

و در محاسبه پوره بالای لب آب قرار گرفتند بعد انصرام مدت شش ماه
 حضرت شیخ العالم را چون نظر بر لب آب افتاد فرمودند ای بختیار در قصه
 ردولی لب آب هم هست شیخ بختیار گفت پیر و سنگیر این ردولی نیست
 اوده حضرت شیخ العالم فرمودند ای بختیار یاد را فوده برای چه آید
 شیخ بختیار کیفیت تمام عرض داشت که در حضرت شیخ العالم از کیفیت چرا
 هیچ در خاطر نبود اوده هم منظور فرمودند ای بختیار نامقام ردولی خود را
 برای چه بگذارم فی الحال برخاستند روان شدند در مقام خود آمدند
 و مشغول بحق گشتند نقل است که حاجی در موضع آسوموی مازنی
 و مرید شیخ سماء الدین بود اباد در خانقاه حضرت شیخ العالم گاه میگامی
 و میان مریدان حضرت شیخ العالم می شستی و می بودی روز
 از روز بپیش حضرت شیخ العالم آمد بایستاد عرض کرد ای محتوم
 آنچه در خانقاه آنحضرت می بینم در خانقاه پیر خود نمی بینم حضرت شیخ العالم
 فرمودند ای حاجی ایشان مولانگان اند نه درویشان که درویشی
 کار دیگرست و مولایی کاری دیگر حاجی گفت ای مخدوم نامرید
 ایشان مخوانم شد در سلک بندگی بندگان مخدوم در خواهم آمد

شیخ العالم فرمودند مرون قیه ایشان باز گردان مایم شیخ
 سمارالدین رفت طاقیه باز گردانید بعضی یحییان شیخ سمارالدین
 او را شتم است و دو کعبه که این مرتد شد الغرض حایک را اینجا خواند
 حضرت شیخ العالم آمد و منسکات بر سنگ بنده گاه شیخ العالم گشت و در وقت
 ایستاده شب روز بنده دار استاده می بود روزی از روزهای حایک
 مذکور پیش حضرت شیخ العالم قدس سره آمد عرض کرد ای پیر و شکیار اگر فرمان شود
 این بنده جانب خانه کعبه و حضرت شیخ العالم فرمودند چند روز
 قرار گیر انشاء الله تعالی ما و تو یکجا برابر خواهیم رفت حایک بار ماند
 بعده باز چند گشت حایک مذکور پیش حضرت شیخ العالم آمده عرض کرد
 شیخ العالم هر بار چنین میفرمودند که ما و تو برابر خواهیم رفت او باز
 میماندی تا روزی آن حایک ستم شد که مسافرت بسته پیش حضرت
 شیخ العالم آمد عرض کرد ای پیر و شکیار اگر فرمان شود تا این بنده
 جانب خانه کعبه رود زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و سلم مستقیم
 حضرت شیخ العالم فرمودند ای حایک در خانه خود باز برو و انشاء الله تعالی
 علی الصباح ما اینجا خواهیم آمد ما و تو روان خواهیم شد حایک با گشت

در خانه خود رفت ناگاه حضرت شیخ العالم در نیم شب در کنار جگر موضع مذکور
 لفظ حق بهیبت زدند و بلند فرمودند حق حق حق او و انست حضرت شیخ العالم
 آمدند در حال برخاسته و در آن آمد بر پشت حضرت شیخ العالم روان شدند
 که سه نفر دیگر پیش حضرت شیخ العالم می‌روند و ایشان حضرت شیخ العالم و بعد آن
 حاکم همچنین می‌رفتند تا موضع انجولیه رسیدند که صبح دمیدن آغاز کردند
 شیخ العالم حاکم اگر رفتند و در پای حضرت رسالت پناه صلی الله علیه
 وسلم انداختند و گفتند این بیچاره ضعیف است تا آنجا رسیدن نمی‌تواند
 بعد آن حاکم چه بیند که هیچ یکی نیست حاکم حیران شد و خانقا
 حضرت شیخ العالم آمد حضرت شیخ العالم فرمودند چگونه زیارت حضرت
 محمد مصطفی حاصل شد او گفت آری از دولت پیر و سنگیز زیارت
 حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حاصل کردیم که به پا بوس
 مشرف شدیم حضرت شیخ العالم فرمودند و انستی که پس حضرت رسول
 کیان بودند حاکم گفت نمیدانم فرمودند که پس حضرت رسالت پناه
 صلی الله علیه وسلم حضرت شیخ المشایخ مرشد الاثقیاء هادی الاصفیاء حضرت شیخ
 فرید الحق والدین گنج شکر مسعود قدس الله سره بودند و پس ایشان

سلطان الشیخ حضرت شیخ
 ابن قتیوبه قتل شد
 تانارخان بدگشت
 و استاد و تدریس
 نظام الحق و الدبیر قدس سره یزدی در خاقانه خود
 حضرت شیخ العالم کمال
 فرمودند در جهان چنان رو که چند روزمانی تانارخان در خلا
 بر زمین افتاد و یحیو گشت و بعد از زمانی او را از زمین بر داشتند
 و آب بر روی او زدند تا از بهوشی بهوش آمد بعد از آن چنان
 معتقد شد که اکثر اوقات پیاده و تنها در حضرت شیخ اله اکبر
 نقل است که بروزی حضرت شیخ العالم در خاقانه خود مستی به
 مریزان آمد عرض کرد که ای محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم
 به مقصد بهشت صراط کی و تازی آمد و بهت حضرت شیخ
 فرمودند بروستان محمد خان عرض کرد که زیر کجاست بهت حضرت
 فرمودند بروستان از محمد خان عرض کرد که ای محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم
 فرمودند اگر نیست بهت بخول است که حضرت شیخ العالم نظر به و شاهی ابرار
 و و تانارخان بسیار بزرگ ملوادی شاه علی بود و اما چون بهت از حضرت شیخ العالم

که یلمان سحر و سواگر مرید حضرت شیخ العالم بود هر بار فقیر گشتی او را
 مال ببرد و بر خرد و حضرت شیخ العالم آمدی و سر زمین نهاد و عرض کرد
 که پیر و سنگیر برین چیزی نیست سوداگر کنم و قوت خود سازم حضرت شیخ العالم
 میفرمودند بخواه چه مقدار زمین خواهی او گفت که من هر بار از پیر و سنگیر
 تنگه بخرم و میفتم ای پیر و سنگیر اگر برین صد تنگه باشد بفراغ عالم
 و سوداگر کنم و قوت بسازم حضرت شیخ العالم میفرمودند پیر و صد تنگه
 و او بچم این بنده سر زمین نهاد و باز گشت ناگاه صد تنگه از غیب
 میسر رسیدند بفراغت سوداگری میکردیم و خوش می باشیم اگر این بنده
 بزار گشت قصد میکرد که سرمایه مال از صد تنگه زیاده شود هرگز نیا
 نمیشدی و اتم همین صد تنگه برین سرمایه می بودی ^{فصل} است
 که حضرت شیخ العالم می فرمودند چنانچه در گارزون چراغ خواهد اهی
 گاردونی می سوزد تا روز قیامت خواهد سوخت خواهد اهی
 بمقتضای آن این بیت بر زبان خود فرمود بیت اگر کنی مرا
 با و گیر و چراغ مقبلان هرگز نمیرود و تاثیر دیک از طعام نپریم
 تا انقضای عالم خلق بخورند هیچ از آن دیک کم نشود و درین فایده

خالق هم هست بعده دیگری آوردند بر وی گردان نهادند و آتش کردند
طعام در آن و یک نیتند بعده آن یک او زمینان بگذر خالق متینند
هر خالق که نمی آمدند می رفتند طعام از آن و یک میخوردند هیچ نقصان
نمیتد تا به روز خالق آینده و رزنده طعام از آن یک با سیر
میخوردند و یک همچنان پر میماند به بعده در خاطر خود
چنین گذرانیدند که ای احمد در عالم تنو خواهد شد که احمدین شیخ است
و الشهور انکه کل بر ضیها و الجملة داحته لایوضها و احوال
احمد نندگان خداوند و رزاق مطلق است جل جلاله او داند و بندگان
او دانند تو این میان بیرون آلی و اسب خاطر را در میدان وسیع
و اذ غل امری الی الله جل جلاله و خود را از خود و از کار خود بیرون
و اذ هستی این نام و نشان فانی شود و درستی ذات نالک الملک لایزال
ملک بی نشانی از حضرت شیخ العالم این خطره را از خود مقرر کردند و حال
مکسیر برای مزید فقر طالبان حق او افتشوند و و یک تذکر بر زمین
زدند تا شکست نقل است حضرت شیخ العالم میفرمودند که از هر یک تا چند
رسیدیم به مسلمانان لقاوت از به الله که در آورده یک پیچ نیم مسلمانان

و این شارت بر شیخ جمال گوجری کردند و میفرمودند که من صور بچه بود
 طاقت نیاورد و اسرار بیرون نزد بعضی مروان اند که دریاها را
 بکنند آروغ نمی زنند و میفرمودند که نظامی بچه بود که این بیت گفت
 بیت صحبت نیکان ز جهان در گشت : خانه عسل خانه زنبور گشت
 که صحبت حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم چنانچه صحابه ابو و همچنین حالا هم
 صاحبان حال او و جهان و اجمال است ذلك فضل الله يؤتيه
 من يشاء والله ذو الفضل العظيم نقل است که حضرت شیخ العالم
 مقامات پیران بزرگ را چنین کردند و میفرمودند که ای صاحب
 تا اینجا رسید و فلان تا اینجا و فلان را این مقام بود و فلان بدین
 منزل رسید زنی کمال و زنی جمال که تا غایت هیچ درویش بدین
 حال و رتبه و صاحب تصرف نشد است ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء
 والله ذو الفضل العظيم نقل است که روزی حضرت شیخ عالم دیواری بر می آوردند
 و بالای دیوار سوار بودند شیخ جمال گوجری را در آن کوهی گذرانند
 فرمودند که اینجا بوی ولی می آید استاده شدند کسی گفت که اینجا حضرت شیخ عالم
 قدس سره و حضرت شیخ احمد عبد الحق می باشد شیخ جمال الدین گوجری حضرت شیخ عالم قدس سره

حضرت شیخ العالم ابوالاسود یار سوار بودند شیخ جمال الدین گوهری که در آن
نقد و ماین دیوار چند دروازه داشت و حضرت شیخ العالم کمر و زین
چو عجب و چه دشواریت نگاه داشتند شیخ العالم چنانچه مرکب است حساس
بچنان دیوار را چنان میدیدند در حال یوار چنانچه دروازه را پیش از آن
حضرت شیخ العالم فرمودند با جمال این یار و یار چنانچه هر چند که شیخ
جمال مادی را ندید پس میگفت و پیش میرفت دروازه را پیش
شیخ جمال را پشت گرفت که بکدام تیر و کمان افتاد و اما بنظر باطل
حضرت شیخ العالم امان داده بودند و در خطره نبوده است تحمل است
که حضرت شیخ العالم قدس العدر و هم روزی تیر تیر بودند بهرام
پیش استاد بود حضرت شیخ العالم فرمودند ای بهرام بخواد این
آنچه خواهی که مراد حضرت ذوالجلال و لایت بر کمال است با تو
میگوید که من هیچ بگفتم و سالت ندادم باز فرمان ای بهرام بخواد آنچه میخواهی
کسی نمیداند باز او میگوید که این چنان است اندم باز فرمان ای بهرام بخواد
میگوید ای که بمن و لایت و جهان است مادام که کسی نیامده است بخواد بهرام
گفت که سه کرت پیر و گریه فرمودند عرض کردم که ای پیر و گریه ایام زین

بطلب چندی طلبی بهرام میگوید که عرض کردم ای پیر دستگیر سبلی
 وزیرخواهم دیدنیا مطلوب ندارم و با آخرت سرفروشی آمدم مرطوبان
 حقیقه بسیار و رقم باسوی صد پودا و بخدایم زبان آنچه وعده فرود
 نقد و قسطنطنیه دان حضرت شیخ العالم فرمودند ای بهرام تو چیزی میخواهی
 که نتوان داد که در خور هر کسی نیست و کسی نتواند داد پس انجکایت
 از زبان بهرام مذکور شنیده ام و او را پیر شتاد ساله دیده ام و او میگفت
 و اسفا میکرد و حسرت میخورد که اگر این محروم روزگار و مرد و نابکار
 آنوقت از پیر دستگیر چیزی اختیار میکردی خواه از دنیا خواه از آخرت
 تا امروز این روزگار مضیق را بوسع میگذرانید و رجا تمام و پنا عظام بردست
 می آورد و مقصود حاصل کردی نقل است که روزی حضرت شیخ بهرام پیش حضرت
 شیخ العالم استاده بود حضرت شیخ العالم فرمودند بهرام دنیا خواهی گفت شیخ
 بهرام گفت خیر دنیا بکار من نیاید باز حضرت شیخ العالم فرمودند خواهی گفت
 باز شیخ بهرام گفت ای پیر دستگیر پیریم کی توانم خواند حضرت شیخ العالم فرمودند
 بی خواندن بی هیچ کشیدن اینک استاده بخوان باز شیخ بهرام گفت ای پیر دستگیر علم کلام
 نیاید باز حضرت شیخ العالم فرمودند وین چیزی گفتی باز شیخ بهرام گفت این هیچ کار نیاید

ما را بحال عدمی بایده که فلم خبر مشاهد حق نکشاید حضرت شیخ العالم مالک
 سید خود را خود مستغول گشتند نقل است که مخلص مدینه را از این
 خبر و رشا بود و بعد از شیخ العالم می آمد و مدام طعام صبح و شام
 می آورد حضرت شیخ العالم طعام او خرج میفرمود و هیچ نمی پرسید
 که تو کیستی و از کجای و بچه کار می آئی چون مدت شش ماه بر آن مخلص در
 خاطر خود کرد ای مخلص شش ماه خدمت این فقیر کردی هیچ شکره پدید
 که کیستی و چه مطالبی آری اگر چندین مدت خدمت منگی میکردی
 مقصود حاصل می آوردی و باز گشت در راه رفت حضرت شیخ
 عقب برادر او رفتند و دستک زدند که کزانی بحال می آید آمد
 حضرت شیخ العالم فرمودند هر دو بگو که احمد برادر است او است که کزانی مخلص
 پرسید که کیست او گفت آن درویش که شام و زیننه بزم می گرفت
 مخلص در حال بدو دید و با بوس کرد حضرت شیخ العالم قدس سره فرمود تو را
 امروز از ما کلام نداشتی و هیچ نگفتی و شبان حضرت شیخ العالم قدس سره
 در وقت خود و در طعام پیش آورد و بعد از خوردن طعام حضرت شیخ العالم کرد و آن
 شام خود را در مجلس بزرگ شیخ العالم بایده که گشتند حضرت شیخ العالم فرمودند که از این

عرض کرد آری یکسپهر و یک خنجر دارم حضرت شیخ العالم فرمودند ای مخلص
 برو مادام که ایشان را کار خیر نکنی و جاگیر نگردانی بر من نیایی
 مخلص اعتراف نمود و سرزمین آورد و باز گشت و خیال جاگیر کرد
 فرزندان شد میان چند وزیر و را کار خیر کرده داد و حضرت
 شیخ العالم آمد سرزمین باد و ایستاده شده عرض کرد آری شکر و فرزندان
 را جاگیر نمودیم و تزویج کرده دادیم حضرت شیخ العالم فرمودند نزدیکی
 آورد دیده آمد بنوشست حضرت شیخ العالم پیش خود کوکی در زمین
 کاویدند آب درو انداختند و در میان آب کوک مذکور سنگ نرینه خوردند
 و فرمودند ای مخلص این سنگ نرینه ازین آب بیرون آید مخلص آن سنگ
 نرینه مذکور از آب کشید پیش حضرت شیخ العالم نهاد حضرت شیخ العالم
 گل درو انداختند و فرمودند ای مخلص چنانچه او را کشیدی این را نیز
 مخلص دست دران آب انداخت هیچ نیافت عرض کرد ای پیر شکر
 هیچ نمی یابم حضرت شیخ العالم فرمودند ای مخلص اگر میخواهی که در حضرت
 معبود بطلب مطلب در دریای مقصود برسی یا چنین شوی که نام
 نشان خود گم کنی و از بهیستی خود بر خیزی و بهیستی حق شوی و به بقا حق

مانی کردی آنکه بر ما یاد در خانقاه من است والا بر که این کار مراد است
از کار محنتان و الحرب و حال و العصاة و السوء و حال بوال فطرس و حال
از آن بود و خصوصیت اندوخت ناخالص تمام مایستاد و کمر تابعت
مستحکم نسبت موی از اولیاء خدا تا گشت ناخضر شیخ العالم فرمود که مخلص
از اولیاء خدا اینست نقل است که روزی حضرت شیخ العالم در خانقاه خود
نشسته بودند مخلص شیش استاد بود میان الا و دیوانه در آن کویچه گذر کرد و
زیر یوار حضرت شیخ العالم بگذاشت مقدار راه رفت طرف حضرت شیخ العالم متوجه شد
دیر استاد بود و روان شد مخلص بحضرت شیخ العالم عرض کرد ای سیر و تکیه الا و
دیوانه دیر پیش استاد بود سیر و تکیه هیچ فرمودند که بستان و بهم مخلص هم در عالم بود
و میگوید که تشنه بودیم و در خود گفتم که اینجا الا و دیوانه گمانست بعد چون بزرگ
خانقاه رفتیم تحقیق شد که الا و دیوانه درین کویچه گمر کرده بود و دیرری بجا
حضرت شیخ العالم متوجه شده در راه استاد بود نقل است که روزی
مخلص بین حضرت شیخ العالم آمد و عرض کرد که ای پیر اجانبه من گشته است ایام
که جامه نو تنیم و ازین جهان فرگم حضرت شیخ العالم فرمود چند روز توقف کن
ما تو یکبارگی خواهم رفت ما رو دم و زلفت عرض کرد و باز بچندین خواب فرمود باز بروم و زلفت

ای بهرام برو اورا بگو که چند روز قرار گیر ماه تو یجا سفر خواهم کرد
بهرام میگوید که ما آمدیم بر پدرم و گفتم که پیر و ستگیر میفرمایند
که ای مخلص چند روز قرار گیر ما و تو یکجا سفر خواهم کرد باز
گفت ای بهرام باز برو و بر پیر من عرض کن که مخلص میگوید
که مانان دن نمی توانم و طاقت نمی آریم مدت من تمام رسید
مرا فرمان شود که تا سفر کنیم و با خرت رویم بهرام باز رفت
چنانچه پدرش گفت بود در حضرت شیخ العالم عرض
کرد باز فرمان شد ای بهرام برو بر مخلص بگو که کجا
خواهی رفت مرا خبر کن تا مانیر آتجا بیایم بهرام باز بر مخلص
پدر خود آمد و آنچه حضرت شیخ العالم فرموده بودند گفت
مخلص آغاز کرد ای بهرام از پدرم در حضرت پیر و ستگیر من
عرض کن که مخلص میگوید که پیر و ستگیر بهتر
میدانند آمدن و رفتن را جائی نیست مگر انتقال از مقامی
بمقامی و از حیاتی به معنای و از تنائی به عیانی و از جامی
و از کسبه بنواز نو بکنه اکنون ما را طاقت نماند و است

مرا فرمان بشود که از دین جهان بگذریم بدان جهان برسم
 فرمان شد ای بهرام برو از پدر خود بگو چیزی حاجت
 بهم داری تا بتورسانم بهرام باز آمد فرموده حضرت شیخ العالم خلص را
 گفت ای بهرام عرض کن که مرا از دولت پیر دستگیر
 هر دو جهان بپسندی حاجت نمائده است لطف پیر دستگیر
 همه مراد های مرا در بر نشانده است همین حاجت است که
 که مرا فرمان شود تا از این عالم بدر آیم و آن جهان برسم
 باز بهرام گفته پدر خود بحضرت شیخ العالم عرض کرد و چون
 رسید اے بهرام پدر خود را بگو که اگر شتاب هستی و مطلوب
 تو همین هست ایس برو آنجا که جانی تست و بگذر بر مائده
 فائده که را اے تست بهرام بر پدر خود فرموده حضرت شیخ العالم
 گفت خلص باز همچنان بالا اے چهار یابی غلطیده و چادر بر سر
 که شمشید مرغ خوش از قفس قالب خاکی به پیرید و در قضای
 فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِندَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ بِرَأْسِ مَدِينَةٍ مَّوَدَّةٍ وَدُورٍ
 آرا میر و از ایمان در گذشت و بدان جهان پیوست چنانچه گفت

این جواب فرمودند باز مخلص فرزند آن خود وصیت کرد و گفت که ای فرزند من
 من این وقت من آخرت بنحویم که ازین جهان سفر کنم نباید که شما را
 مرا از موت من خبر کنید باید که در حال مرا بگذرد و من گفتند که پیر و سنگین
 من شغلی است که کمال او را نهایت نیست و جمال او را فایده نیست
 نهایت غالب و مصلحت نهایت جاذب و ملکه است که در هر دو
 جهان فرمان او نافذ است قدر او بی و اند و نیست تا سده من شما
 را خبر میکنم که مرا بعد از موت من فی الحال ببرید و در زیر زمین بجا بیاورید
 که چون در حضرت پیر را خبر خواهید کرد پیر و سنگین من مرا رفتن نخواهد داد
 بهرام میگویی مادر خاطر کریم که ایشان مکر و عوی خدای میکنند به بنیم که تا
 این یعنی که پدرم می گوید بهر است یا نه الغرض مخلص بعد از فراغ
 وصیت بر چارپائی غلطیده و چادر بسته آهسته بر کمر شپه تان خود را
 تمام پوشید مرغ جانش از نفس قالد چنانکه اش بر میزد و بعالم آخرت
 به پدید می آمد و از دار فنا گذشت و بدار بقا پیوست مادر و عجب شایم
 و حیران ماندیم که ایشان چه مردانند و چه کار و چه بار در حضرت پروردگار
 خود دارند بهرام میگویی که حضرت شیخ العالم در خانقاه خود نشسته بود و من

و خبر کردم که ای پیر و سنگبر دیدم مخلص از جهان سفر کرد و در حالت بیت
 حضرت شیخ العالم نرغاسته و کفن در پایی کرده و در محصل آمدند
 و چادر از سر وی برداشته و بگوشت او آواز بلند فرمودند ای مخلص ای
 مخلص ای مخلص سوئی که بعضی خلق پیرت میدند و حاضر آمدند و معاً
 کردند و اهل بیت حضرت شیخ العالم دیده آمدند فرمودند که شما این یکید
 خلق خدا خواهم گفت که شیخ احمد عبدالحق مردگان را زنده میکند و او
 آفرشته خواهد خواست الغرض حضرت شیخ العالم موازی و چهل ریا پنجاه کرت
 با آواز بلند بگویند او مخلص مخلص مخلص فرمودند و او را از آن عالم درین
 عالم آوردند تا او در حال رفاست دوست دریا حضرت شیخ العالم
 نهاد و رسیدند خود دوست نیز در هیچ سخن میگفت حسرت
 شیخ العالم مارگشته در خانه افتاده بود آمدند بعد مخلص آنجا کردند
 ای مخلص دیدان من مگر شما میرا خبر کردند و در صحبت من حمل کردند
 اکنون ای بهرام برور میرین بگوید که مخلص بر من میگفت مرا فرمان
 شنید و تا ازین غفلان سفر کنیم و با حقیت تویم بهرام میگویی که من شیش
 پیر و سنگبر رفتم چنانچه دیدم گشت بود همچنان عرض کردیم و تا

و نفع میکردند الغرض از این بود که حضرت شیخ العالم را تصدافت
تا فرمودند که ای بختیار کعبه به بند دروان شویم تا فرزند شیخ بدرالدین
پس بیک روز و بچه کار مشغول است حضرت شیخ العالم روان فرستاد در راهی
بر شیخ نصیرالدین رسیدند ملاقات کردند یکدیگر نشستند و باز شیخ
نصیرالدین در خوان از کتاب مشغول شدند و سبق آغاز کردند حضرت
شیخ العالم فرمودند ای نصیرالدین پدر تو مگر بهمن می خواندی و هم
بدین علم مشغول بودی شیخ نصیرالدین سخن پدر خود شیخ الشایخ شیخ
بدرالدین یاد آوردند و در خاطر خود گفتند شاید این همان درویش
باشد که پدرم در وقت رحلت را احاطت کرده بود بعد شیخ نصیرالدین
تعلیم تمام کرده پیش حضرت شیخ العالم بآداب تمام نشستند و بسیار بسته
ساکت شده بودند سخن حضرت شیخ العالم را آن دانشمند مکرر میپنداشت
و طاقت نیاورد و مباحثه پیش شد حضرت شیخ العالم قدس سره
آن دانشمند را از معرفت حق تعالی خبری پرسیدند بنظر تیز نگریستند
آن دانشمند در حال بخت و گشت وافتاد از هوش برفت شیخ نصیرالدین
استاده شد و التماس کردند که حضرت شیخ العالم عفو فرمایند و آن حضرت

شیخ العالم قدس السره قدسی آب طلبیدند و وقت زود و در آن
 و التمن سر تک زود چون بهوش آمد دستار در گلو انداخته و پیا
 حضرت شیخ العالم قدس السره روح افتاد و گفت ای شیخ امروز آنچه
 از شما را معلوم شد هیچگاه ای ازین خبر نداشتیم و در هیچ کتابی
 این مقصود ندیدیم چندین عمر در تحصیل علم و مشغول سبائی صرف
 کردیم فاما ذره ازین مقصود حقیقی راه نیافتیم که امروز از دولت شما
 مشرف شدیم چون آن دانستند براضین حال شد و در پای حضرت
 شیخ العالم افتاد و ستود در تمام تهر افتاد که چنین شیخی کامل و اصل حق
 رسیده است بعد از شیخ العالم قدس السره چار بابی طلبیدند و در
 خانقاه شیخ نصیر الدین ببا طیدند سه شبانه روز بالای چار بابی طلبیدند
 و چشم از بابلین بظاهر میگردیدند شیخ بختیار بابی حضرت شیخ العالم
 سه شبانه روز تجمعه بود و بجا آورد روز حضرت شیخ العالم قدس السره
 برخاستند خلق را بگریه همه توجه جانب حضرت شیخ العالم کردند و قطب خان
 حاکم آن مقام معتقد شد و خواست تا ارادت آورد به استماع خبر ارادت
 قطب خان در خانه نصیر الدین غم داند و به پیش آمد شیخ بجنب

بیت چه خوشتر آنکه درین راه بودا * دوست بر دست بر دایر بسیار
 بعد از وفات مناصب پسرانش خرقه او پیش حضرت شیخ العالم آوردند آن
 مذکور از حضرت پیر و سنگیر خود عطا یافته بود و فرمان شد که این خرقه لایق
 اوست بر او و چون گفت بعد بر حکم فرمان پیر و سنگیر خرقه را با او دفن
 کردند و با نعت سپردند ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء والله
 ذو الفضل العظیم **نقل است** که در قنوج دیوانه بود و سخن می گفت
 حضرت شیخ العالم بر دست میان خدا کو تو ال قنوج برای آن یون
 کتابت دادند میان خدا مذکور حضرت شیخ العالم عرض دای مخدوم آن
 دیوانه با کسی سخن نمیگوید حضرت شیخ العالم فرمودند ترا چه افتاده است
 او مردی محکم است این کتابت من بر او بر بعد میان خدا روان
 شده بخانه خود در قنوج رسید چند نبات از آن خود آورد و با آن نبات
 کتابت پیش آن دیوانه برد و ناگاه آن کتابت فراموش شد و همین نبات
 پیش آن دیوانه نهاد و دیوانه نبات بر تاب کرد و بشارت کتابت حضرت
 شیخ العالم می طلبید میان خدا را کتابت یاد آمد بر دست آن دیوانه و
 دیوانه کتابت حضرت شیخ العالم تعظیم تمام گفت و در کمال سحر و جادو و سحر و جادو

نقل است که شیخ المشائخ شیخ بدرالدین که خلیفه شیخ صدرالدین حکیم
 بودند با شیخ داود پدر حضرت شیخ العالم محبت داشتند شیخ داود مرید و مبارک
 از شیخ المشائخ قطب الاقطاب محمد و شیخ نصیرالدین محمود بودند
 و با شیخ داود و شیخ بدرالدین که سجاده و مقام ایشان را در مقام نبرد بود
 حال در مقام را بری است توصل فراتر چیزی بود و محبت و مودت
 تمام داشتند و شیخ داود اکثر اوقات آحامی بودند الغرض چون
 شیخ المشائخ شیخ بدرالدین را وقت سفر آخرت پیش آمد آن زمان شیخ
 نصیرالدین پسر شیخ بدرالدین صغیر بودند شیخ بدرالدین آن را
 جامه دادند و اجازت کردند و ارجحت نعمت باطنی و مقصود حقیقه
 حواله به حضرت شیخ العالم کردند و فرمودند که دوستی از بهر و شان
 خواهد رسید نام او شیخ احمد است نعمت باطنی تر انبیا از خود است
 این نصیحت کردند و خود از بهر آن حلت فرمودند بعد شیخ نصیرالدین
 بر سجاده پدر خود نشستند و علم تحصیل کردند بعد بسبب غوغای مغلان
 در را بری رفتند و در آنجا دانشمندی بود و بغایت بس بزرگ عالم بی پایان
 داشت شیخ نصیرالدین هم دانشمند شده بودند اما پیش آن دانشمند حاضر شدند

بحضرت شیخ العالم عرض کرده که ای پیر و متکبر در خانه شیخ نصیر الدین
 ما تم می شود و چرا که قطب خان میخواست که فرید پیر و متکبر شود این عالم
 در خانه شیخ نصیر الدین بست که چون قطب خان مرید حضرت شیخ عالم
 خواهد شد ما را که خواهد پرسید و مانند اینها چگونه خواهد شد حضرت
 شیخ العالم فرمودند ای بختیار ایشان نگردد و آری این العرض قطب
 بعد از نماز شام برای مرید شدن پیش حضرت شیخ العالم آمد یک
 اسب فتوح آورد حضرت شیخ العالم فرمودند تو در دوستی با من در این وقت
 آمده قطب خان هیچ نگفت و اسب فتوح را داشت و مرا فرمودند
 علی الصباح خواهی آمد بختیار را فرمودند این اسب در این وقت در
 بازار پیر هر چه در بازار بیانی بفروش و عجزگان را برسان بختیار
 بر حکم قرآن همچنان کند و در بازار بر و اتفاق یکسپاهی عاقل در
 بازار حیران خفته بود چون اسب را بر و رفتند گفتند کسی خریدار است
 که بخرد و آن سپاهی در خاطر خود آورد که ما را روزی صاحب لایت در دستار ^{باشد}
 فی الحال بر خاست و بهایش نرسید بختیار گفت هر چه موجود باشد
 بده بختیار نگه موجود بودند بختیار را و اسب بر و بختیار در شب

همان زمان پس بلغ روان شدند و مبلغ بدو در خانه حضرت شیخ العالم آمد
 آمد و مجورگان را داد و باز همان زمان پیش حضرت شیخ العالم آمد آن
 اسپ که سیاهی بر روی چاک کردی که بعد اسپ تحویل تنیده بود و تقسیم شد باز
 علی الصبح چون قطب خان آمد حضرت شیخ العالم فرمودند آن قطب
 این گویم قبول خواهی کرد قطب خان عرض کرد هر چه فرمان شود
 حکم سر جان من است روان وقت شیخ بصیر الدین پیش حضرت شیخ العالم
 حاضر بودند وقت نوبت روان هم بود حضرت شیخ العالم فرمودند ای
 قطب خان مرید شیخ بصیر الدین شود قطب خان ادبی میگوید که
 حضرت شیخ العالم فرمودند ای قطب خان هیچ تعلق نکن که کلاه شیخ
 بصیر الدین کلاه این فقیرست فی الحال کلاه این شیخ بصیر الدین شد
 قطب جان را داد و او را مرید شیخ بصیر الدین کردند و فرمان حضرت
 شیخ العالم قبول کرد و مرید شیخ بصیر الدین شد و فتوحی دیگر کرد و
 آورده بود و شیخ بصیر الدین حضرت شیخ العالم دادند از نعمت نظامی
 و باطنی شیخ بصیر الدین شد که چون شیخ بصیر الدین را حضرت شیخ العالم
 اجازت دادند و کلاه ایالت را کلاه خود فرمودند آنجا حضرت شیخ بصیر الدین

برآمد و فائده ولایت آنکه مقصد مقصود حقیقی برسد و هم دنیا و هم دین
 حاکم گردد و پیشه هم یازده است آنکه هم کار فراهم شد البته الله که این هم شد
 و آن هم شد و ای یومینا لهذا در خانه شیخ نصیر الدین بنوم کرسی رسیده
 دولت دنیاوی هم بسیار است و اسیریت که تا انقضای عالم خواهد بود و انشا الله تعالی
 نقل است که میان قدو برادرزاده شیخ نصیر الدین بود و در خاطر
 خود غم کرد که من مرید حضرت شیخ العالم شیخ احمد عبدالحق قدس الله
 روحه شوم و به برادر شیخ المشایخ شیخ نصیر الدین میخواندی روزی
 از روزهای پسران مخاض سهاشی عس الدین و بهرام لطیف گوالیر
 یزدان شدند و ایشان از مریدان حضرت شیخ العالم بودند از چاشنی
 معرفت بهره تمام داشتند در راهی بر شیخ المشایخ شیخ نصیر الدین
 رسیدند شیخ نصیر الدین ایشان را چند روز بطریق مسالمتی داشتند
 و تعظیم و تکریم تمام کردند فرمودند شما این اینجا بر کسی علم حقیقت
 ظاهر مکنید که این علم اسرار است خبر بهر ابراز اظهار نشاید کرد و شبی از
 میان قدو و مذکور را و اولی از شوق باطن برخواستید و خود تنها
 بر ایشان آمد و محمد که اول از زدند چون ایشان هستند که میان و

در وازمه و از کمر وندیان قدوس و ستار و گاو و سینه انداخته
 در پای ایستاد و نذر گفتند که میرا از راه حضرت
 شیخ العالم قدس سره از پی خیر کهنه شمس الدین برادر
 بزرگ بهرام لودگه است که ای بهرام کجا بود و کجا میان قدوس
 اگر الله تعالی او را نصیب دین راه نهد و دست پس او را
 از خود خواهد رسید بانیست شهاب شویم و چیزی ازین
 راه میان قدس را خیر کهنه شمس الدین آنچه از لطف حضرت
 شیخ العالم قدس اندر وجه چاشنی یافته بود و شمه از آن
 بر میان قدس گفت و فرمود که از عالم باطن بدو وجه کرد چون
 صبح شد میان قدس بمقتاد قدیم بر شیخ نصیر الدین
 خود رفت و کاغذ سبق در خانه گذاشت شیخ نصیر الدین وقت
 که مریدان حضرت شیخ العالم قدس اندر شرو این را از عالم
 باطن چیزی خبر دادند شیخ نصیر الدین فرمودند که اگر شما
 را مریدان حضرت شیخ العالم قدس استرجه خیر است
 گفتند الغیر فی میان قدوس استعدند بر حضرت شیخ العالم

قدس الله سره آمد و بخدمت پیوست حضرت شیخ العالم قدس الله سره
قبول بنیفر نمودند و در سلک بندهاگان خود می آوردند و بیفر میبردند و لایق
حضرت مانده و بغایت لطیف و نازک مزوی ملک شفقت بود و روزی
چوبهار بودند و بیرون کردند و داشتند و او سرور آستانه حضرت شیخ عالم
نماده تمام شب هب بران طریق ماند و سر از آستانه بر نیار و در دهکانه بود
برف می بارید اما او را هیچ ازین خبر نبود چون روز شد حضرت شیخ عالم
قدس الله سره در کشاد منصفه بنیند که او سر بر آستانه نماده زار و نزار
به حضرت شیخ العالم قدس الله سره بختیار و دیگران التماس کردند
ای پیر و سنگیر این مرد بغایت نازک است هلاک خواهد شد برین مرد
شفقت فرمایند انگاه ایشان او را در پای حضرت شیخ العالم قدس الله سره
انداختند حضرت شیخ العالم قدس الله سره بر و شفقت کردند و او در
ندامت شد اما هنوز مرید نگردیده بودند بعد میان قد و در ایج شد
طرف خانه باز آمد چنانچه هر مایه که حضرت شیخ العالم قدس الله سره می آمد
مال و جان و تن آنچه داشت در آستانه حضرت شیخ العالم قدس الله سره
می بخت چون بسیار شد و طشت از چرم سیاه و شربه از چرم سیاه آورد

بیست حضرت شیخ العالم قدس الله سره داشت و دیده و آریایب تا
 حضرت شیخ العالم قدس الله سره شصت فرمودند و قبول کردند و در
 ملکات گان حضرت خویش در آوردند و مرید کردند و او در خدمت محب
 مجدد و ملازم می بود و بعد میان فتن را حضرت شیخ العالم قدس سره
 الحریر در زمین دست کردند و مالای زمین لوریا مرید کرده خودت مستند
 چون یا نمرده روز شدند از ریز زمین بروان آوردند و جامه طلافت
 پوشانیدند و فرمودند پروتر ابر ناده را دیم میان قید و رقت تمام
 را نری ماند در بر ناده برفت امروز بر ناده مراب بود و گفت مرا
 طاقت نیست که در مقام خراب باشم هر دو سنگی در باب من چیز
 که مریدان ندانند تا بلان نه ایم که شیخی کنیم شنیده می شود که میان قید
 هیچ یکی را مرید نکرد و ندو می فرمودند مرا می تا بد که غم ایمان محویم هر یک
 و پیری کار دیگر است کسی که بر نجات خود اعتبار بود او چگونه مرید خود
 کند نقل است که حضرت شیخ العالم قدس سره هر کرا قبول می کرد
 اول هفت هشت سال در اکتاسی و نیزیم کشتی خالقاه خود می گماشتند
 و بعد کلاه می داوند و در سلک مریدگان حضرت خویش در می آویدند

و هر که برای ارادت می آید اول او را میفرمودند که سبوی بر سر کن و آب
 از حوض بر سر کرده بیا چون او در حال میرفت و آب از حوض بر سر کرده می آورد
 قبول می فرمودند نقل است که روزی فضیل غوری با یک موز غدا
 معرق در حضرت شیخ العالم قدس الله سره آمد و طلب ارادت کرد
 حضرت شیخ العالم قدس الله سره فرمودند گلوے تو پرست
 و سلک این فقیر تنگ بگویند در خواهد آمد و آواز التماس ارادت باز نمی شد
 حضرت شیخ العالم قدس الله سره فرمودند این سبوی بر سر کرده ببر
 و از حوض آب بیا و سبوی از پیش حضرت شیخ العالم قدس الله سره
 برگرفت و بیرون رفت آن سبوی نفی را داد تا آن نفر از حوض آب
 آورد بعد از آن سبوی از نفر گرفته بر سر خود کرده پیش حضرت شیخ العالم
 قدس الله سره آورد و حضرت شیخ العالم قدس الله سره فرمودند ای
 فضیل گلوے تو بغایت پرست و سلک من نهایت تنگ نتوانی که
 در سلک من در آیی فضیل را الضیب ارادت حضرت شیخ العالم قدس الله
 سره نشد باز گشت نقل است که ملک شمس معتقد حضرت شیخ العالم
 قدس الله سره را عزیز شد و طلب ارادت آمد و او ملک بغایت معظم بود

و حیال از خصال اول و لیای خدایتعالی و شست حضرت شیخ العالم
 قدس اند سره او را قبول نمیکردند و اما حضرت شیخ العالم قدس سره
 سره او را دستار کلمه داده بودند و گفت مرا همین کافی است و قد
 عبیدانه میکرد و هر جا که او را دشوار پیش می آمد و یا برای جنگ
 سوار سدی آن کلمه دستار بر سر می بستی بکرم الله تعالی او را از جنگ
 و ران کار میدی و از دشمنان ظفر یافتی نقل است میان فرید
 مرید حضرت شیخ العالم بود شود میکردی پر کلاه جامه برای سوار
 از خریزه آورده بود بر حضرت پیوسته بود حضرت شیخ العالم گذر از تپه حضرت
 شیخ العالم گامهای او پیش خود طلبیدند و بگویند و از کمر دند
 و یک طاقه جامه سر بند کشیدند و بر تن خود نهادند و فرمودند چه
 که تمام تن دیده میشود بعد یک طاقه جامه تر اندام کشیدند آن
 نیز بر تن خود نهادند فرمودند چه نیکوست که بغایت نرم است باز
 فرمودند که چرا آنکس غدا آب نمیند که چنین تخم دنیاوی می کنند
 و بر آن نفس میروند بعد پرسیدند یگان یگان طاقه و دستار بنگ
 می از رویان فرید عرض کرد ای پیر دستگیر تشنگان یاد همگان تنگ آمدی

و دیگر در راه زکوة میگیرند حضرت شیخ العالم فرمودند مگر شما پوشیده
 میدارید او گفت آری پیروستگیر را بسبب خوف می پوشم فرمان شد
 که شما ظاهر برید از خوف کاتیان پوشید ایشان هیچ نخواهند گفت
 و چیزی نخواهند گرفت الغرض میان فرید طرف خطه قنوج و ایشانند
 چنانکه مذکور را در راه ظاهری بر روی هیچ یکی در پرسید که تو کیستی و چه می
 طالب گنگ گذشت و انگلی و در می در راه گذر لب آب بچکس را انداد
 و سود نیکو یافت نقل است که حضرت شیخ العالم کتابت بردست ام
 برای مجلس عالی فیروز خان فرستادند و او در قصبه ایسولی سپاه
 کرده بود حضرت شیخ العالم فرمودند ای بهرام آنجا ستور و غنیمت
 بدست او این کتابت ندی و این اشارت بر شیخ فخر الدین بود که
 سکونت ایشان در قصبه ایسولی همسایه مجلس عالی مذکور بوده و چاشنی
 عشق هم از حضرت شیخ العالم می داشت و برگزیده آنحضرت بود
 و پس شیخ بختیار و اما و ایشان بود هر که از مریدان آنحضرت و قصبه
 ایسولی بهیر فتنی در آنجا فرود می آمدی ایشان خدمت عبیدانه میکردند
 الغرض بهرام کتابت حضرت شیخ العالم بر روی شیخ فخر الدین مذکور رفت

شیخ فخرالدین همه کیفیت پرسیدند بهرام گفت ای شیخ فخرالدین
 حضرت پیر و ستارای منی مجلس عالی فیر و رخا کتابت و رسانده
 اند و فرموده اند که آنجا شاور و سخن گریست این کتابت بر دست
 او نهی شیخ فخرالدین گفتند ای بهرام چون رضا حضرت شیخ عالم
 برین ست و در جامع مسجد بیاید برابر پائینین آنجا محاسن عالی هم
 بیاید چون از نماز فارغ شود آنگاه تو این کتابت را بردست
 مابده تا بردست مجلس عالی بدیم بهرام گفت نیکو باشد العزیز بهرام
 در مسجد جامع برابر شیخ فخرالدین مت نشست چون مجلس عالی
 از نماز فارغ شد بهرام کتابت حضرت شیخ عالم بردست شیخ
 فخرالدین داد ایتان مجلس عالی را دادند و در کتابت این شریف
 مسطور بود بیات هر اکو غافل از وی یکزمان است و در آن دم
 کافرست اما نهان است و مبادا غایبی پیوسته باشد و در
 اسلام بروی بسته باشد به حضورم محسن ای پیر و دو گارم که
 سن خایب شدن طاقت ندارم و چون مجلس عالی کتابت
 حضرت شیخ عالم را خواند و بر سر مصرعه اول و میری مانده و بر سر

ثانی جان فشانده بعدہ گفت ای شیخ فخر الدین چنیں درویش اینجا باشند
 تو مارا خبر کردی ای شیخ فخر الدین پاکی واسپ بیرید و حضرت شیخ العالم
 را اینجا بیارید و عذر من عرض کنید و بگوید کہ فرمان سلطان برین است
 کہ بیرون حصار نشوی اگر ما بر حضرت شیخ العالم در قصبہ ردولی بریم
 و سلطان بشنود مکر خاطر شود و بگوید کہ مجلس عالی بیفرمانے کبریا
 آمدن مانمیشود و اگر نہ تحت اقدام ایشان بندہ دارم سیر شدیم فخر الدین
 گفت ای مجلس عالی حضرت شیخ العالم درویشی بغایت غالب و نہایت
 جاذب است بعد از ملاقات چہ احوال پیش آید مجلس عالی گفت ای شیخ
 فخر الدین چنیں بنمایید کہ درویش غایت برکمال است و این گفت و
 سرفروہ آورد و ساعتی همچنان ماند بعدہ سرور آورد شیخ فخر الدین
 گفتند کہ مرید حضرت شیخ العالم را چہ اشارت میشود مجلس عالی یک
 پر کالہ تر اندام آورد و برای حضرت شیخ العالم قدس اللہ سرہ فتوح
 فرستاد و ہر ازمزادہ تنگہ فقرہ داد و گفت ای بہرام برو خدمت و
 عبودیت من بحضرت شیخ العالم برسان بہرام روان شد و پیش حضرت
 شیخ العالم آمد و حضرت شیخ العالم بجز و نظر افتادن بر بہرام فرمودند

که ای بهرام کتابت تا بروست ستور و عسکر وادی و گشتان شید بهرام
 اعتراف نمود و سر بر زمین نهاد و ثقل است که در خانه قاضی خان
 حاکم قصبه رودی پس بنیستند اهل بیت قاضی خان معتقد حضرت شیخ العالم
 بودند اکثر اوقات در شهر با بر حضرت شیخ العالم می آمدند و التماس می
 کردند روزی حضرت شیخ العالم قدس الله سره در خانه قاضی خان بجا
 رفتند و در محفل خایه ایستادند و اهل بیت قاضی خان سلام کردند و حضرت
 شیخ العالم فرمود ویدای قاضی خان امروز در خانه شما پسر آمده است
 نیکو بر خور و از خوانده شد سحران بر و از ابلیت قاضی خان ارا
 حمل و از خانه الغیب محفل بعد انصرام مدتی سیل پسر تولد شد قاضی
 و انبیا نام نهادند و در عرف ایشان را قاضی گدن می گفتند حکایت
 قصبه همه در حوالت ایشان گشت و ایشان هم معتقد حضرت شیخ العالم
 گشتند و پشاهی عشق بیهم الزبکات نظر حضرت شیخ العالم نصیب ایشان
 شد تا چنان اهل ذوق و شوق شدند که اکثر احوال و در سایه حال خاوند
 را غارت گنایند و بهمان العز می صاحب نظر که از نایب زبکات نظر شکر
 تا بکجا می رسید و پس است که میان سال اخیر و می معطی بود و کشتن سبزه

می کرد و نوکر تاجارخان بود و روزی از روزهای پیش حضرت
 شیخ العالم با یکی از موزه مغزق بکسوت خاص آمد و طالب رادت کرد
 و در خانقاه حضرت شیخ العالم مریدان گلابی می کردند حضرت شیخ العالم
 فرمودند در این گلابی در آئی در حال او چنانچه بود بکسوت و موزه
 در گلابی درآمد تمام روز در گلابی بود و گلکاری کرد حضرت شیخ العالم او را
 قبول کردند و طاقیه رادت بدو عطا فرمودند ^{۹۵} نقل است که در مسجد
 جامع حضرت شیخ العالم اول وقت می رفتند و چاروب بدست خود
 میدادند و قریب چهل و یا پنجاه سال در مسجد جامع قصبه دولی نسا
 گزاردند و فائزانی هستند که مسجد جامع که ام طرف است و چون حضرت
 شیخ العالم روان میشدند شیخ بختیار پیش می رفتند و لفظ حق حق
 حق بلند میگفتند تا حضرت شیخ العالم را آن آواز در گوش می افتاد
 و نسبت آن آواز می گفتند نهی کمال و نهی جمال و شکر حال که در حضرت
 معبود خود میشدند ^{۹۶} نقل است که پس حضرت شیخ العالم شیخ المصطفی
 حضرت شیخ عارف احمد انار الله پران و اکثر مریدان و معتقدان حضرت
 شیخ العالم با وقت موت جان برابر اسم حق رفته است و بدو است

روی کمال در هر حال که هست با حق ذوالجلال میدهند و در تمام احوال
 میدادند نقل است که مریدان شیخ العالم قس امیر پیش حضرت شیخ العالم
 سریش می آوردند و سجده پیش میرفتند و می گفتند سبحان الله
 تا در آن حال در حال میدیدند و مستغرق آن گشتند و امر در جهان است
 مریدان حضرت شیخ العالم را حاکم است که پیش قبر حضرت شیخ العالم و
 پیش صاحب سجاده آن حضرت سر بر زمین می نهند و سجده میکند اگر چه
 در ظاهر ممنوع است فاما در باطن منتهی است و جواب این موضوع
 تمام در فن ارادت گفته شده است و کافی خواهد بود انشاء الله تعالی و
 ویر باید دانست که این مسئله مختلفیه است کما قال فی السنن
 الامدادیه و اختاروا فی الشیخ و الشکر فقال ابو حنیفه ما
 رضی الله عنه یکره و الا ولی ان القصر علی الخیر و الشکر و التمسک
 و قال الشافعی و احمد لا یکره بل هو مستحب و بعضی احکام مستحب و
 مذهب شافعی هم عمل دارند نقل است که حضرت شیخ العالم اکثر این
 بیت میفرمودند و برانکه شوق خوش می زدند اینست ایات
 سخنی شکسته از همه عالم برای بار ۱ آری برای بار دوم عالم توانست

احمد تا در نهانی مال جاه جان تن | هرگز اشت نباشد شمشاد ریشم
 نقل است که چمن مطرب بغایت خوش الحان بود بجدی که میگفتند
 که چراغ کشته از سر و آدمی فروختی که آنرا بندوقی و بیکی می گویند
 روزی پیش حضرت شیخ العالم قدس سره سر و دگر حضرت
 شیخ العالم را در محال سماع و وجد و ذوق بسیار شد تا بر چمن مذکور
 خوش شدند فرمودند بخواجه چه میخواهی او خرقه حضرت شیخ العالم قدس
 سره خواست فرمان شد تحمل نخواهی کرد پیزی دیگر بخواجه او همان
 میخواست حضرت شیخ العالم قدس سره خرقه بدو عطا فرمودند
 او خرقه مذکور فی الحال پوشیده و بازگشت تا سر در پوشیده
 بر خود داشت بعد حضرت شیخ العالم فریاد گنان آمد و عرض کرد
 ای پیر دستگیر اطاقت پوشیدن خرقه پیر دستگیر نمائید
 که سر و زرد در بای آتش افتاده بودم و کناره نجات ندیدم
 الغرض خرقه آورده پیش حضرت شیخ العالم نهاد و حضرت شیخ العالم
 خرقه خود گرفتند و پوشیدند و فرمودند بسیار کردی که آن خرقه فقیر
 سر و زرد شتی منقول است که چمن مطرب مذکور بعد از آن تن شد

الکون نیز یکی از اولادش هسته شده است آیند نقل است
که حضرت شیخ العالم و شیخ بودهی او دینی را جامه خلافت اجازت
عطا فرمودند و شیخ بودهی بیرون خانقاه آنده طریق سینها یکی را
مرید کرد و تشریف پیش حضرت شیخ العالم داشت سده و در حضرت شیخ العالم
قدس سده و در عصب آمد و در مجمع است سده بود و فرمود سلیمان اشجاشا هدا
که خلافت از بودهی کشیدم و منقولست ما دام که شیخ بودهی مذکور
می ایستاد شب روز ناله میزد و در آتش می سوخت و می لید و میگفت
اے شیخ احمد ما را یو مار یو نقل است که کشید کیرتیش حضرت
شیخ العالم آمد ایستاد و طلب رادت کرد حضرت شیخ العالم
چشم بست و انجم می ماندند حقیق ظاهر ارجیم باطن نکشود و وسط باطن
رسید کیرتیشند و در حال چنان مست شدند که از خود بیخود شدند
باز در هوشیاری سیاه و دیوار چون فیصل مست می بود و در می و دیوار
تره فروش در آمد یک سبوسبیری در خانه او بود گل خورد بدیده و رخا
ر و بگر در آمد کندوری بگر تجاره بود گل خورد ایستاد پیش حضرت
شیخ العالم بفریاد آمدند که امر و کشید کیرتیشها تا در آمدند و چنان

خرد و در همین اشتیاق بودند که از دار الفنا بدار البقا حیات فرمودند
 و قبر سید کبیر دیوانه در زیر درخت پکتر و سیان کوچی طرف مغرب
 نزدیک روضه حضرت شیخ العالم ^{قدس سره} نقل است که شیخ کمال الدین
 مریدی حضرت شیخ العالم بود مولی سلام ذکر حق بزرگان جاری
 داشت و سکونت او در قصبه بهر بله بود روزی سید زین الدین ^{مقلع}
 او ده قریب بهر بله فرود آمده بودند شیخ کمال الدین مذکور پیش
 حضرت شیخ العالم آمد سر بر زمین نهاد و عبیدانه بایستاد و عرض
 کرد اگر فرمان شتو را این بنده ملاقات سید زین الدین نماید حضرت
 شیخ العالم فرمودند که براسه چه می روی میخواهی که بیرون جاموش
 بستانی الغرض او رفت چون قریب لشکر شیخ زین الدین
 شد جاموش مانده بود نزدیک شیخ کمال الدین آمد فی الحال
 شیخ کمال الدین را بالای سرون سوار کرده او را در زمین انداخت
 شیخ کمال الدین از خم کاری رسید در چارپائی کرده پیش حضرت
 شیخ العالم آوردند حضرت شیخ العالم فرمودند نمائندگی آنکه
 نیافتی نقل است که مولانا میر احمد صدوق مصحف نوشته پیش

حضرت شیخ العالم آوردند از ان خانه شیخ اشرف جبالگیر بودند
 سبکیان را تعلیم میکردند و احترام کتابت بنحور و نه حضرت شیخ العالم
 ده تنگه میدادند ایشان نگرفتند قاضی رضی از امر او کسار بود و قریب
 قصه بر دولی فرو داده بود ایشان آن صندوق را بردند قاضی
 هم ده تنگه داد مولانا امیر احمد بر حضرت شیخ العالم آمد بدو گفتند
 ای مخدوم چون شهادت تنگه بدو صندوق من کردند الله تعالی از ان
 زیادت و نقصان نکر و حضرت شیخ العالم آن صندوق را از قاضی
 رضی طلبیده فرستاده بحیث خواندن بهر خود شیخ الشایخ شیخ عارف
 شیخ الشایخ شیخ عارف احمد میرزا ابوالفضل محمد کور بنحور انداخته قاضی
 فی الحال صندوق مذکور بر حضرت شیخ العالم فرستاده اند آن
 صندوق ناامروز در خانه حضرت شیخ العالم بود در حاکم غوغای
 دولی بغارت پیوست نقل است که پسر عیوبه حسین را شیخ نام
 بود او در محلت حضرت شیخ العالم قدس الله جمیعته ای آن پسر با دختری
 نزدیک به پانزده ساله حضرت شیخ العالم قدس الله سره مسامحت کرد و بعد
 چند روز آن پسر محبوبه را بدو بخشید گوی بدو سر خورداری نیافت

است که حضرت شیخ العالم بیشتر اوقات از غلبه جوشش
 دریای باطن بیخ بروج میزدند و زبان حال با طفت کمال
 این سخن میفرمودند مفسر همه چیزشاهی بر سر طفلان ماست
 و اسد اعلم مراد این سخن چه باشد لیکن اکثر مریدان حضرت شیخ عالم
 عشاق صفت سرشت و صفت سیاشند و عاشقان اهل
 وحدت شایان هر دو جهان اند و شاید که این سخن بشارت
 عام هم باشد که هر بنده مریدان مانده و مند دولت و سعادت
 اند و اهل نجات اند و ایشان نیز شام دهند و تیر می فرمودند
 که کبوترها صید نخورند و اسد اعلم که مراد این چه باشد که مریدان
 از پای اعتقاد و صدق نافر و بدگیری نیاورند و شاید که این هم
 مراد باشد که مریدان را در حضور و غیبت ما و در حیات و ممات
 یاکسان است تا انقضای عالم هر که از مریدان این حقیر قدم صدق
 در راه طالب حق نبندد و در طلب حق درآید و ولایت با هدایت ما
 او را کافی باشد که کار ختمی و وصول به مطلوب او هم از
 ولایت شود و چنانچه او را در راه خدا هیچ ضلالت و غیبت

پیش نیاید و شیطان و نفس از وی مقهور و مایوس آید و نیز
 همیشه مودند هر که در دایره ماکذر کند آتش و ذبح بر وی حرام گردد
 نقل است که حضرت تیج العالم میفرمودند که ذات پاک
 حق بی نام و بتا نیست اما اگر بهی از اسماء حق آن ذات
 پاک را اطلاق کنیم بنیر و بالا تر از اسم حق نباشد که معنی اسم
 حق شرا و برکها حکایات و ثابت بذات است و ذات پاک
 حق موصوف و بی صفات همه حکایات و ثابت بذات است پس
 اطلاق اسم حق بر ذات پاک حق را اطلاق بر وجه کمال باشد
 تا آنکه این اسم حق بر زبان حضرت تیج العالم گوهریدان حضرت
 تیج العالم و فرزندان حضرت تیج العالم قدس امده سر و هر که
 در آن حال قاه سر با عقا و فرو آورده است چنان جاری
 نموده است هر می که بر می آوردند و فرو می بردند بد که حق
 می بردند و سرق می که بر زمین می نهادند بد که حق می نهادند تا
 سجد یک در محل سلام علیکم و سبحانی الحمد بعد از عطسه این نام
 عازت و خوی البتآن گشته بود و سجد یک در آغاز و پایان

هر کاری و نیتی چنانچه بعد صلوات و تکبیر و فاتحه و مانند آن این اسم حق
 سه گزیت بلند میگفتند و در امور دنیاوی نیز از خرید و فروخت
 و مانند آن هر چه بودی از کار و بار و حال ایشان مستغرق
 باسم حق و جمال حق بودی و الی یومنا این طریق و این سنت
 بر مریدان حضرت شیخ العالم جاریست و اجازت عامست این
 علامت مریدان حضرت شیخ العالم است و از پنجه ایشان را
 حق گوئی و حقانی گویند و اگر این را سنگری سنگر بود و گوید که این
 نوع پرست است روانها شد و این از محض جهل و حماقت
 بود و یا از حسد باشد لغو و بامعنیست و این همه از جهل کمالات
 مروان و حالات جانبازان در راه حقست در اتباع
 سیالمرسلین صلی الله علیه و سلم اینجا در سال که میگویی که این
 اسم حق در اصطلاح این طائفه اسم ذات حقست ^{یعنی} جل علی الحقیقه و حقیقت
 اسم حق اطلاق بر ذات کند و اسم حقیقت را در مرتبه صفات
 اطلاق کنند چون مرید ترک دنیا کند و تجاوز کند
 از حد و نفس و هوا و او در آید در عالم صفا بگویند

این طائفه که در آید این مرید در عالم حقیقت رسید بقا تا حقان اگر چه
 این مرید هنوز در عالم صفات و اسماء هر گاه که برسد مرید
 سوئے نور ذات می گویند این طائفه که رسید سوئی
 حق جل و علا یعنی واصل حق گشت و این استعمال
 در میان این طائفه هست و اندک هست استعمال
 کنند این طائفه حق و حقیقت را ذات و صفات
 غیر این اسم حق بسیار در میان این طائفه جاری باشد
 که ایشان قومی اند که گفتن ایشان حق است و تمیز ایشان
 حق است و دیدن ایشان حق است و جمیع افعال و اقوال
 ایشان حق بحق است و بیکر آنکه اسم حق و ذکر حق حسن است
 و حسن همیشه جایز است در همه حال و در همه اوقات
 تأیید است قطب المشایخ مقصد العارفین قدوة العاشقین
 امام الوهابین سید محمد گیسو در از قدس اسد سره
 و رسالت الله ادکار و منه واد کو الحق یقول الحق و الحق یقول الحق
 و الحق یقول الحق و الحق یقول الحق و الحق یقول الحق

وَأَنْشَاءُ يُضْرَبُ بَيْنَ يَدَيْهَا مَا يُضْرَبُ مِنَ الرَّبْطِ فِيهَا وَفِي صَدِّ الدِّكْرِ
 يَجْعَلِي الذِّكْرَ أَشْيَاءَ تُخَوِّفُهُ مِنَ الْجَلَالِ فَمَنْ تَحَلَّى لَذَلِكَ وَصَبَرَ عَلَيْهِ
 صَارَ لَا يَقَالُ لَكَ ثَمَرٌ مِنَ الْأُمُورِ لِأَنَّهَا يَفْعَلُ وَالشَّيْءُ يَجْعَلُهُ ثَلَاثَةً أَذْكَانٍ
 وَيَقُولُ فِي الضَّرْبِ خَفِيٍّ مِنْهَا ذِكْرٌ لِمَنْ خَفِيَ ابْتِدَاءً فِي الْجَانِبِ
 الْأَيْمَنِ حَتَّى يَسْكُونِ أَفْقَافٌ كَقَرِّ ضَرْبٍ ثَانِيًا عَلَى الْقَلْبِ خَفِيٍّ بِالْأَجَاءِ
 الْمَتَكِّ لَمْ وَمِنْهَا حَقٌّ خَفِيٌّ يَبْتَدَأُ الْحَقُّ مِنَ الْيَمِينِ ثُمَّ يَقُولُ خَفِيٍّ
 مِنَ الْبَسَارِ ثُمَّ يُضْرَبُ الرَّبْطُ عَلَى الْقَلْبِ يَقُولُهُ هُوَ الْوَلِيُّ أَوْ كَارِهُهُ
 يَبْجُ فَائِدُهُ نَدِيدٌ مَرْدُوكٌ رَاكِعٌ تَلْقِينِ وَاجَازَتِ وَشَرِيطِي كَدْرَانِ
 هَسْتِ وَنَقْلُ جَمْعِي وَاسْتِمَاعُ قَطْعِي هَسْتِ كَهْ آوَا زِ اسْمِ حَقِّ از عَالَمِ
 لَاشِكِ وَلا رِيبِ وَمَرِيدَانِ صَادِقِ رَا از كَرْدِ خَانِقَاهِ حَضْرَتِ
 شَيْخِ الْعَالَمِ وَازِ هَر جَا كِه بَاشَدِ از كَمَالِ عَظَمَتِ وَلا يَتِ خُصْرَتِ
 شَيْخِ الْعَالَمِ قُدْسِ اللَّهِ سُرَّةِ هَر يَكِي رَا حَمِي كِه سِيدِ وَهَر يَكِي هَامَنُ
 مِي شَنِيدَنْدِ چُنَا نَكِه اِيْنِ مَدِيرِ رُوزِ كَا بَسْتِ پَر سَتِ بَدِ كَرْدَارِ اَرَكِينِ
 سَكَا نِ اسْتَا نَهْ اَنْحَضْرَتِ عَلِيَا وَ قُطْبِ اَوْ لِيَا سَتِ شَيْبِي دَر مَجْمَعِ
 پَارَانِ دَر شَوْقِ عَشْقِ چُونِ دَر مَانَدِ كَا نِ وَ بِي چَا رِ كَا نِ شِسْتِه بُوَدِ

و آن هنگام ابتدا در آمدن این ضعیف درین راه بود و استطاع
 از خانمان و مادر مدبران کرده در نایاک عشق افتاده بود ناگاه
 برادر بزرگ این ضعیف قدم لطیف بر سر این ضعیف آورد و بزرگان
 که لمضمیحت لبثقت بسیار از زانی فرمودند و دست گرفتند
 در خانه بردند آن شب از شهای ماه مبارک رمضان بود هنگام
 بهار از افق آسمان فی غبار ماه تابان طلعت می نمود و این ضعیف
 آمده بالای چهار یالی خدمت والده نشسته ناگاه آواز حق از
 عالم غیب از جانب غرب برآمد این ضعیف هر فردا فکند و ببرد
 عشق درو مند بود سر بر آورده ساعتی گذشته باز آواز اسم حق
 از بین الشمال الغرب برآمد این ضعیف در صحن خانه نشسته
 خدمت والده و آدمیان دیگر بیدار شد مد ساعتی نگذشت که باز
 آواز اسم حق از عالم غیب از جانب شمال برآمد چنانچه هر شنیدنی
 چون نقص کردیم گرد خانه کسی نبود و مواز نه نیم شب از شب گذشت
 بخدایت والده عرض کردیم این ضعیف را معذور دارم کار این ضعیف
 بر دست این ضعیف نیست ولایت حضرت مخدوم العالم رضی الله عنه

برین نوع این ضعیف را بخود می کشد مار را با کیند ایشان مار را با کوفند
و بعد سغور و شند چون این فقیر در از لعبات حی شست و
بجایده و راضی می پوست پریشی از شهرها چون مقدار و ثلث
شبه گذشته عالم فیض برین فقیر می تلفتی چنان بودی که
کوههای عالم بر سر نهادند یا وزیر دریا سکه قلزم بردند
از مقام شفاعت و از کمال ولایت حضرت شیخ العالم آواحق
از غیب می آمدی و در حال نجات می یافتی و می خاتم و تاج دادا
میکرد و سرباز که غفلت خواب این فقیر را در آمدی و قریب
بودی که وقت تجدید و در حال صحت پیر و سنگی حضرت شیخ العالم
در عالم واقع بر سر وقت فقیر می رسیدند بطریق عجایب می نمودند
بر خیز وقت تجدید می رود و این فقر در حال می خاسته و تاج او میکرد
و همچنین بعد از آن تجدید چون غفلت خواب در آمدی و قریب بودی
که وقت کار تجدد و همچنین حضرت سنگی و سنگی می کردند و غفلت
بهوشیاری در می آید و زنده و ارادت و اجازت این فقیر با حضرت
شیخ العالم در عالم معامله اول درخت گشت بجهت با نیر و حضرت

شیخ العالم شیخ الوقت حضرت شیخ محمد مد الله ظله و اعلى قدره
 بیعت کردیم و تصرف اجازت منصرف گشتیم و حضرت شیخ العالم
 این فقیر را در عالم معامله چند بار لطف کردند دست گرفته زبان
 کرم فرمودند که ترا بخدا رسانیدم الحمد لله علی مالک و جمدان مواله
 فقیر را با حضرت شیخ العالم بود که در کج و معوج نیاید تا در رفتی بابتدای غفلت
 ازان ر بوجه هاست و این معامله بار از ظهور ولایت حضرت
 شیخ العالم بعد چهل سال از رحلت حضرت شیخ العالم هم بوده است تا
 پیش ازین چه بود و چنانکه اگر چه در ظاهر میگویند که اولیاء بعد و بیعت
 گذشتن مدت چهل سال از زنده ولایت بر تبه نبوت میسرانند بنابراین
 از اعلی بسوی ادنی آمدن نمی تواند فلما حضرت شیخ العالم را ولایت
 بر کمال است و تا الفرائض عالم خواهد ماند ای برادر اگر تبه داری
 و بتک می آری با صدق اخلاص در آئی و در باب لیس لایع
 کالمعایده نقل شست که شیخ بختیار از بیت سیودا سیر رفت
 و بسیار روزها می گذشتند اهل بیت او خبر سلامتی نمی یافت
 یک نانی بوزن یک سیر و دوا نکی بختنه و دوا نکی شیر شکر و دوا نکی

روغن زرد و انداخته می آورد و پیش حضرت شیخ العالم میسید
 و خبر شوهر خود از پیر و متگیر می پرسیدی و می یافتی بقرار و آرامگاه
 خود باز گشتی و آن نان بشیرت پیوسته غرق شده بلا و مشکل
 افتاده ابتلا را نجات گشته نام آن نان حضرت شیخ العالم گوشه
 فرمودند تا چند مدت بخنن میکرد و روزی برای اختبار شیخ
 بختیار بے گوشه آمد حضرت شیخ العالم فرمودند برو تو شب بختیار
 می آید تا فلان منزل رسیده است اهل بیت شیخ بختیار گفت
 که ای پیر یزدانم حضرت شیخ العالم فرمودند اگر آمد نیست او نیست
 بقضای الهی در آن ساعت و در راه رهبران در نواحی گشته
 گشتند چون خلق آنجا آثار کبرایش آشکارا و بید قبرست
 کردند حالایش بقوم عام و جهان بنام غیب پیر شهرت
 یافته و عمل هر طائفه برین شتافته است هر که مشکلی در جهان افتد
 و کارش بجان رسد و هر حاجتی که دارد گوشه حضرت شیخ العالم بید و حال
 بلا شک شاهد نجات یابد و کارش زود بر آید و مقصود شتابان و شتابان
 بشرط آنکه تا بتواند به صاحب سجاده و یا فرزند شیخ العالم برسد

و اگر نتواند بر نیاید حتی از مردیان حضرت شیخ العالم را رساند و اگر این هم
 نتواند و در ویشی با مسکینی را ندیده و یا اهل هیچ کس را مقصود
 مقصود و بنود حضرت شیخ العالم و هر دو دیگر نوشته العیون خرج
 کند یا بخور و آواز جان خود سیر کرده است حضرت العالم خبر بدیدان
 خالقاه حضرت نمی فرمودند اما بعد حضرت شیخ حضرت العالم اخیر حضرت
 شیخ العالم حضرت عارف انار السید به اول عام کردند و فرمودند اگر
 اینجا آورده آن به نتواند بر مری می برساند و اگر این هم نتواند مسکینی
 و در ویشی به به تا مقصود او را و اگر در ویشی و در ویشی
 انشا الله تعالی و بنویساید هم مهر صاحب سجاوه ان حضرت
 بیا ویشی و اگر در و اگر کسی ملول باشد و امید بر حیاتش منقطع
 مقدار و سع و طاقت خود بیکر و بیکر و بیکر و بیکر صاحب سجاوه
 حضرت شیخ العالم برساند تا در خالقاه حضرت شیخ العالم اخیر
 فرماید و بگوید ان معقدان و حقیر قسمت کنند باقل الله تعالی
 زود بجا شد از بلا و شیخ باید و اولی است که عیسی از بر آمدن
 حاجت مدد اگر پیش نه به نیست تصدیق دل و قرار زمان بکنند

الله تعالى بکرم خویش و فضل خود اور انجات بدید و جمیع حاجت
 روا کرد و اگر بعد از برآمدن مقصود و نعم زدند بد خود و خون
 عظیم و بلائی پیچیده پدید آمد که نجاتش محال بود و فواید بسیار
 و آن گاؤ را در شانقاہ حضرت شیخ العالم فرج می کنند و بعد از آن
 و مستحقان و فقیران شیر ساند و هیچ نمی دارند و الله
 اعلم بالصواب و التیہ المسرحة و التکلیف

تم

بعضی احوالات و خوارق عادات حضرت شیخ العالم
 قدس الدسره از کتب معتبره و ملفوظات و غیره
 استنباط نموده درین اوراق ملحق نموده تا از بیرون
 بصیرت افروز کامیاب و بهره ور شوند
 ذکر آن جذبات جلال آن ربوده لغات جمال آن غوص
 بحر معانی آن سرازیرات سبحانی آن خورشید ولایت بی نقاب
 آن ماه هدایت سبحان آن غرق و ربای شهود ذات سلطان
 قطب الاقطاب حضرت محمد و آل العالم شیخ احمد عبدالحق صاحب

توشه قدس السیره سر حلقه در دستان بادۀ توحید بود و شالی عظیم
 و جهانی قوی و پستی بلند و نفسی قاطع و هست از قهر و لطف هر چه
 در خیال تن میگذشت و رساعتی بلا توقف بظهور می آمد
 و وی مرید و محبوب ترین خلفای حضرت شیخ جلال الدین
 بکیرالا ولبایانی پتی قدس السیره است و آنقدر ریاضت
 و محاهدات که بخدمت تجرید و تقرید او کرده کمتر ازین طایفه بود
 آمده باشد بحد یکدست شش ماه در قبر مانده و از جانب حق تعالی
 مخاطب بخطاب عبدالحق گشته زندگانی ابد یافت و به هدایت
 گم گشتگان بادی ضلالت بواسطه بطریق الهام از حق ماکتوب
 بعد از ان بهیست و مشاهده جمال حق مستغرق و محظوظ می بود
 و گاهی حتم حق بین از مراقبه می کتود و الا بدو سه محل چنانچه برای
 سلسله خمس و نماز تحجد و غیره و یا بهجت هدایت و تبریت طالبان
 و مریدان یا سبب دیدن مخلصان و مجبان و آشنایان بود که
 اگر وقت غمار میرسید و یا آئینده می آمد خدا و مان سه کرت اسم
 حق حق با و از بلند می گفتند آن زمان چشم حق بین می کشاد

و بموجب تفسار فرمودی و چنان می آرند که حق اوا که می گفت
 از عالم لاهوت بعالم جبروت می آید و از حق و وم بعالم ملکوت
 نزول می فرمود و از حق سوم از ملکوت بعالم ناسوت توجه می نمود
 و باز بعالم فنا احدیت مستغرق میگشت محرر این سطور می گوید
 که بسوز آمدن آنحضرت از لاهوت بناسوت بواسطه تکرار آواز
 حق آنست که سبدا ای الفتح اسم اعظم حق بود ویرا تجلی ذات و صورت
 همین اسم و نسبت اده بود بنابراین چون آواز این اسم از جبهه
 ناسوتی بگوش وی قدس سر رسید از مشاهد تشریه مطلق بجا
 شود وی و در تفصیل منظره تشبیه درجه بدرجه ترتیب عروج
 توجه می فرمودند و نزول می نمود تا هر دو مشاهده تشبیهی و تشریهی
 بنوت بلکه معا در یک آن لذت گیرد و آن مرتبه انبیاست و کمال
 اولیاست که شل حضرت مخدوم شیخ احمد عبدالحق ازین مراحل
 می آید الغرض آنحضرت را چندان استغراق در ذات مطلق
 روزه نموده بود که چون بجهت نماز جمعه و دیگر جا متوجه می شوند
 حق حق گویان پیش میرفت تا قدم برابر آواز حق می نهاد

و اگر احبابا خاموش میگشت متحیر می ایستاد و راست و چپا و لیس
 پیش خزنداشت نزدیکی خوش گفته بهیت من هست السقیم که از خود هر
 نه به جز کوی خرابات و گرسه و گدازه نه در او را ویتیه ثقیل میکند
 که هم حق بر زبان حضرت مخدوم شیخ احمد عبدالحق و فرزند ان
 مریدان و طالبان او چنان جاری میبود و هر سیکه بر می آوردند
 و فرو می بردند بیک حق می بردند هر قدمی که پیش بر زمین نهادند
 بیک حق می نهادند تا بیکه بجای السلام علیک علیک السلام
 و بجای عطیهای الهی این نام عادت و خوی ایشان گشته بود و
 در آغاز دیباچان هر کاری دینی چنانچه اول و آخر صلوات و کاتبان
 نماز و قاضی و مانند آن بستاند با هم حق یا از بلند می گفتند و در امور
 دنیا بنده در خرید و فروخت و ایند آن هر چه بر کار و نیاز حال
 ایشان مستغرق با هم حق و جمال حق می بودند چنانکه تا امروز
 این سنت در مریدان و طالبان آنحضرت جاریست و اجازت
 گشته و این سنت علامت مریدان و طالبان وی و ازین سبب
 ایشان احقانی و حق گو میخوانند و اینان قومی اند که گفتن ایشان

حق است و نشودن ایشان حق است و دیدن ایشان حق است
و جمله احوال و افعال ایشان حق است و بهر آن جاذب می کنند
که چون روح عارف در دریای توحید غوطه خور و از این بهر کم شود
و تنها لفظ حق حق حق گفتن گیر و آنچه حقیقت توحید معانیه کرده و حقیقت
اشیا مجیده هزار عالم یک وجود واجب باید از این است آواز حق بحقیقت
حق برسد و هم وی بگوید اگر کسی صاحب سمع باشد بشنود که هنوز
از قبر مبارک حضرت مخدوم شیخ العالم شیخ احمد عید الحق قدس الله
سیره آواز حق جاریست و از ولایت خود الحال طالب صادق

را تلقین می فرمایند و میگویند که این فقیر کمال شوق و طلب در
قصه به ولی وقت و از شرف زیارت آنحضرت مشرف گشت
و سه روز طاعت و شغولی گذرانید سوم روز بعد از نماز متحذرا و از
حق مشرف شدیم و بگویند ظاهر و باطن شنیدیم و ذوق بایافتیم که
در تحریر نگین وقت صبحی صاحب سجاده آنحضرت شیخ حمید الدین جانیک
این فقیر بود گفت الحمد لله که از آواز حق مشرف شدیم این فقیر در
لقب از آنرسی ولایت حضرت مخدوم که در حیات و ولایت فرقی نیست

بعد از آن شوق عشق بر این فقیر غلبه کرد و بی طاقت و بغیر گشت که الحال
و حقیقت این آوار باید بستند که از کدام مقام سرزده است چون
بسیار شوق خالت مدتاگاه آنحضرت قدس سره از مریانی تمام
در معامله کلاه خاند بر سر فقیر نهاده و از نکته حقیقت الحق محرم
ساختند مهم وی میفرمایند اگر کسی تبصیر و اثره حق که شغل خاص
آنحضرت است مداومت نماید نور دل مثل قرص ماه تاب نمایان
شدن گیرد بعد از آن چون زیاده بر آن مواظبت کند نور راج
بر شکل گرفته آفتاب و تن ترازوی نمودار شود بعد از مداومت
بسیار آفتاب های لا شمار از منقذ هر مویش در بر آری سرور آید
و عقل هم پیشش تا غلر ابریا نیند و پس از مواظبت تمام نشدن وجود
خود و تمامی موجودات دست و پا و نور الانوار که نور ذات لا کیف
ست طلوع نماید بسبب سهری بدوش آید و از انبساط تشبیهی ساقی که لازم
وقت طالب بود در بانی یابد بی اختیار بر زبان حال جاء الحق
و دحق الباطل برخواند و باین بیت مترنم گردد و بلیث وجودی
محض مطلق را بهر جا هر زمان دیدم هدیه هر لوی بهر کوته

بهر منظر عیان و دیدم و در ابتدا و زرش این اثر حق دایره نور
 درون بیرون راست و چپ پس پیش و پشت و فوق و مشهور و دیگر
 و دایمی همین دایره را حق می پذیرد و اما این دایره حق نیست بلکه
 ظهور حق است در لباس مثال نوری و طریق اشتغال باین دایره
 که محصل کمالات مسطور است آنست که در جا خالی که آنجا آوازی
 مسموع نشود و اسم حق را بصوت مدور و بزرگ را با نقره و نیلگون
 مثل جامه نیلک در اندرون دل خویش تصور نماید بر قصه و بیان
 مداومت کند که حق ظاهر گردد و خلق مخفی و هم در مراتب الاسرار
 می آرد که در سلسله پاک حضرت خاندان چشت قدس اسرار هم
 بعد از حضرت خواجه ابو محمد چشتی و حضرت خواجه قطب الدین گنج شایر
 اوشی قدس اسرار بها این نوع استغراق و تحیر و اطمینان و دایره
 وجود و نطاق و نقطه ذات حقیقه الحق که مخدوم شیخ خواجه عبدالرحمن
 را دست داده بود فوق آن مرید یکی از اولیای همسر گشته و
 در لطائف اشرفی از حضرت گنجشکر قدس ستره نقل میکنند که جمیع انبیا
 و انصاریا در مقام تحیر بودند باین حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله

علیه سلام ایندها و رد خود ساخته الله تعالی در حقش بجزای این مرتبه
 و رفقه خاص صاحب قلوب مجتهدین او اولی مست اچنانچه فرموده است
 مَنَعَهُ اللَّهُ لَا فَتْرًا يُسْمِعُ بِلَا مَلِكٍ مَمْنُونًا وَلَا يُبَيِّنُ حُرْمَتَهُ
 وَبَابُ الْعِلْمَاءِ وَكَتَبَهُ الْأَنْبِيَاءُ رَاهِمِينَ مَقَامِ سِتِّ كَلِمَاتٍ أَكْثَرُ
 صُوفِيَانِ مَقَامِ بَكْوَيْدِ بِلَا اَحْوَالِ كَمْ حُصِّنُوا بِنَبْتِ سِتِّ كَلِمَاتٍ
 خَرَّكَ نَزْدِيكَ صَاحِبِ كَسْفِ الْحُبِّ وَبَكْرِ صُوفِيَانِ اِبْلِ فَنَا اِيْمَةِ
 اَزْكَسْتِ دِي وَدِيْدَانِ مَقَامَاتِ كُوْنِدُو اِيْمَةِ اَزْ مَوَاجِبَتِ رُوْنَمَايِدِ
 اَزْ اَحْوَالَاتِ ذَاتِيهِ پَسِ اِيْمِيْنِ كَمْ وَرِثَتِ خَاتِمِ الْاَنْبِيَاءِ صَلَوَاتُ اللهِ
 عَلَيْهِ كَمْ مَشْهُوْ دَاهِرِيْتِ وَرِ عَالَمِ كَثْرَتِ سِتِّ عِلْمِ سَوَاجِبَتِ سِهْدِ
 بِمَكَارِبِ الْغُرُضِ سِلْسِلَتِ حَضْرَتِ مَخْدُومِ شَيْخِ الْعَالَمِ شَيْخِ اَحْمَدِ
 عِبْدَانِ قَدِيسِ مِثْرَةِ بَحْبُودِ وَاسَطَةِ بَحْرَتِ اَمِيرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَمْرِ بْنِ اَبِي هَانِئَةَ
 رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مَشْتَقِي شَوْذُوحِ اَنْحَضَرَتِ مَسْمِي شَيْخِ دَاوُدِ وَتَدْلِسِ اَللَّهُ شَرُّهُ
 كَمْ نَهَابَتِ عَالِي وَقَارِ وَبَاعْظَمَتِ اَوْسَعِيْدِي كِي اَزْ فَرْزَنْدَانِ حَضْرَتِ
 عَمْرِ قَارِ وَرَقِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بَا مَعْدُورِي چَنْدَانِ مَرْدَمِ قَبِيْلَةِ اَوْ رَاوَدِ
 بَلَا كُوْخَانِ اَزْ وَلا بَتِ بَلُخِ بَرَا كَدِ بِلَا كَتِ هَسْتِ وَلَسْتَانِ اَشْرَفِ حُصْنِ

از زانی داشت و سلطان علاء الدین بلخی با شاه با احترام عظام
 پیش آمده وجه معیشت لائقه بنام صوبه دار ملک او ده سالی
 عیال مقرر نمود و حضرت بقصبر دولی خاص قریب شهر او ده
 سکونت اختیار فرمودند و شیخ داود مردی عظیم القدر
 و محب و نسب ممتاز بود و ارادت بشیخ نصیر الدین چراغ
 دہلی داشت و تعلیم و تربیت از حضرت چراغ دہلی حاصل
 نمود و از واصلان حق گشت اما جمال حال خود را بکسوت
 اہل صورت پنهان می داشت مرقد متبرکه که
 او جانب قصبر رود و لے بغایت غریبانہ واقع است
 کہ هنوز ظاہر نگشت رحمتہ اللہ علیہ و از وی یک پسر شیخ
 عمربن شیخ داود رحمتہ اللہ علیہ یادگار ماند مروی بابرکت
 مشائخ صورت پزیر صلاح و زہد و اتقی آر استہ و بحلیہ
 کمالات پیر استہ قبرش در قصبر مذکور متصل جد پزرگوار است
 و از وی دو پسر سعادت مند بوجود آمدند یکی شیخ تقی الدین
 کہ نہایت فضیلت شعار بود از قصبر رود و لی برآمدہ بدہلی

متوطن گشت و پس در قطب لایت محل منطبق و در آنجا محمود شود و در آن
 حضرت احمد واقف سوزات لی مع الله حضرت شیخ احمد حیدر الحق قدس سره
 که صیت کمالانش از شرق تا غرب با امتیاز مع سکون با تنندگان کبود
 و با مومن سید و نوشته آنحضرت تیر بهاف و حل تکالیف و فائده یلایق
 اکبر و ارحم حتی الامکان بحضور مزار اقدس گذرانند در دنیا و اولاد آنحضرت
 و در صورت عدم دستیاری اولاد احفاد یکم و دوم شنبه در ماه و از
 مستقی و پیریزگار بخوراند در قیام فی الله که بصورت اصل بود دیگری
 کم میگیرند بجا احیات ششماه از خلق پنهان گردیده بقبر شریف بیاید
 الهی بخوانند و نه ماه اندرون دریا که نهایت پلان بود و عبادت حضرت
 پروردگار استغفولی و شتند جانوران بحر بحکم حضرت خالق پروردگار
 جان بودند بعد از تقضای مدت نه ماه آنحضرت بحلی آمدند سلیمه و هم
 بهمراهی حضرت علی کرم الله وجهه و حضرت حسین علیه السلام شریف
 آورده است گرفته اند و پیرایه و آورده و فرمودند که مقبول حق شیخ احمد
 عبادت تو بحضور حضرت رب العزت مقبول شود و سیکه از
 محبوبان گذشته و بحضرت علی کرم الله وجهه ارشاد

ارشاد فرمودند که دعای حیدری از زبان خویش تعلیم کن
 و حضرت علی بکرم آنحضرت صلی الله علیه و سلم دعای حیدر
 لفظ بلفظ از زبان مبارک خویش تعلیم فرمودند و این دعا
 خاص درخاندان حضرت شیخ العالم باقیست هر که می آید
 از صاحب سجاده و اولاد آنحضرت اجازت خواندن گرفته
 در روز خود می آرد فیض ظاهری و باطنی از آن حاصل
 می کند الحق این نوع تحیر و استغراق بمشاهده دائره وجود
 مطلق و لفظ ذات حقیقه الحق که حضرت مخدوم شیخ احمد
 عبد الحق را دست داده بود فوق المرتبه مرتب هیچ یکی از اولیا
 را نمیتوانست شیخ عبد الستار سهارنپوری قدس سره
 بذخیره خود می نویسند که بعد رحلت حضرت صاحب شوق
 قدس سره بنونت برای مهاجرین ساکن قصبه و دولی
 که عقیدت کامل بانحضرت داشت قریب مرگ خود را
 بر آستانه فیض کاشانه رسانید خاک پاک مزار مبارک مسح کرد
 بخانه خود رفت نشانی وقت احتزار غالب آمد آب طلبید

وارثان من نه نوشتند او گفت اگر مرا عزیز میدارید آب حوض
 درگاه شریف مرا بنوشانند و اربابان قبا حوض
 بردند و او بنوشید و کلمه لا اله الا الله محمد رسول الله
 به زبان آورد و جان بجان آفرین سپرد و او را نشان
 این حالات متحیر گشتند و حسب معمول خود بغش بردن
 به حیدرآتش دادند پیش نبوخت مجبور شده مگر
 حضرت شیخ محب الله الابرار می بکتاب و غیره
 مؤسس العارفین می نویسد روزی حضرت شیخ العارف
 محمد و شیخ احمد عبدالحق قدس سره بجلسه عارفان فرمود
 که حق جل و علاه مرا سبلی نوشته داده است و در وی نامها
 اصحاب و مریدان من است که تا روز قیامت در سبک طوق
 ما میساک خواهند شد همه اینو بخشیدم حضرت شیخ العالم فرمود ایا که خازان درخت
 چسبیدم نزد تو هیچ کس از اصحاب نیست گفتند و لیک حضرت فرمود بخت پروردگار
 حمایت من میزند مثل آسمان است بر زمین اگر مرید خدایت من را خدایت
 پروردگار و جمال و که از پیش او جان مال و نفوس مرا و اصحاب را در پیش تو

اگر مرید من در مشرق بود من در مغرب و پیرده عقبتا و فیتهد
 هر آینه بنوشتم پیرده او را شعر هر کرا یا رتونی زاز نگر و دهر گز
 چونکه مخواری تو خوار نگر و دهر گز در کتاب جامع السلاسل
 می آید که حضرت مخدوم شیخ العالم شیخ احمد عبدالحق
 قدس سره که آنحضرت تاسنی سال سربالین نه نهاده و تمام
 عمر لباس یک خرقه بود هرگاه پاره شدی رقعہ بر رقعہ اود
 و سماع را بغایت دوست داشتی گویند روزی در حین
 سماع از حلقه سماع غایب شد چنانچه کس او را ندید
 پس از دیر باز در آن مجلس و مجمع حاضر شد بزرگی از
 سوال کرد یا شیخ چگونه در مجلس از نظر غائب شدی که را
 ترا ندیدم گفت ما ما مور نگر دیم نگویم روز و بکران بزرگ
 باز آمد شیخ گفت حق تعالی را مقامی است که مسمی بنور اسید
 است و هیچ سالک بدانجا نخواهد رسید مگر بسماع چون
 صاحب سمع بدان مقام برسد از نظر خلق پوشیده گردد و
 ظاهر بنیان دانند که غائب شده است و او حاضر است

و معشوق بجز مست محبت و برانجو کشیده لباس خوشتر
 شباس گروا پیده است و هنوز محبوب پوستیده گشته است
 بچو ستاره زانیر شمع آفتاب و اورا در آن حال چهر محبوب
 حقیقتی یاور و پیش صاحب کمال که بر تیر آسم عرفان رسیده
 کے متواند بدیدیم در اینجا ہے آرد کہ ہر گاہ آنحضرت در
 سماع بودے و چشم بر ہوا داشتے گاہے گرتے و گاہے
 تبسم کر دے و گونہ روئے بغایت سرخ شہدے و قی
 در و پیشے از دے ترشید یا شیخ در حال سماع گاہی گریہ
 میسکنی کہ ہمہ جانبران مجلس گریہ نے افتند و گاہی تبسم
 میسکنے و رنگ تو سرخ ہے شود فرمود چون اہل سماع اورا
 بصفت جمال مشاہدہ کے کند و لطف و کرم اور اے اندازہ
 نے بیند تبسم میسگر و در و روئے اورا چون بصفت
 جلال می بیند و رے افتد و رنگ ایشان تر و شود
 منقول است کہ وقتی آمساک باران شد بایستدگان قصہ
 اردولی الشیخ بحضور حضرت صاحب توشہ قدس سرہ

آوردند آنحضرت قوالان را فرمودند که حاضر شوند مخلص
 که مرید خاص و مقبول آئمه بود طلبید و سماع در داد مخلص بود
 بعض فقرای بعض رسائید که این احقر نیز در سماع حاضر باشد
 حکم شد اگر شما حاضر باشید در حالت سماع اثری نه شود پس
 باران چگونه بار و باید که شما باطمینان تمام منتظر لطف بار
 باشید بعونه و قوت باران نازل میشود و مخلص حسب ارشاد
 بخانه خود رفت حضرت پیو اجد و گریه در آمد درین ضمن
 فیضان رحمت الهی که عبارت از نزول باران است
 در زیرش آمد خلق را طمانیت کلی حاصل گشت در
 تنه ملتقین نوشته دیدم که حضرت مخدوم شیخ احمد
 عبدالحق قدس سره در زبان طفولیت بکنار وایه بود یکبار
 از کنار او پیروان آمد و بمقابل آفتاب چون پاره سیاه گشت
 و دایره وقوع اینحال از حضرت چشم در هزل و خسته بود
 آتش جدای زار زار میگریست ناگاه بالقیات حضرت
 باری در کنار او باز رسید حضرت از و فرمودند که او نفسید

و از خوف اظهار انحال از والدہ حضرت نمود کہ میباد
 از افشار این ناز چه حال برای من پیش آید بذخیر تصنیف
 شیخ محبہ سدا کہ ابادی قدس سرہ دیدم کہ حضرت
 مخدوم برحق شیخ احمد عبدالحق قدس سرہ چند کتب را
 بلفظ قم باذن ائند زندہ کردند شورا فتاوی کہ احمد مزدگان را
 زندہ سے کنند حضرت ازان مقام از پوشیدہ بمقام
 بہکرت سریف آردند و ازین معنی توبہ کردند منقول است
 کہ حضرت شیخ جلال الحق والدین پانی پتی قدس سرہ
 از حضرت مخدوم شیخ احمد عبدالحق قدس سرہ فرمود
 کہ کمال ولایت تیرا در حیات و ممات غایت بنے بنیم
 و فرزندان مراد و وقت اسیرے دستگیری میکرده باش
 و در وقت نقل خود و فرزندان ہمین وصیت کرده بود کہ
 در وقت اسیرے برای دستگیری شما این شیخ احمد
 عبدالحق صاحب توشہ ردولی بسنت و بعد از وفات
 آنحضرت باز یک مرتبہ شیخ احمد عبدالحق پانی پتی ترمیدہ

بحکم حضرت شیخ جلال الدین قدس سره و صاحب سجاده
 و دیگر اولاد حضرت کبیر الاولیا تعلیم و تربیت نمود و فرمود
 حیف اگر من نمی آمدم مخدوم زاد با محبتین مانده بود
 چنانچه تا امروز فرزندان حضرت کبیر الاولیا شیخ
 جلال الحق و الدین قدس سره و سلک مریدان سلسله حضرت شیخ محمد عبدالحق را در
 بیست و نهمین صومعه منوی موافق وصیت آنحضرت بهره مند میشوند
 و ایچ خارق شیخ جلال الدین پانی پتی قدس سره بهتر
 از وجود شیخ احمد عبدالحق نیست و وقت رحلت حضرت
 شیخ جلال الدین پانی پتی قدس سره خرقه و دیگر لباس
 متعلقه اش حواله خواجه شبلی پسر خود نموده بتاکید وصیت
 فرمود که با احتیاط تمام این خرقه و متعلق بها حواله
 احمد عبدالحق باید ساخت و حضرت شیخ احمد عبدالحق
 قدس سره بعد چند روز به پانی پته آمدند خواجه شبلی
 بموجب وصیت پدر بزرگوار خود آن همه حواله شیخ احمد
 عبدالحق قدس سره نمودند حضرت انیمه گرفته

بلو س خاص خود نمودند و من بعد از مرگ خود ایستاد
 بترکات بخواجهت پیل عنایت فرمودند و تقابلیم و تلقین
 بودند به تربت تکلیف رسانید و خود چنانچه در طین خود معالفت
 فرمودند و نه فقط و در تحقق المؤمنین فرمودند که است
 ولی تا پنجاه سال بی یاشد و حضرت رب العزت حضرت
 محمد و هم شیخ احمد عبید الحق کمال لطیف و کریم است
 و در ام سبند ام با حکام اختیار مجاری عطا فرمودند
 تا یوم النور قائم خواهند ماند و پس از آن حضرت یونان
 در ترقی خواهد بود و معالمت حضرت با اعیان اسوات
 بر اینست قطب عالم بندگی عهد القدر و سن اکیلا
 رحمت ابد علیهمی فرمایند که یوم خورشید جمع عالم قرار
 فائز الانوار شوق نشد و حضرت محسن ظاهر شد
 دوست من گرفتار شد و فرمودند که عهد القدر
 ترا بخت دار سازندم و یوم و یار خوش مشغول است
 سبحان ایندیزه ولایت حضرت فقط نقل است

کہ روزی کے حضرت شیخ العالم شکر مست و سرشار ہوئے
 میرا تے مجمع آرا پیش پیش آنحضرت گذشت نظر جمال
 بہر اہل افتخار و تمام آوہان و اسپان خاکستر شد
 بعد چنانچہ حضرت بہ افاقہ آمدند بحضرت شیخ
 ازین ماحول اطالع و آوند باز نظر جمال بران کسٹر
 انداخت ہند بر خاص شد و روان شدند شیخ عبدالستار
 بہار پوری و رملفوظ خود سے نوید کہ تو محبت نہ ہو
 و مرادم کثیر برائے زیارت بزرگاہ آسمان جاہ حضرت
 شیخ احمد عبدالحمید حاضر ہوئے قطب عالم شیخ
 عبدالقدوس نیز بانیں چوترا مرارا قدس نشین ہوئے
 کہ تک ناکاہ مرار مقدس شوق شدہ و حضرت محمد نور
 برحق شیخ احمد عبدالحمید قدس سرہ ہمیں جمنہ طائر
 از مرار شریف بر روان آمدہ بر چوترا شستند و جانشین
 قطب عالم مخاطب شدہ فرمودند بیت مرارندہ بہار
 چو ان جویشین نہا بہن اکیم بجان گر تو اس کے تین

حضرت قطب العالم را ازین ارشاد لرزه درآید ام
 در گرفت و لے اختیار در پای حضرت شیخ احمد عبدالحق
 قدس سره افتادند حضرت شیخ قدس سره را
 شفقت در کار شد و بمنت قطب عالم را برگزید
 فرمودند که ترا بخدا رسانیدم چنانکه این حال
 مردم که حاضر بودند سماع کردند و خمپسین فرق
 عادت بخیر حضرت شیخ احمد عبدالحق قدس سره
 از احادیث اولیاء الدین ظهور نیامده که بعد انتقال
 از قبر برآمده خود را در مجمع عام ظاهر کنند و دست گزین
 مشرف به بیعت سازند فقط ذلك افضل الله یوفی من یشاء

قطون تاریخ انتقال حضرت شیخ العالم مخدوم شیخ احمد عبدالحق قدس سره

شاه عبدالحق ستر کول مکان	مرشد کونین فخر المستوحان
از بی دیدار حق آن عین حق	که دولت چون به گلزار جنان
سال تاریخ آن ستر عالم پناه	گفت با حق دستگیر یکسان

ترتیب دعای حیدری اینست اول باید که روز پنجشنبه
 شروع ماه غسل کند و پاکسے سخن دیگر نگوید و دو گانه
 بنام حضرت شاه مردان شیر نردان اسد اسد القا
 امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب رضی اللہ عنہ
 ادا نماید و بعد دو گانه فاتحه بروح طیبہ حضرت دستگیر
 بیکیان شیخ العالم شیخ احمد عبد الحق قدس سرہ
 بخواند و از ارواح ایشان طلب نماید و بعد از آن
 دعای حیدری بست و پنج مرتبہ بخواند اول و آخر درو
 یک یک بار بعد ہر روز سہ بار سچواندہ باشد تا یکسال
 نماند نکند حق حق حق اللہم صل علی
 سیدنا محمد و علی آل سیدنا
 محمد بعد و کل ذرۃ مائۃ
 ممت الف الف مرۃ نقطہ ممت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 دُعَاءُ حَمِيدٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا مُفَرِّجَ الْأَوْزَابِ وَيَا مُسْتَسْرِبَ

الْأَسْبَابِ وَيَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ

وَالْأَبْصَارِ وَيَا ذَلِيلَ الْمُتَكَبِّرِينَ

وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ وَيَا

مُفَرِّجَ الْحَزَنِ وَيَا مُنِيرَ الْغُشِيِّ تَوَكَّلْتُ

عَلَيْكَ يَا رَبِّي قَضَيْتَ فَوَضَيْتَ

أَمْرِي إِلَيْكَ يَا زَاوَقُ يَا فَتَّاحُ

يَا بَاسِطُ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ ۝ خَوَاهِشُ

خَوَاهِشُ اَوَّلِ بَابِ كِتَابِ بَارِئِ اسْمِ نَجْوَانِهِ

اللَّهُمَّ اكْشِفْ عَلَيَّ حَقَائِقَ

الْأَشْيَاءِ كَمَا هِيَ أَنْتَ الْخَبِيرُ الْمُبِينُ

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْمُبِينِ حَقٌّ حَقٌّ

عَلَيْكَ يَا رَبِّي قَضَيْتَ فَوَضَيْتَ
أَمْرِي إِلَيْكَ يَا زَاوَقُ يَا فَتَّاحُ
يَا بَاسِطُ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ ۝ خَوَاهِشُ
خَوَاهِشُ اَوَّلِ بَابِ كِتَابِ بَارِئِ اسْمِ نَجْوَانِهِ
اللَّهُمَّ اكْشِفْ عَلَيَّ حَقَائِقَ
الْأَشْيَاءِ كَمَا هِيَ أَنْتَ الْخَبِيرُ الْمُبِينُ
سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْمُبِينِ حَقٌّ حَقٌّ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فِي كُلِّ قَعَالٍ

بِاللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

مُحَمَّدٍ بَعْدَ مَنْ مَلَّ عَلَيْهِ

وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِهِ

عليه وسلم

أَمْرٌ نَتَابًا بِالصَّلَاةِ عَلَيْهِ بِمَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ

الْحَكِيمِ الْحَبِيبِ الْحَبَّارِ الْفَاهِرِ الْقَهَّارِ الْبَهْمِ

عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْفَاهِرِ

يَا حَبِيبُ اللَّهِ يَا ظُهُورَ اللَّهِ يَا مِظْمَرَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْقَهْرُ الْوَعْدُ الْمَغْلُوبُ

فَاْتَمَّصْنَا يَا حَيُّ يَا حَيُّ يَا حَيُّ بِحَقِّكَ

الْحَيُّ وَالْحَيُّ فِي حَيِّ حَقِّكَ يَا حَيُّ

اِفْتَحْ اِفْتَحْ اِفْتَحْ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُفِّرُوا بِلِلَّهِ

لَا تَحُولُ وَلَا تَقْوِي الْأَمَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

عَظْمَانِ مَعْلُومَةٍ بِالْعَظْمَةِ وَالْعَظْمَةِ

[illegible]

فِي عَظَمَةِ عَظَمَتِكَ يَا عَظِيمُ يَا رَبُّ يَا قَدِيرُ

يَا قَدِيرُ يَا قَدِيرُ يَا خَالِقُ يَا كَرِيمُ

يَا رَحِيمُ يَا مُسَخِّرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَمَا بَيْنَهُمَا يَا حَكِيمُ يَا مُجِيبُ يَا مُمِيتُ

يَا مُكَبِّرُ يَا ضَارِرُ يَا جَلِيلُ الْمَكِيدِ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ فَالْعَدْلُ أَمْرُهُ

وَالصِّدْقُ وَعْدُهُ يَا جَلِيلُ الْجَلِيلِ

يَا جَلِيلُ حُجُودِي مَقْهُورٌ وَعْدُهُ

وَمَا بَيْنَهُمَا يَا حَكِيمُ
يَا مُجِيبُ يَا مُمِيتُ
يَا مُكَبِّرُ يَا ضَارِرُ
يَا جَلِيلُ الْمَكِيدِ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ فَالْعَدْلُ
أَمْرُهُ وَالصِّدْقُ
وَعْدُهُ يَا جَلِيلُ
الْجَلِيلِ يَا جَلِيلُ
حُجُودِي مَقْهُورٌ
وَعْدُهُ

عِندَ كُلِّ كُوفَةٍ وَحِجَابِي عَمَّتْ

كُلُّ دَعْوَةٍ وَمَعَاوِي عِندَ كُلِّ

وَرَجَائِي حِينَ تَقْطَعُ حِلَابِي يَا

نَادٍ عَلِيًّا مَظْهَرُ الْعَجَائِبِ

عَمِّي نَالِكٌ فِي التَّوَائِبِ

هَمٌّ وَغَمٌّ سَبَّحَ بَنِي وَرَدِ

بِأُحَدِّدُ بَوْلَانِيكَ يَا عَلِيَّ بْنَ أَبِي

قصیده حضرت جناب مخدوم شاه احمد عبدالحق قوری

ای حبیب خالق کون مکان	بیر غم سپهر غروشان
مقتدائی پیشوائی سالکان	ای ضیا بخش قلوب عارفان

مشکم بکشای مخدوم جهان	
شاه عبدالحق ملاذ انس و جان	

آستان تو ملاذ جهان نیست	بارگاهت قبله ایمان نیست
ذات پاکت رحمت نیروان نیست	هر گدای من کوی تو سلطان نیست

مشکم بکشای مخدوم جهان	
شاه عبدالحق ملاذ انس و جان	

آدم پیش تو ای عالی جناب	چشم گریان سینه بر این لکبا
خاطر من ناشاد چشم من پر آب	لطف بر عالم بغیر ما بحساب

مشکم بکشای مخدوم جهان	
شاه عبدالحق ملاذ انس و جان	

کاتب قدرت یزدیشان تو	قد سیاه در بار و بریاں تو
بنده احسان النور جان تو	از بهر ران جان تنوم قرمان تو

مشکلم بکشای مخدوم جهان
شاه عبدالحق ملاذالنور جان

قدترین بچان تو خواهی جان شود	هر گداز از شسته چاقایان شود
کرنگاه نهرتای سلطان شود	دیده ساج ستارایان شود

مشکلم بکشای مخدوم جهان
شاه عبدالحق ملاذالنور جان

ای وجودت رونق اسلام گشت	ذات تو منجر نفیض عام گشت
نام تو با مصطفی هم نام گشت	آستان کعبه فاعل نام گشت

مشکلم بکشای مخدوم جهان
شاه عبدالحق ملاذالنور جان

قد سیاه شایق طواف کوی تو	تزویت خلد برین از دوسه تو
جمله ستارگان همان هندوی تو	التجاء دار و غلام ار دوسه تو

مشکلم بکشای مخدوم جهان

شاه عبدالحق ملاذ انس جهان	
هر کسی از بارگاست شاد شد از حضور بی بر همه امداد شد	در بلائی درد و غم آزاد شد خاندان ویران بپس آباد شد
مشکلم بکشای مخدوم جهان شاه عبدالحق ملاذ انس جهان	
من پریشان حال و بنحور و سحر کام دل یابد ز تو هر بی نصیب	ذات پاکت جمله درمان را طبیب لطف تو گردد بچالم عنقریب
مشکلم بکشای مخدوم جهان شاه عبدالحق ملاذ انس جهان	
بردت حاضر شد من با صد سخن آتش غم هست در دل شعله زین	نیست از فرط الم تاب سخن چشم بکشای من شاه زمین
مشکلم بکشای مخدوم جهان شاه عبدالحق ملاذ انس جهان	
هر که آمد بردت شد کامنیاب بسکه بستم مضطر ایالینان	مقصدش حل من بودی و خستاب رحم بر عالم بغیر امای جهان

مشکلم بکشتای مخدوم جهان	شاه عبدالحق ملا دانش جهان
من کجا اکنون ز دم زین گاه	نیست ما را زورت حاکم پناه
حال خود گویم اگر باد زده آه	و دوا هم چرخ را ساز و سیاه
مشکلم بکشتای مخدوم جهان	شاه عبدالحق ملا دانش جهان
کارم آخر پیش خود دستم بگیر	دستگیر بیکان دستم بگیر
در بلای صنعتیستم من اسیر	دفع فرمائی بلا دستم بگیر
مشکلم بکشتای مخدوم جهان	شاه عبدالحق ملا دانش جهان
رحم کن بر من بفریادم بر سر	دستگیر من بفریادم بر سر
دفع کن دردم بفریادم بر سر	ای سیح من بفریادم بر سر
مشکلم بکشتای مخدوم جهان	شاه عبدالحق ملا دانش جهان
در جهان از لطف تو پیدا شدم	حالی را شاها بپس بر شو شدم

	در توقیله شاه و گدایا شیخ عبدالحق	
فلک هر دم قدر نصیبانی که تو دار		تعالی اندرین جن فراوانی که تو دار زمین بر خویش می ناز و زیاده ای که تو دار
	رو تو کعبه اهل صفایا شیخ عبدالحق	
مهر و خورشید در شان رخ پشای		جبین عرشیان از سجده کون و نوا کنی سنگ خدای گوهر و جان پشای
	توسازی خاک در گیمیا یا شیخ عبدالحق	
سحاب کبریت بحر سخاوت حدین ایمان		پس هر وقت کان لایت قلزم احسان غلام مدلت ابر جلال حجت بران
	عیان از روی تو نور عدا یا شیخ عبدالحق	
پرگاه از هواشوق جذب کبریا دارد		فراغ مهر شفقت در دل فخره جای دارد ملک از بار قدرش ان تو نیست و تا دارد
	که ساز و آواز است کسب صفیا یا شیخ عبدالحق	

جمال توند بودی که چراغ افروز بکیتی	خضر حیران شد در واد حیرت ز تنهائی
دم جان بخش تبحر بخش اعجاز بیجا	چو بر گور کس گهر قمر باذن ابد فرما

زبان مرده بر خیز و صدایا شیخ عبدالحق

چو بزر اندیکه مرده باز نهانی تو	ز اوج عرش تا فرش زمین دویان تو
چمن از تو گل از تو بیل از تو گلستان تو	زمین از تو زمان از تو مکان از تو مکان تو

خدا را دانائی بر ملا یا شیخ عبدالحق

در شمع فیض تو هر قطره بحر بیکان گردد	ز نور حسن تو هر ذره مهر آسمان گردد
در سنت عیسی در نور نگاه عرشیان گردد	فلک چون زائران کعبه گرد آستان گردد

یم احسان تو آب بقایا شیخ عبدالحق

تو فرزندان خج دراز به مجرد و علا داد	هر یک پایگاه عالی قدر و علا داد
خصوصا جانشین خویش را باج ضا داد	که او را بر بلند یهای قصر فقر جا داد

نشانش آیه عرش استوایا شیخ عبدالحق

مر آن تش نفس گردش گردن پیشام	غریبم مفلسم بیخانم سخت حیرانم
ز در وینوئی چون بر خطه نالانم	شبه تیغ با گشته شمشیر حیرانم

تو بخشش در درم حیران را دروایا شیخ عبدالحق

قصیدہ فی المدح حضرت شیخ العالم قدس سرہ تصنیف
 بندہ احمد بن حاجی محمد برادر عمر زاد چودھری غلیل الرحمن
 صاحب تعلقہ ارتقاۃ بری پرگنہ رومی ضلع بارہ بنگلی

تجربہ اصل علی کیا آیکا دربار
 سب طرف سے ابرو کی مہیر ہو جاوے

اہل حاجت کے لیے حاجت و اعانت
 ابھی مشکل میں مددیں آگئی درگاہ

گروہ شرف تقدیر سے عاصی بہت لاجوار
 شیخ العالم آپ اگر چاہیں تو میرا بار

جو کہ مجھ پر سچ میں اوسکو کر پوچھ لیا
 آپ پر دشمن ہو جو کہ میرا مزار ایتنا

گروہ شرف تقدیر سے عاصی بہت لاجوار
 شیخ العالم آپ اگر چاہیں تو میرا بار

چونکہ کر پوچھ لیا طالب اکسین ہوا روا
 جو کوئی اس پر نہ مانتا تھا لیا گیا

دریدر پھر تو ہو سکا راہبہ بگوشتا
 میں ہی اس سے ہمتا ہیر حسین فرما

گروہ شرف تقدیر سے عاصی بہت لاجوار

شیخ العالم آپ اگر چاہیں تو میرا پارہ

بغیرے باشندہ سینہ ہوا ہو میری شوق	رات و نئی فکر سو زحاک ہی میری زنگ
دستگیر کیاں یا شیخ العالم حق	ہوئی منی نرات اور صبح و سیرا

گردش تقدیر سو عاصی بہت لاچار ہوں
شیخ العالم آپ اگر چاہیں تو میرا پارہ

اکا ہم سکونی شاہزادہ نہیں	سب ملی انداس سرکار نہیں
اہل حاجت اگر کتنی ہیں دلی چرین	تم سارا مالک چوڑ کر ہرگز نہ جاؤ گناہ

گردش تقدیر سو عاصی بہت لاچار
شیخ العالم آپ اگر چاہیں تو میرا پارہ

تم باہان لے کر پی پی بنی تہا کما	تب کہیں مر دیکو اپنی عہد نہیں کیا
آپ نے تو نام لیکر مر دیکو زندہ کیا	میرا دل مردہ زندہ کیجیے ہر خدا

گردش تقدیر سو عاصی بہت لاچار
شیخ العالم آپ اگر چاہیں تو میرا پارہ

ایو شہ کون مکان ہو ندہ احمد لیکر	دست تہہ در پر حاضر ہوں لب لب غلام
کیجیے مقبول آپ ہر خدا میرا کلام	ہو میں حاصل سب مال لب و رہو میں دلا

گردن تقدیر سے عامی بہت لگا کر
ستخ العالم آپ گرجا میں تو میرا باز

قطعة تاریخ تصنیف چودھری وقانو نگو رئیس د ولی میر باقر علی

منشی قدرت کی یہ تحریر تھی
فکر کی باقر نے جو تاریخ کی
ہوں سبب سکے خلیل صفا
فرق وحشت ہو گیا بالکل جدا

سینکے ہاتھ لڑکا حق تو یہ ہے
آج یہ ملفوظ عبد الحق چہیا

۹۵ ملا بھری

قطعة تاریخ تصنیف شیخ نانم احمد صاحب شاعر تیاں و رائے
نارک خیال ساکن د ولی محلہ خواجہ حال برادر عمر زاو چودھری
خلیل احمد صاحب تعلقات بر فی ضلع بارہ بکنی

نچوہ بانغ ولایت نیر جرخ برین
صد سلام و لوح بادا حضرت محمد
رہنما دین محمد رہبر ہر مسلمان
ہست این ملفوظ اقدس جان ایمان بالقدیر
از سر ہر مصرعہ اش نانم بگیر کچھ
تا بر آید مال طبعش اینچہ محفی اندرین

۹۵ ملا بھری

قطعه تاریخ

تاریخ تصنیف بنده احمد برادر عم زاد چودہری خلیل الرحمن صاحب

تعلقہ رتعلقہ بری ضلع بارہ ننگ

ہو گیا طبع مفوظ شریف
بنده احمد نے کی جو فکر سال
بول ہاتھ سنکے یہ از روی چراغ
موجود اسکے مین خلیل نیکے
ہو گئی یہ تزل مقصود طے
احمد ہندی کا حق حق ذکر ہو

قطعه تاریخ طبع اجمال احمد برادر عم زاد چودہری خلیل الرحمن صاحب

تعلقہ رتعلقہ بری ضلع بارہ ننگ

طبع کر دند چونکہ این مفوظ
از علو ہمتی خویش خلیل
چہ کنم وصف این کتاب نیست
در سواد سطور چشمہ خضر
یافتہ خلق فیض زین آیات
جمع کردند مخزن حسنات
بہ ازین در جہان کدام نکات
ہست مین السطور راہ ہجرت
گفت ہاتھ عزیمت برکات
فکر تاریخ سال کرد جہاں

قطعه تاریخ طبع از رعایت رسول ابن خاوم رسول
محرورم رسن قصه زو و الی متخلص بفریز

چرخ خوش گل کرد این گلستانه ملنوط کز پوش
سخر می کند مردم متام جان خود در ضوآن
گلارین نسجه کز نو بآر آب و رنگ او
گلستان سخن باشد همیشه تازه و خندان
سبحان البديع بمود کار بهمت عالی
چرخ مطبوع این ملفوظ کبر ده کوشش خندان
ر به اسم گزیش رخ نام بتارک او
سایه از آن که نام او به به نام خلیل حضرت لطفون
عشر یز از سنگ چون جوهر نماند گوهر طبع
تد کتیده کلک من در سکا تا بخش و غلطان
۹۵

قطعه تاریخ طبع از مرزا صفدر علی متخلص بجا طبع

ساکن شہر لکھنؤ محلہ احاطہ نواب نرا علی خان
 وار و حال قضیہ زوولی محرم شہر شہری رودلی
 پر گنہ رودی شاگرد شاہ مرزا صاحب مرحوم
 متخلص کا شرف شاگرد رشید مولوی بخش شہید

خوشامت چو دہرے پاکرم
 کہ لے نام جنکا جہان میں خلیل
 کیا طبع جو شیخ العالم کا حال
 قیامت تک ہو گا ذکر جمیل
 محبت نغمہ پر اثر ہے چہا
 شفا پائیں جس سے ہزاروں علیل
 یہ بین السطور اوسکے ہیں خوشنا
 کہ ہے موج زن چشمہ ساسیل
 نسین حاشیہ گرد ہر صفحہ کے
 ہے بام حقیقت کی گویا فصیل

لکھون سال بھری کا وہ مجھ سے
 جسے سنکے ہوں شاد و عاطف عقیل
 کہ ہاتھ نے روئے ہدایت کہا
 ہوا طبع ملفوظ یہ بے غدول
 ہر اک مصرعہ کے حرف اول سے اب
 خوش آئی سن عیسوی کی دلیل
 ۱۵۵۷

اقطو تاریخ تصنیف میر تو نگر علی صاحب شتاق پیرس و ولی
 جو شہ طبع ملفوظ از فضل حق
 ز دست خلیل نگو عاقبت

ز شتاق تاریخ سالش شو
 کہ ہاتھ بگفت از رو معرفت
 سرب جدا کن ز تیغ قلم
 بدست آمدہ نامہ آخرت

صحت نامه نوار العیون فی سرائر المکنون

صغی	سطر	غلط	صحیح	صغی	سطر	غلط	صحیح	صغی	سطر	غلط	صحیح	صغی	سطر	غلط	صحیح
۱۲	۱۲	احقاد	احقاد	۱۲	۱۲	نهرجیب	نهرجیب	۳	۳	مرد	مرد	۱۲	۱۲	احقاد	احقاد
۱۱	۱۱	واله	واله	۲	۱۵	ممانی	ممانی	۵	۵	پرونده دار	پرونده دار	۱۱	۱۱	واله	واله
۱۳	۱۳	اویسی	اویسی	۴	۴	شیخ	شیخ	۴	۴	مستغفوم	مستغفوم	۱۳	۱۳	اویسی	اویسی
۲	۲	زندنی	زندنی	۴	۴	استاده	استاده	۴	۳۳	قدو غیر	قدو غیر	۲	۲	زندنی	زندنی
۱۳	۱۳	انال الدین	انال الدین	۱۲	۱۲	آن	ایزان	۸	۸	کتوا	کتوا	۱۳	۱۳	انال الدین	انال الدین
۴	۴	شریف زندی	عاجی یوسف	۱۴	۱۴	کناره	کنار	۹	۹	بیس	بیس	۴	۴	شریف زندی	شریف زندی
۱۳	۱۳	حضرت بصر	حضرت حسن بصر	۲	۱۸	دانش	دانش	۲	۳۲	فاسرا	فاسرا	۱۳	۱۳	حضرت بصر	حضرت حسن بصر
۳	۳	آختم	آختم	۶	۶	حضر	حضرت	۹	۹	درین بیت	درین بیت	۳	۳	آختم	آختم
۴	۴	آخا	آخا	۱۰	۱۰	سیام	سیام	۱۱	۱۱	درین بیت	درین بیت	۴	۴	آخا	آخا
۵	۵	گل	گل	۱۵	۱۵	هشت	هشت	۵	۳۵	اورگیان	اورگیان	۵	۵	گل	گل
۴	۴	قدیمکار	قدیمگاه	۱۳	۲۱	اما	اما	۵	۳۶	برهان	برهان	۴	۴	قدیمکار	قدیمگاه
۸	۸	الذین	الذین	۲	۲۲	بگریند	بگریند	۸	۸	شیخ عالم	شیخ عالم	۸	۸	الذین	الذین
۹	۹	دریانه بظفار	دریانه بظفار	۸	۸	پرستند	پرستند	۱۱	۱۱	آبادان	آبادان	۹	۹	دریانه بظفار	دریانه بظفار
۶	۶	ساقی	ساقب	۹	۹	دنده خدا	دنده خدا	۸	۲۷	اعریس	اعریس	۶	۶	ساقی	ساقب
۴	۴	را	را	۲۳	۲۳	آید	آید	۱۳	۲۸	شیخ عالم	شیخ عالم	۴	۴	را	را
۱۲	۱۲	تاهاکامی	تاهاکامی	۲۲	۲۲	میکنند	میکنند	۱۶	۲۹	بسیاد	بسیاد	۱۲	۱۲	تاهاکامی	تاهاکامی
۹	۹	بمخ	بمخ	۸	۲۶	جز	جز	۱۱	۵۰	رحمت	رحمت	۹	۹	بمخ	بمخ
۴	۴	مشکل	مشکل	۲۷	۲۷	بابا	بابا	۱	۵۷	مانکار	مانکار	۴	۴	مشکل	مشکل
۱۳	۱۳	نیا	بتا	۹	۹	آورده	آورده	۱۰	۱۰	انگشت	انگشت	۱۳	۱۳	نیا	بتا
۲	۲	بیاموزاید	بیاموزد	۳	۶۹	حکایت	حکایت	۱۱	۱۱	گرفتند	گرفتند	۲	۲	بیاموزاید	بیاموزد
۶	۶	می بخانید	می بخانید	۲	۲	پرونده دار	پرونده دار	۱۳	۱۳	بودا	بودا	۶	۶	می بخانید	می بخانید

معجم	علط	معجم	علط	معجم	علط	معجم	علط
درآمد	۱۶	۱	درآمد	۱۶	۱	درآمد	۱۶
دراغ	۱۷	۲	دراغ	۱۷	۲	دراغ	۱۷
درآمد	۱۸	۳	درآمد	۱۸	۳	درآمد	۱۸
درآمد	۱۹	۴	درآمد	۱۹	۴	درآمد	۱۹
درآمد	۲۰	۵	درآمد	۲۰	۵	درآمد	۲۰
درآمد	۲۱	۶	درآمد	۲۱	۶	درآمد	۲۱
درآمد	۲۲	۷	درآمد	۲۲	۷	درآمد	۲۲
درآمد	۲۳	۸	درآمد	۲۳	۸	درآمد	۲۳
درآمد	۲۴	۹	درآمد	۲۴	۹	درآمد	۲۴
درآمد	۲۵	۱۰	درآمد	۲۵	۱۰	درآمد	۲۵
درآمد	۲۶	۱۱	درآمد	۲۶	۱۱	درآمد	۲۶
درآمد	۲۷	۱۲	درآمد	۲۷	۱۲	درآمد	۲۷
درآمد	۲۸	۱۳	درآمد	۲۸	۱۳	درآمد	۲۸
درآمد	۲۹	۱۴	درآمد	۲۹	۱۴	درآمد	۲۹
درآمد	۳۰	۱۵	درآمد	۳۰	۱۵	درآمد	۳۰
درآمد	۳۱	۱۶	درآمد	۳۱	۱۶	درآمد	۳۱
درآمد	۳۲	۱۷	درآمد	۳۲	۱۷	درآمد	۳۲
درآمد	۳۳	۱۸	درآمد	۳۳	۱۸	درآمد	۳۳
درآمد	۳۴	۱۹	درآمد	۳۴	۱۹	درآمد	۳۴
درآمد	۳۵	۲۰	درآمد	۳۵	۲۰	درآمد	۳۵
درآمد	۳۶	۲۱	درآمد	۳۶	۲۱	درآمد	۳۶
درآمد	۳۷	۲۲	درآمد	۳۷	۲۲	درآمد	۳۷
درآمد	۳۸	۲۳	درآمد	۳۸	۲۳	درآمد	۳۸
درآمد	۳۹	۲۴	درآمد	۳۹	۲۴	درآمد	۳۹
درآمد	۴۰	۲۵	درآمد	۴۰	۲۵	درآمد	۴۰
درآمد	۴۱	۲۶	درآمد	۴۱	۲۶	درآمد	۴۱
درآمد	۴۲	۲۷	درآمد	۴۲	۲۷	درآمد	۴۲
درآمد	۴۳	۲۸	درآمد	۴۳	۲۸	درآمد	۴۳
درآمد	۴۴	۲۹	درآمد	۴۴	۲۹	درآمد	۴۴
درآمد	۴۵	۳۰	درآمد	۴۵	۳۰	درآمد	۴۵
درآمد	۴۶	۳۱	درآمد	۴۶	۳۱	درآمد	۴۶
درآمد	۴۷	۳۲	درآمد	۴۷	۳۲	درآمد	۴۷
درآمد	۴۸	۳۳	درآمد	۴۸	۳۳	درآمد	۴۸
درآمد	۴۹	۳۴	درآمد	۴۹	۳۴	درآمد	۴۹
درآمد	۵۰	۳۵	درآمد	۵۰	۳۵	درآمد	۵۰
درآمد	۵۱	۳۶	درآمد	۵۱	۳۶	درآمد	۵۱
درآمد	۵۲	۳۷	درآمد	۵۲	۳۷	درآمد	۵۲
درآمد	۵۳	۳۸	درآمد	۵۳	۳۸	درآمد	۵۳
درآمد	۵۴	۳۹	درآمد	۵۴	۳۹	درآمد	۵۴
درآمد	۵۵	۴۰	درآمد	۵۵	۴۰	درآمد	۵۵
درآمد	۵۶	۴۱	درآمد	۵۶	۴۱	درآمد	۵۶
درآمد	۵۷	۴۲	درآمد	۵۷	۴۲	درآمد	۵۷
درآمد	۵۸	۴۳	درآمد	۵۸	۴۳	درآمد	۵۸
درآمد	۵۹	۴۴	درآمد	۵۹	۴۴	درآمد	۵۹
درآمد	۶۰	۴۵	درآمد	۶۰	۴۵	درآمد	۶۰
درآمد	۶۱	۴۶	درآمد	۶۱	۴۶	درآمد	۶۱
درآمد	۶۲	۴۷	درآمد	۶۲	۴۷	درآمد	۶۲
درآمد	۶۳	۴۸	درآمد	۶۳	۴۸	درآمد	۶۳
درآمد	۶۴	۴۹	درآمد	۶۴	۴۹	درآمد	۶۴
درآمد	۶۵	۵۰	درآمد	۶۵	۵۰	درآمد	۶۵

سفر	غلط	صحیح	سفر	غلط	صحیح	سفر	غلط	صحیح
۱۲	معدودی	معدود	۱۲	میگردند	میگرد	۱۳	یا حکم	یا علیهم
۱۳	بلخی	طخی	۱۴	آله	اله	۱۴	نکلی	نکلی
۱۵	جامعیه	جامعیه	۱۵	بوسایه	بوسایه	۱۵	نکلت	نکلت
۱۶	بدینزگوار	بدینزگوار	۱۶	بصاحب	بصاحب	۱۶	شدید	شدید
۱۷	اولاد افشار	اولاد افشار	۱۷	ازین	ازین	۱۷	سمیه	سمیه
۱۸	شود	نشود	۱۸	شده	شده	۱۸	در	در
۱۹	می آمد	می آید	۱۹	محبوب	محبوب	۱۹	سنت	سنت
۲۰	پوشیم	پوشیم	۲۰	ظهور	ظهور	۲۰	بفریاد	بفریاد
۲۱	محمودای	محمودای	۲۱	تحققت	تحققت	۲۱		
۲۲	ماراترا	ماراترا	۲۲	حق	حق	۲۲		

فائده کتاب

تاریخ انتقال حضرت

شیخ العالم شیخ عبدالحق

رد و تلوی حساب نوشته

نور الله مرقده

احمد والی مددگار بهسان

قلب عالم و تکیه بهسان

و قهر تنوی مال مسروق و قهر

الحمد لله و مطبع گلزار محمد

بکوشش فراوان

با اهتمام محمد وزیر رونق

طبع فیت فقط او را

رکوه جو کتاب پستیل

و قهر تنوی مال مسروق و قهر

اعلان

ناظرین کتاب رفع

غلطی بذریعہ صحت نامه

بذا ملاحظه فرما کر عا

کوشکور کریں فقط

العیب

محمد وزیر ممتنع و مالک مطبع گلزار

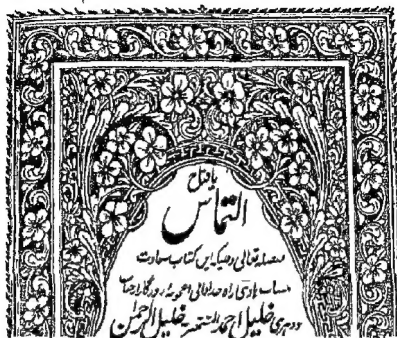
مضمون

صفحہ	نمبر	مضمون
۲۵	نقل ۲۵	ملاقات با حضرت نور الحق ہندوی و دولہا علیہ السلام از راویا و جلد در قبر و مولیٰ از اوقات و غلات و نقل
۲۸	نقل ۲۸	میرزا علی محمد سگ قاسم او و دہ طلب نمودن مردان اید و عوت و گلہا مال الدین جری جواب حضرت
۲۹	نقل ۲۹	گردانیدن سایہ و چتر بطریق بازی و چکان او و پیش شیخ فتح اللہ بطریق اشارت تعلیم الدین
۳۰	نقل ۳۰	رفتن حضرت ملاقات شیخ زین الدین او و دہی و بار و داد و پیردہ از وجہ نبون بخیری و باز رفتن مع طبیب سنگ و کلون و ملاقات شدن با زین الدین و مسکالہ با حضرت
۳۱	نقل ۳۱	آمدن سلطان ابراہیم شرقی و قصد السیولی و رفتن حضرت ملاقات دادن چند پسر سلطان اعراض حضرت از آن
۳۲	نقل ۳۲	رفتن حضرت و شہر جوہر و ملاقات سلطان ابراہیم شرقی و ملاقات با شہزادہ بنی شہر و آمدن سلطان
۳۳	نقل ۳۳	آمدن خان مقطع دولی ملاقات حضرت و ادون قصد سیکہ و موضع گلوہ آباد حضرت و اعراض حضرت از آن
۳۴	نقل ۳۴	ذکر نکردن کسی از اہل دنیا و دنیا پرانہ نایہ حضرت و درج شدن اسم ما و فرزندان و ذکر سلطان
۳۵	نقل ۳۵	تشریف آوری حضرت در رود بعد سیسا و اجازت از تبریح مصالح صوفی و یافتن معالی و سبوح
۳۶	نقل ۳۶	آبادی دولی بجانب شرق از خانقاہ حضرت کہ آبادان نبود و در موضع آن
۳۷	نقل ۳۷	آمدن کافران و قصد معنوی بدعائی حضرت
۳۸	نقل ۳۸	پروان چہار بابہ حضرت گماشتہ نو و مردان او بدعای حضرت
۳۹	نقل ۳۹	رفتن خواجہ بڑہ ملاقات حضرت گستاخی کردن و مردان بدعای حضرت
۴۰	نقل ۴۰	آزار دادن ملک گوشتی فرید اللہ حضرت او و نیدن سناش حضرت و قتل شدن بدعای حضرت
۴۱	نقل ۴۱	حضرت و شیخ زکریا و مسجد جامع بودند خیال خواب شب برای حضرت و دنا از ان و در شیخ زکریا
۴۲	نقل ۴۲	بیمار شدن چون حضرت بیاد و نقد خود گفتند کہ چیزی خوردند مگر اہل خانہ و در آن زمان کار تمام شد
۴۳	نقل ۴۳	گستاخی میرزا بقال کہ بر من حق پاک است و مخالفت حضرت خیال کہ دلی و در من او بدعای حضرت
۴۴	نقل ۴۴	در ذکر کار غیر حضرت عارف احمد فرزند خود و اگر کہ کردن قاضی شمس ان و بیمار شدن قاضی
۴۵	نقل ۴۵	و مہلت دادن تا کار خیر عارف احمد و مردان بعد از ان
۴۶	نقل ۴۶	تولد فرزند عبد الغنی بن محمد و دلی مادر زاد و پسند دادن حضرت عارف احمد و فرزندان

[illegible]

مضمون

صفحه	نمبر	مضمون
۱	۴۴ نقل	تسلی فرمودن آنحضرت مقامات اولیاء الله را
۲	۴۵ نقل	آنحضرت بر دیوار شسته بودند و کمال گنجی رسیدند آن دیوار میگفت حضرت جنید در آن شد و بادیه کمال گنجی نه جنید تا که حضرت ارشاد کردند
۳	۴۶ نقل	ارشاد کردن حضرت به برام که بخوان آنچه خواستی طلب کن در حق تعالی و فرمودن حضرت که تو در آن
۴	۴۷ نقل	عطا نمودن نیاد و دین علم به شیخ بر مان قبول کردن او و طلب کردن این بسبب که طریقی او
۵	۴۸ نقل	ولایت عطا کردن به مجلس به برام بعد از غز از کار با دنیا
۶	۴۹ نقل	آمدن الود و دیوانه در کوچه حضرت و مطلع کردن برام حضرت در خانه از ولایت
۷	۵۰ نقل	مرحله خلص بعد وصیت عدم اطلاع با حضرت و خبر کردن فرزند او حضرت و زنده کردن او و باز کردن با جازت حضرت
۸	۵۱ نقل	فرستادن کتابت بدیوانه فتوحی که با کسی سخن نمی گفت بدست ایشان او فرمودی کردن آن کتابت میان خدا و طلبیدن دیوانه کتابت را
۹	۵۲ نقل	وصیت شیخ بدرالدین به شیخ نصیرالدین که ترغبت از حضرت امیر محمد بن خواجه رسید و عطای نعمت دینی و دنیوی ایشان
۱۰	۵۳ نقل	حال ارادت میان قدس برادر زاده شیخ نصیرالدین و عطا ولایت بنانه بعد خلافت و خرقه
۱۱	۵۴ نقل	در ذکر آنکه چون کسی ارادت من آمد اول خدمت بکشی و بهر کس عطا می شد
۱۲	۵۵ نقل	فضل غوی بر ارادت حاضر شد و خدمت بکشی بنانه آورد و محروم شد
۱۳	۵۶ نقل	در ذکر ارادت ملک شمس و ملک عظیم و عطا کلیم و دستار باو و حصول از ان ملک کور
۱۴	۵۷ نقل	میان فرید مرید حضرت سنو اگر لو حبس حکم حضرت کالای خود کشاده می بر سر دوازدهم و غیره
۱۵	۵۸ نقل	فرستادن کتابت بدست برام بر اخبر و خان مجلس علی القصبه البلیوی
۱۶	۵۹ نقل	تولد فرزند بنانه قاضی خان کلم نصیب دوی بدعا آنحضرت
۱۷	۶۰ نقل	آمدن این لای طلب او با کسی غرض توبه و غفران و گفتمانی با برادر توبه حکم حضرت عطا ولایت ارادت باو

پانزدهم التماس

مجلسه قنالی در بیان کتاب سعادت
مساب با دای راه صدقانی اعموم و در نگار و رسا
و در هر خلیل احمد التتمه خلیل الرحمن